DAN AGRIGOROAE

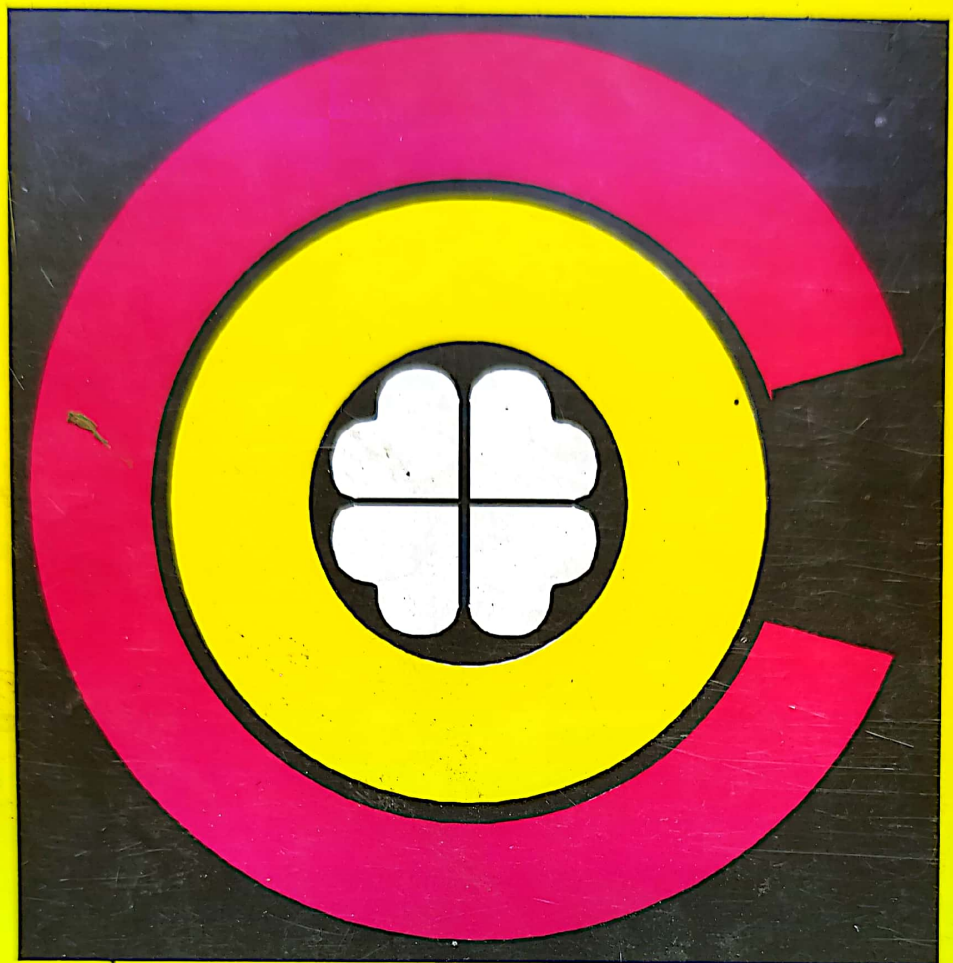

CARTE DE ORTOGRAFIE

CLASELE I - IV

DAN AGRIGOROAE

CARTE DE ORTOGRAFIE
SI DE PUNCTUATIE

CLASELE I - IV

EDITURA *ADAN*

Scanned with OKEN Scanner

Prezenta lucrare este recomandată de Comisia Națională pentru Învățământul Primar, în vederea utilizării în şcoli şi în pregătirea suplimentară a elevilor, cu avizul nr. 24709, din 17.01.1994, eliberat de Ministerul Învățământului.

Referenți : prof. **Gh. Țigău**
înv. **Eugen Teirău**

Redactor : **Dan Agrigoroae**
Coperta : **Dan Cepoi**

Tehnoredactare computerizată :
Multistar S.A., Piatra-Neamț

ISBN 973 – 96380 – 3 – 1

© 1998, Editura ADAN, C.P. 1 – 105
5600 Piatra-Neamț, tel./fax 033 – 216532, 219729

Toate drepturile asupra acestei cărți sunt rezervate Editurii ADAN.

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt înainte

CARTEA DE ORTOGRAFIE își propune să formeze elevilor din ciclul primar priceperi și deprinderi temeinice de folosire corectă a limbii române. Aceasta îi pune pe elevi în situația de a observa, de a analiza, de a motiva, de a preciza și de a aplica în mod conștient și creator fapte și probleme de limbă.

Lucrarea constituie un îndreptar practic de ortografie, de ortoepie și de punctuație, în acord cu cerințele ciclului primar. Reprezintă, deopotrivă, și o metodă de dezvoltare a spiritului de observație, a capacității de analiză, a gândirii logice a școlarilor mici, prin intermediul limbii și, în special, al ortografiei.

Prin obiectivele pe care le urmărește, CARTEA poate fi utilă și învățătorilor, părinților și tuturor celor care au datoria de a supraveghea și de a contribui la folosirea și cultivarea limbii române. Căci se dorește un instrument de lucru cu elevii clar, riguros, sistematic și eficient.

Temele, jocurile și exercițiile din lucrare sunt prezentate pe baza principiului concentric, printr-o parcurgere gradată, pe clase, a problemelor și a sarcinilor de învățare. Acestea cuprind elemente esențiale ale studiului limbii române în ciclul primar (sunete, litere, alfabet, diftongi, abrevieri, cuvinte compuse, reguli de despărțire a cuvintelor în silabe, semne de punctuație), urmărind respectarea normelor ortografice, ortoepice și de punctuație.

Obiectivele propuse se realizează prin variate exerciții de analiză și de sinteză fonetică, de rostire, de citire și de scriere,a sunetelor și a

Scanned with OKEN Scanner

literelor, a cuvintelor și a enunțurilor. Aspectele ortografice sunt tratate pe baze intuitive și logice, după cerințele programelor școlare, având ca scop înțelegerea și fixarea normelor limbii, formarea unor deprinderi durabile de scriere corectă.

Lucrarea poate fi folosită pentru tratarea unor teme de limba română propuse în lecții sau ca material auxiliar pentru parcurgerea anumitor secvențe ale acestora (momente ortografice, activități în completare, activități recapitulative, probe de control, teste de evaluare).

Structurată pe bază de fișe ortografice, CARTEA are un pronunțat caracter practic-aplicativ și se adaptează particularităților de vârstă și individuale ale elevilor din ciclul primar. Temele și secvențele de lucru permit fie lucrul colectiv, fie munca fiecărui elev în parte.

În vederea unei angajări depline, selecția fișelor de lucru se va face în funcție de nevoile elevilor și de preferințele acestora. Căci împărțirea acestor fișe pe clase este orientativă, din considerente metodice: pe măsura progresului școlar, unii elevi din clasele mici pot rezolva, ca fișe de dezvoltare, teme și exerciții destinate claselor superioare.

Dorim ca lucrarea noastră, astfel alcătuită, să fie de real folos celor cărora li se adresează, contribuind la cultivarea limbii române în primii ani de școală.

Autorul

Scanned with OKEN Scanner

Prezentarea generală a cărții

✦ *Teme, exerciții și jocuri didactice pentru învățarea limbii române, structurate sub forma fișelor următoare:*

a) fișe de cunoștințe cu definiții, reguli și exemple de comunicare și de scriere corectă;

b) fișe de exercițiu pentru formarea deprinderilor și priceperilor de folosire corectă a limbii române;

c) fișe de dezvoltare pentru aprofundarea unor cunoștințe și perfecționarea unor capacități de lucru;

d) fișe de recuperare pentru înlăturarea deficiențelor în cunoștințele și deprinderile unor elevi;

e) fișe de creație pentru aplicarea unor achiziții și manifestarea competențelor elevilor, în mod propriu și creator;

f) fișe de control și de autocontrol pentru verificarea, autoverificarea și evaluarea cunoștințelor și deprinderilor elevilor.

✦ *Mic dicționar de scriere corectă a unor cuvinte:*

a) ortograme;

b) cuvinte cu formă corectă și formă greșită;

c) cuvinte împrumutate recent din alte limbi.

✦ *Criterii de evaluare a elevilor cu ajutorul fișelor ortografice și de punctuație.*

Scanned with OKEN Scanner

Tipuri de exerciții pentru învățarea ortografiei și a punctuației

I. Exerciții de interpretare a unui material dat:

1. exerciții de recunoaștere: determinarea sunetelor și a literelor, identificarea vocalelor și a consoanelor, a diftongilor, a grupurilor de litere, a semnelor ortografice;
2. exerciții de caracterizare: indicarea notelor specifice a unor sunete, litere, grupuri de sunete, grupuri de litere, cuvinte;
3. exerciții de grupare: alegerea și așezarea pe categorii a faptelor ortografice, într-o ordine corectă, după felul lor, după modul de scriere, după numărul de litere etc.;
4. exerciții de motivare: găsirea argumentelor lingvistice pe care se întemeiază corectitudinea întrebuințării unor litere, diftongi, cuvinte, semne ortografice;
5. de diferențiere: opunerea trăsăturilor caracteristice a două fapte asemănătoare și diferențierea lor prin comparație și motivare.

II. Exerciții de intervenție într-un material dat (exerciții creatoare):

1. exerciții de modificare: schimbarea formei sau a înțelesului unor cuvinte, propoziții, texte;
2. exerciții de completare: găsirea literelor, a grupurilor de litere, a cuvintelor sau a construcțiilor care lipsesc dintr-un cuvânt, dintr-o propoziție, dintr-un text;
3. exerciții de exemplificare: ilustrarea prin exemple a regulilor de scriere a unor cuvinte, a unor enunțuri de folosire a unor semne de punctuație;
4. exerciții de compoziție: alcătuirea unor propoziții, a unor texte, a unor scurte compuneri, având ca elemente de sprijin cuvinte date, titluri, idei, enunțuri.

Scanned with OKEN Scanner

Alfabetul limbii române

Forme obisnuite ale literelor				Alte forme ale literelor											
a	A	a	A	a	A	a	A	a	A	a	A	a	A	a	A
ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă	ă	Ă
â	Â	â	Â	â	Â	â	Â	â	Â	â	Â	â	Â	â	Â
b	B	b	B	b	B	b	B	b	B	b	B	b	B	b	B
c	C	c	C	c	C	c	C	c	C	c	C	c	C	c	C
d	D	d	D	d	D	d	D	d	D	d	D	d	D	d	D
e	E	e	E	e	E	e	E	e	E	e	E	e	E	e	E
f	F	f	F	f	F	f	F	f	F	f	F	f	F	f	F
g	G	g	G	g	G	g	G	g	G	g	G	g	G	g	G
h	H	h	H	h	H	h	H	h	H	h	H	h	H	h	H
i	I	i	I	i	I	i	I	i	I	i	I	i	I	i	I
î	Î	î	Î	î	Î	î	Î	î	Î	î	Î	î	Î	î	Î
j	J	j	J	j	J	j	J	j	J	j	J	j	J	j	J
k	K	k	K	k	K	k	K	k	K	k	K	k	K	k	K
l	L	l	L	l	L	l	L	l	L	l	L	l	L	l	L
m	M	m	M	m	M	m	M	m	M	m	M	m	M	m	M
n	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n	N
o	O	o	O	o	O	o	O	o	O	o	O	o	O	o	O
p	P	p	P	p	P	p	P	p	P	p	P	p	P	p	P
q	Q	q	Q	q	Q	q	Q	q	Q	q	Q	q	Q	q	Q
r	R	r	R	r	R	r	R	r	R	r	R	r	R	r	R
s	S	s	S	s	S	s	S	s	S	s	S	s	S	s	S
ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș	ș	Ș
t	T	t	T	t	T	t	T	t	T	t	T	t	T	t	T
ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț	ț	Ț
u	U	u	U	u	U	u	U	u	U	u	U	u	U	u	U
v	V	v	V	v	V	v	V	v	V	v	V	v	V	v	V
w	W	w	W	w	W	w	W	w	W	w	W	w	W	w	W
x	X	x	X	x	X	x	X	x	X	x	X	x	X	x	X
y	Y	y	Y	y	Y	y	Y	y	Y	y	Y	y	Y	y	Y
z	Z	z	Z	z	Z	z	Z	z	Z	z	Z	z	Z	z	Z

Scanned with OKEN Scanner

I. Unele probleme ale ortografiei

Sunete, litere, alfabet

1. Fișă de cunoștințe

Sunetul
- cea mai mică parte a cuvântului
- se aude (nu se vede)

Litera
- semnul grafic al sunetului
- se scrie

Felul sunetelor

vocale: a, ă, â(î), e, i, o, u;
Vocalele se pronunță ușor, fără ajutorul altor sunete: are, cană, mână, era, Ion, ore, ușor.

semivocale: e, i, o, u;
Semivocalele se aseamănă cu unele vocale, dar se pronunță mai scurt și nu pot alcătui singure silabe, stând în apropierea vocalelor în cuvinte: nea, iarnă, soare, ploaie.

consoane: b, c, č, d, f, g, ğ, g', h, j, k, k', l, m, n, p, r, s, ș, t, ț, v, z. Consoanele se pronunță cu ajutorul altor sunete.

Observație: Unele consoane sunt notate în scris prin grupuri de litere:
č (ce, ci), ğ (ge, gi), k' (che, chi), g' (ghe, ghi).

Alfabetul limbii române este format din 31 de litere așezate într-o anumită ordine:

Scanned with OKEN Scanner

1) litere mici: a, ă, â, b, c, d, e, f, g, h, i, î, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, ș, t, ț, u, v, w, x, y, z.

2) litere mari: A, Ă, Â, B, C, D, E, F, G, H, I, Î, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, Ș, T, Ț, U, V, W, X, Y, Z.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie literele fiecărui cuvânt:

mac, casă, sac, alună, creion, școală, pietre, elefanți.

Model: mac – m a c ; casă – c a s ă .

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Litera care se repetă în cuvânt

Subliniază litera care se repetă în cuvânt:

mere, casa, macara, cocoș, păsărele, alee, cercel, murmura.

Model: mere.

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocut Separă silabele și sunetele din cuvânt!

carte, liniște, prieten, român, împreună, plimbare, rece, girafă, ochelari, privighetoare.

Model de lucru: carte — car-te — c-a-r-t-e rece — re-ce — r-e-ce

5. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Locul literei în cuvânt: litera m:

la început	în interior	la sfârșit
mere	amar	pom
...	...	...

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte pentru fiecare coloană.

6. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Cuvinte în ordine crescătoare (formate din:)

un sunet	două sunete	trei sunete	patru sunete	cinci sunete
a	om	cal	mure	copac
...	...	...	...	...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare coloană.

7. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Cuvintele care încep cu același sunet (formate din:)

Scanned with OKEN Scanner

două sunete	trei sunete	patru sunete	cinci sunete	șase sunete
ac	apă	alun	avion	armată
...	...	...	...	...
ba	ban	bună	barbă	berbec
...	...	...	...	...
cu	car	casă	copil	cabană
...	...	...	...	...

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pe coloană, care încep cu același sunet.

8. Fișă de exercițiu (clasa I)

Adaugă câte o literă la început de cuvânt, pentru a obține alte cuvinte:

a) in, ac, ai, ea, eu;

b) are, una, ele, armă;

c) Ana, Ina, Ica.

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte noi pentru fiecare cuvânt dat.

9. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Cuvinte în alt cuvânt

Scoate câte o literă, de la începutul cuvântului, pentru a obține alte cuvinte:

a) aluna, spinul, planul;

b) Alina, Ionica, Irina.

Model: aluna – luna – una.

10. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Cuvinte în alt cuvânt

Scoate câte o literă, pe rând, de la sfârșit de cuvânt, pentru a obține alte cuvinte:

careu, baraj, parcă.

11. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Scara numelor asemănătoare. Completează fiecare liniuță cu o literă potrivită, pentru a obține nume de fată.

A n a

A _ _ a

A _ _ _ a

A _ _ _ _ a

A _ _ _ _ _ a

12. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Inversează ordinea literelor din cuvânt!

rac, lac, rai, acru, mare, pod, toc.

Model: rac – car.

Scanned with OKEN Scanner

13. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Inversează ordinea literelor din cuvânt!

a) cuc, bob, rar, sus, cojoc, capac, atâta;

b) Ana, Ene, Anina.

14. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte, schimbând ordinea literelor din cuvânt!

car, urs, sar.

Model: car – rac, arc, cra!

15. Fişă de creaţie (clasa I)

Jocul Compune cuvinte (cu litere date)

r, a, e.

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte.

16. Fişă de creaţie (clasa I)

Jocul Cuvinte din litere ale altui cuvânt

Combină unele litere ale cuvântului dat, pentru a forma alte cuvinte:

a) carte – rac, tace, care, ...

b) primăvară – ...

c) recreaţie – ...

d) românească – ...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

17. Fişă de creaţie (clasa I)

Jocul Aceeaşi literă la începutul fiecărui cuvânt din propoziţie

Model: Andrei are alune. Stan stă sub salcâm.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

18. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Cuvinte în ordine alfabetică (după litera iniţială)

a) cuc, iarnă, albină, deal, parc;

b) orar, vioară, joc, bunic, frunză;

c) cântec, arc, dud, ţară, prune.

Model: albină, cuc, deal, ...

19. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Nume în ordine alfabetică (după litera iniţială)

a) Ion, Ana, Vlad, Dan, Emil;

b) Paul, Barbu, Nicu, Elena, Xenia.

20. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Scrie cuvinte care încep cu o literă şi se termină cu următoarea din alfabet.

Model: arab, bumbac, motan.

Sarcină de lucru: 5-10 cuvinte.

Scanned with OKEN Scanner

21. Fişă de autocontrol (clasa I)

Jocul Sunetul care lipseşte din cuvânt

Completează cuvântul cu litera potrivită:

Vi_e _arna d_ _a mu_te,
Pe_te râ_ e_ pu_e pun_e.

Punctaj: 1 punct pentru fiecare literă completată corect.

Autoverificare: "Vine iarna de la munte,
Peste râu ea pune punte."

22. Fişă de control (clasa I)

Notează numărul de sunete şi numărul de litere ale fiecărui cuvânt:

ac, joc, soare, ace, cojoc, gene, George, ghem, Gheorghiţă.

Model: ac – 2 sunete (a + c); 2 litere (a + c);
ace – 2 sunete (a + ce); 3 litere (a + c + e).

Punctaj: 10 puncte (8 puncte pentru recunoaşterea sunetelor;
2 puncte pentru recunoaşterea literelor).

23. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Separă vocalele şi consoanele din cuvânt!

ţară, creion, toamnă, aviator, pietre, excursie.

Model: ţară – vocale: a, ă ; consoane: ţ, r.

24. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Recunoaşte vocalele! Subliniază-le!

"Omul bun după fapte se cunoaşte."

"Cine se scoală de dimineaţă ajunge departe."

25. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Recunoaşte consoanele! Subliniază-le!

"De la mare până la munte
Picură stele mărunte."
(Fulgii de zăpadă)

26. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Scrie cuvinte care încep:		Scrie cuvinte care se termină:	
cu o vocală	cu o consoană	cu o vocală	cu o consoană
albină ...	bancă ...	soare ...	inginer ...

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pe coloană.

27. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Scrie în tabel silabele și literele fiecărui cuvânt:

"Cine cântă cu chitara
Prin fânețe toată vara?"

Cuvântul	Silabele	Literele
cine	ci-ne	c-i-n-e
...	...	...

28. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Formează cuvinte, prin schimbarea primei consoane la fiecare din cuvintele:

car, mac, mare, lamă, soare.

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

29. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte, prin înlocuirea ultimei consoane, cu alta, la fiecare cuvânt dat:

pas, toc, coș, cerb.

Model: pas – pat, par, pal.

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

30. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte, schimbând vocala din fiecare cuvânt:

tac, sus, loc, noi, parc.

Sarcină de lucru: 1-2 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

Model: tac – toc, tic.

31. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Ghicește cuvântul, completând linioara, cu litera potrivită:

va_ă = anotimp
va_ă = animal domestic
pa_ă = fruct
pa_ă = acoperă corpul păsărilor

32. Fișă de creație (clasa a II-a)

Construiește propoziții despre primăvară. Subliniază cu o linie vocalele și cu două linii consoanele.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziții.

33. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte în ordine alfabetică, nume de:

Scanned with OKEN Scanner

plante	animale	lucruri
alun	arici	ac
brad	barză	barcă
...	...	...

Sarcină de lucru: 5-10 cuvinte în fiecare coloană.

Notă: Dacă nu se găseşte cuvânt pentru o literă, se va trece la următoarea literă a alfabetului.

34. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Găseşte rima!

Subliniază literele finale care se repetă la două sau mai multe versuri:

"Are floare,
Şi ghimpi are,
Şi parfumul cel mai tare."

"Cu sprâncene
De poiene,
Cu codiţe
De mlădiţe
Şi cu flori la cingătoare,
A sosit în toată ţara
Cine oare?"

35. Fişă de recuperare (clasa a II-a)

Jocul Modificarea cuvântului prin adăugarea semnelor diacritice:

a) nas, cos, las, scoala, musca;
b) bot, fata, crete, rotile;
c) pana, ras, rama.

Model: nas – naş, bot – boţ, pana – până.

36. Fişă de autocontrol (clasa a II-a)

Autodictare. Subliniază vocalele cu o linie şi consoanele cu două linii:

"Mărgeluşe roşioare
Strălucesc frumos în soare
Cu codiţele perechi,
Să le pui după urechi."

Timp de lucru: 8-10 minute.

Autoverificare: 1. Corectează-te după textul ghicitorii.
2. Recitește fişa de cunoştinţe despre vocale şi consoane.

Punctaj: 15 puncte (0,2 p. pentru fiecare sunet recunoscut).

37. Fişă de control (clasa a II-a)

Scrie felul sunetelor din cuvintele date:

casă, şcoală, mac, ud, oaie, strâmt, leoaică.

Scanned with OKEN Scanner

Model: casă.
cvcv
Timp de lucru: 6-8 minute.
Punctaj: 14 puncte (0,5 p. pentru fiecare vocală sau consoană recunoscută).

38. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Scrie cuvinte care conţin:

o vocală	două vocale	trei vocale	patru vocale
pare ...	casă ...	fetiţă ...	animale ...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pe fiecare coloană.

39. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Scrie cuvinte care conţin:

o consoană	două consoane	trei consoane	patru consoane
om ...	nuc ...	carte ...	cuvânt ...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pe coloană.

40. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Aşază în ordine alfabetică, după litera iniţială, cuvintele poeziei:

"Mult e dulce şi frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Şi pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm." George Sion

Model de lucru: aduce, altă, armonioasă, ascultăm, buze, ca, ...

41. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Acelaşi sunet la început şi la sfârşit de cuvânt

Model de lucru: bob, copac, plop.
Sarcină de lucru: 4-8 cuvinte.

42. Fişă de recuperare (clasa a III-a)

Jocul Sunetul care lipseşte. Completează cuvântul, cu sunetul care lipseşte:

Zi_a s_ măre_te,
Z_pada _e tope_te,

Scanned with OKEN Scanner

G_ădina a înve_zit.
Cin_ _ ven_t?

43. Fișă de control (clasa a III-a)

Desparte cuvintele în silabe și scrie felul sunetelor:

"A-nceput de ieri să cadă,
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat."

George Coșbuc

Model de lucru: a-n - ce - put.
v c c cvc

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 12 puncte:

- 3,3 puncte pentru recunoașterea silabelor (0,1 p. x 33 silabe);
- 8,7 puncte pentru recunoașterea sunetelor (0,1 p. x 87 sunete).

44. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Desparte în silabe cuvintele care conțin grupuri de sunete și subliniază semivocalele:

"În poiana cu arini
Unde-i locul mai ferit,
Într-o zi s-au întâlnit
Două fete din vecini.

Catincuța paște-o turmă,
Trei mioare năpârlite,
Iar Ileana ia din urmă
Șapte gâște potcovite."

(Otilia Cazimir – Două fete din vecini)

Model de lucru: po-ia-na; mai.

45. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Subliniază silaba formată numai din vocale sau din vocale și semivocale:

ie, ea, prietenie, copiii, aviație, poiană, Ilie, Aurel, Elena.

Model de lucru: i-e; pri-e-te-ni-e.

46. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Jocul Cuvinte formate numai din vocale și semivocale

Model: ea, ouă.

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte.

47. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Jocul Sunete duble în cuvânt

a) vocale duble: știință, alcool. b) consoane duble: înnorat, înnopta.

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare situație.

48. Fișă de creație (clasa a III-a)

Scrie cuvinte monosilabice care conțin cel puțin două consoane alăturate. Alcătuiește propoziții cu cuvintele scrise.

Model de lucru: lemn, brad, strop ; Banca e din lemn de brad.

Sarcină de lucru: 5-7 cuvinte (propoziții).

Scrierea cu majusculă

1. Fișă de cunoștințe

Inițială majusculă

a) primul cuvânt al unei propoziții:
Soarele coboară spre asfințit.
Cine au fost strămoșii noștri?
La mulți ani, Mihai!

b) primul cuvânt al unui anunț, al unei adrese, al unei formule de adresare:
Câine rău. Nu călcați florile!
Doamnei învățătoare, Popescu..., Dragi bunici,

c) Nume de persoane, de ființe sfinte, nume date animalelor: Ion, Ana-Maria, Popescu, Făt-Frumos, Dumnezeu, Sfânta Maria, Ștefan-Vodă, Azor, Joiana, Chiț-Chiț, Rilă-Iepurilă;

d) nume de țări, de orașe, de sate, de ape, de munți: România, Iași, Piatra-Neamț, Viișoara, Dunărea, Ceahlău;

e) primul cuvânt al numelui unei opere literare, al unui ziar, al unei reviste:
Amintiri din copilărie, de Ion Creangă;
Poezii, de Mihai Eminescu;
Câți ca voi!, de George Topârceanu.

f) nume de sărbători: Anul Nou, 8 Martie, Ziua Copilului.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Subliniază cuvintele care se scriu cu literă inițială majusculă:

Scanned with OKEN Scanner

Prietena mea este Ana. Ea locuieşte în Bucureşti. Vara trecută a fost în Franţa. În vacanţă va pleca la bunici, în satul Viişoara.

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Scrie numele unor persoane din familia ta şi explică ce fel de literă iniţială vei folosi pentru fiecare nume.

Sarcină de lucru: 2-4 nume.

4. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Completează propoziţia, cu cuvinte potrivite:

_____ citeşte. _____ se joacă.

_____ au sosit la noi.

5. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Prietena mea este _____. Din coteţ latră _____.

El locuieşte în _____. Ziua copilului este la _____.

6. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) Adina, Spania, Siret, George, 1 Iunie;

b) Irina este în clasa I. Ea locuieşte în Timişoara. La vară, va pleca în Franţa.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte care se scriu cu majusculă).

7. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Ordonează cuvintele în propoziţii şi subliniază litera iniţială a primului cuvânt:

1) tipograf, este, meu, tatăl 3) mea, numeşte, ţara, România, se

2) bunici, pleacă, în, Barbu, vacanţă, la

8. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Explică folosirea iniţialei majuscule pentru fiecare cuvânt:

Andrei îi scrie prietenului său din Italia:

"Ţara mea se numeşte România. Munţii Carpaţi sunt fala ei. Dunărea se varsă în Marea Neagră. Pentru apărarea patriei mele au luptat mulţi viteji: Decebal, Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul şi alţii. Oraşul meu este Piatra-Neamţ."

9. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Completează cu date potrivite:

Mă numesc _____ _____ (nume şi prenume).

Scanned with OKEN Scanner

Locuiesc în orașul (satul) _____.
Strada mea se numește _____.
Bunicii mei locuiesc în orașul (satul) _____.

10. Fișă de creație (clasa a II-a)

Alcătuiește propoziții despre primăvară. Subliniază litera inițială a primului cuvânt din fiecare propoziție.

Sarcină de lucru: 3-5 propoziții.

11. Fișă de control (clasa a II-a)

a) Dictare

La Târgu-Neamț este o cetate. E zidită în timpul lui Ștefan cel Mare. Mihai și Ștefan vizitează cetatea. Apoi, ei se scaldă în râul Ozana.

b) Scrie câte două nume de:

1) copii
2) animale
3) țări
4) ape

Timp de lucru: 10-15 minute.

Punctaj: 17 puncte (9 puncte pentru scrierea corectă a cuvintelor cu inițială mare din textul dictării; 8 puncte pentru scrierea corectă a numelor).

12. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie cuvinte care se scriu cu literă inițială mare:

a) nume de țări: Anglia, ...
b) nume de orașe:..
c) nume de sate: ...
d) nume de ape: ...
e) nume de munți: ...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare punct.

13. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Recopiază textul următor, punând majusculele necesare:

sună clopoțelul. ușile claselor se deschid. elevii ies în recreație. băieții joacă mingea. fetele sar coarda.
câtă bucurie e în curtea școlii!

14. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește propoziții cu cuvintele:

România, Mihai Eminescu, București, Humulești, "Deșteaptă-te, române!"..

15. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

a) Completează proverbele, cu cuvinte potrivite:

_____ la nevoie se cunoaște.

Scanned with OKEN Scanner

_____ dulce mult aduce.
_____ strică treaba.

b) Barează litera nepotrivită din cuvintele date:

"Î/în poienile de la N/niculițel, baciul t/Tomega ne-a povestit cam astfel o întâmplare din vremea când cucereau mocanii d/Dobrogea.

Î/întâia oară, eu am trecut D/dunărea acum șaizeci de ani."

(M. Sadoveanu, Povestea baciului Tomega)

Timp de lucru: 10-12 minute.

Autoverificare: a) cuvinte pentru proverbe: prietenul, vorba, graba;
b) în toate cuvintele scrise cu câte două litere (mare și mică), se va lăsa litera majusculă.

Punctaj: 9 puncte (câte un punct pentru fiecare cuvânt scris sau lăsat cu inițială majusculă).

16. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Scrie nume de:

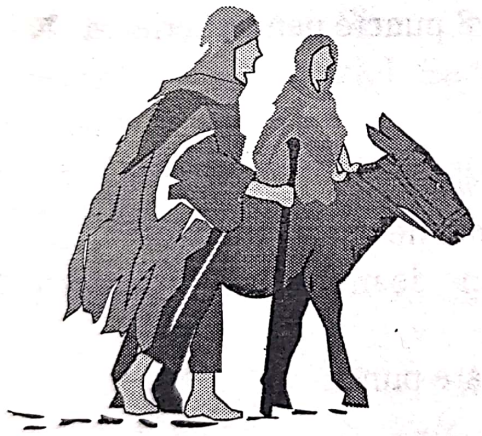

a) scriitori: George Coșbuc, ...
b) opere literare: Legendele românilor, ...
c) personaje din lecturi: Greuceanu, ...
d) ființe sfinte: Sfântul Petru, ...

Sarcină de lucru: 4-6 nume.

17. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Scrie nume de:

a) sărbători naționale
b) sărbători internaționale
c) sărbători religioase

Sarcină de lucru: 2-4 nume.

18. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Alcătuiește o scurtă compunere, folosind cuvintele:

Dacia, Decebal, Traian, Dunărea, Carpați, Sarmisegetuza.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

19. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Alcătuiește propoziții cu nume de sărbători

a) religioase
b) naționale
c) internaționale

Sarcină de lucru: câte 1-3 propoziții.

Scanned with OKEN Scanner

20. Fișă de autocontrol (clasa a IV-a)

a) Scrie numele țării, pentru fiecare locuitor:

român –	german –
francez –	norvegian –
japonez –	chinez –

b) Completează, după autodictare, versurile strofei din Imnul de Stat al României. Explică folosirea inițialei majuscule în unele cuvinte:

"Priviți, mărețe umbre, Mihai, ..."

Timp de lucru: 8-10 minute.

Autoverificare: nume de țări pentru locuitorii dați: România, Franța, Japonia, Germania, Norvegia, China.

Punctaj: 13 puncte: itemul a – 6 puncte (1 p. pentru fiecare nume de țară scris cu majusculă);
itemul b – 7 puncte (1 p. pentru fiecare cuvânt din strofa imnului, scris corect, cu majusculă).

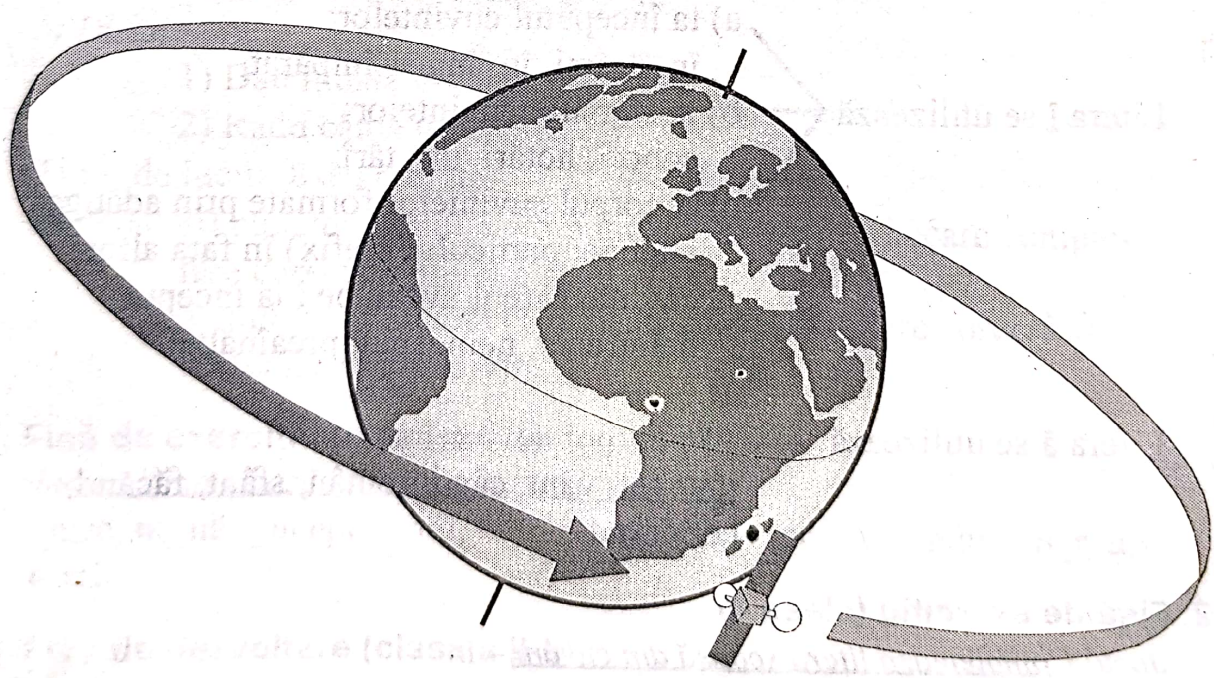

Scanned with OKEN Scanner

II. Scrierea unor litere

Scrierea literelor â și î

1. Fișă de cunoștințe

Literele â și î corespund aceluiași sunet (ĭ).

Litera î se utilizează:
- a) la începutul cuvintelor: în, îl, îmi, îți, înger, împărat;
- b) la sfârșitul cuvintelor: coborî, hotărî, urî, târî;
- c) în corpul cuvintelor formate prin adăugarea unei particule (prefix) în fața altor cuvinte care îl aveau pe î la început: neîntrecut, neînceput, preaînălțat.

Litera â se utilizează — în corpul cuvintelor: râu, gât, vânt, când, român, sfânt, făcând, coborând.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează litera scoasă din cuvânt – î:

_n, _mi, cobor_, amăr_, ur_, ne_nceput, prea_nălțat.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează litera scoasă din cuvânt – â:

Scanned with OKEN Scanner

m_nă, c_nd, măn_ncă, p_ine, înt_i, p_r_tă.

4. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Formează cuvinte

a) prin adăugare de litere potrivite:

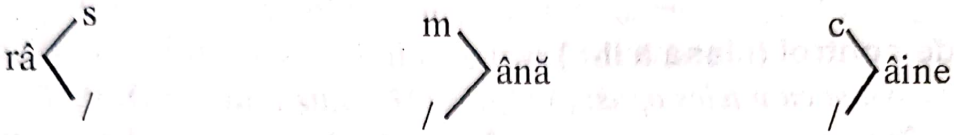

b) prin adăugare de silabe potrivite:

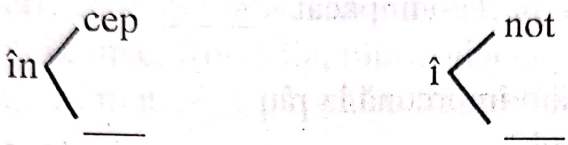

Sarcină de lucru: 1-2 cuvinte pentru fiecare exemplu dat.

5. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Ordonează cuvintele în propoziții:

a) să, încep, învăț, încet b) e, încolo, întuneric, încă

6. Fișă de control (clasa I)

a) Completează cu litera â sau cu litera î, cuvintele:

_ncă, m_nă, ne_ncetat, p_r_u.

b) Dictare

1) Dan înoată în râu.
2) Radu cântă un cântec.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (1 p. pentru fiecare completare corectă a literei â sau î);
itemul b – 5 puncte (1 p. pentru fiecare scriere corectă a literei â sau î în cuvinte).

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Completează cu litera potrivită – â sau î:

_ntre, m_nă, _ncepe, _not, c_ine, _mpărat, v_neză, r_nduri, p_r_u, t_rziu.

8. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte cu aceeași silabă la început

a) cu silaba în: încolo, încet, ...

b) cu silaba îm: împărat, împreună, ...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare silabă dată.

Scanned with OKEN Scanner

9. Fișă de recuperare (clasa a II-a)

Jocul Pune semnul diacritic!

Formează cuvinte, adăugând semne diacritice potrivite:

ın, pana, rama, mana, rau, tarate.

Model: ın – in, în.

10. Fișă de control (clasa a II-a)

a) Scrie cuvinte cu înțeles opus:

încuiat – _____ început – _____

întrecut – _____ împăcat – _____

b) Dictare

Dan îmi iese înainte. Plecăm împreună la râu.

Cântăm când trecem pe pod.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte (câte 1 p. pentru fiecare folosire corectă a literei â sau î).

11. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Completează cuvintele, cu litera â sau î:

ur_	ur_nd	tăbăr_	tăbăr_t
hotăr_	hotăr_nd	amăr_	amăr_tă
cobor_	cobor_nd	t_r_	t_r_te

12. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Cuvinte cu număr crescător de silabe

Scrie cuvinte, după model:

în	în	îm-part	îm-__
în-că	în-__	îm-pă-rat	îm-__-__
în-ca-pe	în-__-__	îm-pre-u-nă	îm-__-__-__
în-ce-pu-tă	în-__-__-__	îm-prej-mu-i-tă	îm-__-__-__-__

13. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Familia cuvântului

Scrie familia de cuvinte a cuvântului român.

Model: român, româncă, România, ...

14. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Jocul Pune semnul diacritic!

Irına ınca nu a venit. Mihai ıi ıese ınainte. Pleaca la rau. Impreuna se ıntrec la ınot.

Scanned with OKEN Scanner

Autoverificare: Irina încă nu a venit. Mihai îi iese înainte. Pleacă în râu. Împreună se întrec la înot.

15. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

Jocul Barează litera nepotrivită din cuvânt!

Miron e â/în curte. El î/âl caută pe Pâ/îrvu. Pleacă î/âmpreună săî/ânoate. Lui Pî/ârvu îi/âi este teamă de î/ânec.

Â/În Româ/înia sunt râ/îuri adâ/înci.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Autoverificare: cuvinte scrise corect: în, îl, Pârvu, împreună, înoate, îi, înec, România, râuri, adânci.

Punctaj: 10 puncte (1 p. pentru fiecare folosire corectă a literei â sau î).

16. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Jocul Formează cuvinte noi, după model:

floare – înflorește mugure – _____

frunză – _____ pădure – _____

17. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Modifică forma cuvintelor, pentru a obține litera â:

lua – luând bea – _____

scăpa – _____ trecea – _____

culca – _____ avea – _____

18. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Jocul Aceeași literă inițială în fiecare cuvânt al propoziției

Formează propoziții care au numai cuvinte care încep cu litera î:

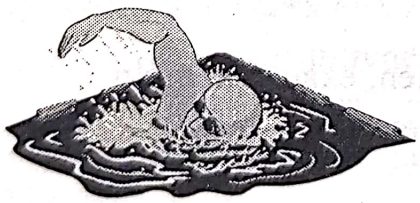

Model: Întrecerea începe.

Înaintează în înot.

Sarcină de lucru: 1-3 propoziții.

19. Fișă de recuperare (clasa a IV-a)

Scrie familia de cuvinte a cuvântului (a) cânta:

Model: cânta, încântă, ...

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte.

20. Fișă de autocontrol (clasa a IV-a)

Memorează proverbele și scrie-le după autodictare:

Gândește întâi, apoi vorbește.

A învăța, nicicând nu e târziu.

Scanned with OKEN Scanner

b) Barează litera nepotrivită din cuvinte:

"Greierele ţinuturilor noastre e un gâ/îndăcel negru-lucios, cu cap mare şi cu mustăţi lungi. În livezile liniştite, cu fâ/înaţurile pline de soare (...) el â/îşi începe cî/întecul. Iarba e fragedă, florile pomilor au căzut, â/înfloresc salcâ/îmii şi teii; sfios şi dulce â/îşi tremură greierul cî/întecul â/în dulceaţa primăverii."

(M. Sadoveanu – Greierele şi furnica)

Timp de lucru: 8-10 minute.

Verificare: cuvinte scrise corect: gândăcel, îşi, cântecul, înfloresc, salcâmii, fânaţurile, în.

Punctaj: 17 puncte: item a – 10 puncte (2 p. pentru fiecare scriere corectă a literei â sau î în cuvinte);
item b – 7 puncte (1 p. pentru fiecare potrivire a literei â sau î).

Scrierea literei x

1. Fişă de cunoştinţe

Se scrie: x

Se pronunţă:

cs: xilofon, xerox, box, fix, excursie, excelent, explozie, taxă, exclamă;

gz: examen, exact, exemplu, executa, exerciţiu, există.

Observaţie: 1. Vasile Alecsandri se scrie cu cs, pentru că aşa îşi scria poetul numele.

2. Unele cuvinte se scriu cu cs (nu cu x): rucsac, cocs, ticsi, micsandră.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Completează cuvintele, cu litera x; citeşte corect fiecare cuvânt:

a) ta_ă, bo_ă, e_plică, _ilofon, fi_;

b) e_amen, e_istă, e_ecută, e_erciţiu, e_act.

Scanned with OKEN Scanner

3. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Citirea literei x, cu sunetele cs

Citește corect și subliniază silaba în care se găsește litera x:

pix	taxă	taxator	taximetru
fix	fixă	xilofon	excursie
lux	boxă	saxofon	explozie

4. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Citirea literei x, cu sunetele gz

Citește corect și subliniază silaba în care se găsește litera x:

exact	examen	exercițiu
exil	exemplu	executa
exist	există	exersare

5. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Scrie cuvinte:

a) în care litera x se pronunță cs: pix, ...

b) în care litera x se pronunță gz: exemplu, ...

Sarcină de lucru: câte 4-8 cuvinte.

6. Fișă de creație (clasa I)

Jocul Odonează cuvintele în propoziții!

a) cântă, Alexandru, saxofon, la

b) examen, exerciții, se, grele, la, dau

7. Fișă de control (clasa I)

a) Completează cuvintele, cu litera potrivită:

Ale_e se antrenează la bo_.

_enia e_plică o problemă colegilor.

E_amenul începe la ora nouă.

b) Dictare

E ora opt fix. Începe lecția. Doamna învățătoare ne explică o lecție nouă. Ne prezintă exemple frumoase.

Apoi facem multe exerciții. Fiecare elev obține rezultate exacte.

Timp de lucru: 10-15 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (1 p. pentru fiecare completare corectă a literei x);

itemul b – 5 puncte (1 p. pentru fiecare scriere corectă a literei x în cuvinte ale dictării).

Scanned with OKEN Scanner

8. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Scrie cuvintele în tabel, după cum se citește litera x (cs sau gz):

explică, examen, exercițiu, lux, exclamă, exemplu, ortodox, maxim, exclamație, există.

cs	gz
explică	examen
...	...

9. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Părțile cuvântului. Completează fiecare coloană a tabelului, cu cuvintele:

taxă, pix, export, exact, examen, excursie, exclamare, examinează.

cuvânt	silabe	sunete	litere
taxă	ta-xă	t-a-c-s-ă	t-a-x-ă
...	...	...	...

10. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Formează cuvinte, completând silaba dată, după model:

ex < plică __ __ e < xemplu __ __

Sarcină de lucru: câte 3-5 cuvinte, după fiecare model.

11. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Construiește propoziții, folosind cuvintele:

explică, exercițiu, excursie, examen, text.

12. Fișă de recuperare (clasa a II-a)

Completează spațiile libere, cu litera x:

bo_ă, ta_i, e_emplu, e_clamă, e_cursie, e_istă, e_erciţiu, Ale_andru.

13. Fișă de control (clasa a II-a)

a) Dictare

taxă, examen, xilofon, exclamă, explicație, exerciții.

b) Subliniază silaba care conține litera x din cuvintele scrise după dictare.

c) Grupează cuvintele după cum se citește litera x:

ax, exact, exemplu, lux, extrage, execută, excavator.

– cs: ...

– gz: ...

Scanned with OKEN Scanner

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 19 puncte: itemul a – 6 puncte (1 p. pentru folosirea corectă a literei x în cuvinte);
itemul b – 6 puncte (1 p. pentru recunoașterea fiecărei silabe);
itemul c – 7 puncte (1 p. pentru fiecare cuvânt așezat corect în grup).

14. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scoate dintr-o lectură citită recent, cuvinte care conțin litera x și le grupează pe două coloane, după cum se citește această literă (cu cs sau cu gz).

Sarcina de lucru: 4-8 cuvinte pe coloană.

15. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește propoziții cu numele poeților:

Vasile Alecsandri, Grigore Alexandrescu.

Sarcina de lucru: 1-2 propoziții cu fiecare nume de poet.

16. Fișă de creație (clasa a III-a)

Alcătuiește propoziții cu fiecare dintre cuvintele (care se scriu cu literele cs nu cu x):

rucsac, cocs, ticsi, micsandră.

Sarcină de lucru: 1-2 propoziții cu fiecare cuvânt.

17. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Separă silabele și subliniază pe cele care conțin litera x:

examen, explică, excursie, excelent, exclamație, excepțional.

18. Fișă de învățare (clasa a IV-a)

Unele cuvinte care se termină cu litera x la singular, schimbă această literă cu literele cs la plural, genul masculin.

Continuă exercițiul,după model:

(stâlp) fix – (stâlpi) ficși
(creștin) ortodox – (creștini) _____
(om) perplex – (oameni) _____
(sportiv) complex – (sportivi) _____

19. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Caută în dicționar înțelesurile cuvintelor și construiește propoziții cu ele:

text – test context – contest

Scanned with OKEN Scanner

20. Fişă de control (clasa a IV-a)

a) Scrie forma de plural a cuvintelor:

ortodox – _____ fix – _____

complex – _____

b) Completează cu litera (litere) potrivită (potrivite):

Eu am doi colegi ortodo_: Ale_a şi Ale_andru.

Ale_andru are o idee fi_ă. Vrea să vadă raiul şi iadul.

Acestea sunt lucruri comple_e, le e_plică Poli_enia.

Când le vom vedea, vom rămâne perple_i.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 3 puncte (1 p. pentru fiecare formă de plural scrisă corect);
itemul b – 7 puncte (1 p. pentru fiecare completare corectă)

Scrierea literei m înainte de b sau p

1. Fişă de cunoştinţe

Înainte de literele b sau p, în cuvinte, se scrie litera m.
Se scrie şi se pronunţă:

corect	greşit
a) cu mb: limbă, plimbare, bomboană, sâmbătă, decembrie, ambiţie, îmbinare;	a) cu nb: linbă, plinbare, dânb, înbătrâni, înblânzit, înbina, înboboci, înbulzeală;
b) cu mp: câmpie, împacă, împreună, împodobi, împrejur,	b) cu np: cânpie, înpacă, canpion, înpreună, înpărat, unple.

Observaţie: Unele cuvinte străine sau împrumutate din alte limbi se scriu cu litera n înainte de literele b sau p: avanpost, avanpremieră, Istanbul etc.

Scanned with OKEN Scanner

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Separă silabele

a) umbră, umblă, sâmbure, combină, bomboană;

b) împărat, împarte, împreună, important, cumpără.

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cuvintele, cu litera potrivită!

u_ple, câ_pie, bo_boane, î_preună, î_băia, î_blânzi, î_pacheta.

4. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Copiază numai cuvintele care conţin litera m înainte de b sau p:

plimbă, multă, întrece, cumpără, urmă, umblă, împotrivă, întinde, împacheta, împleteşte, îmbrăţişa.

5. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Formează cuvinte, folosind silaba îm, după model:

piatră – împietri	bujor – îmbujora
puşcă – _____	bogat – _____
pachet – _____	boboc – _____

6. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Descoperă cuvinte (care încep cu):

a) silaba îm: împarte, îmbrăca, ...

b) silaba în: începe, între, ...

Sarcină de lucru: câte 3-6 cuvinte pentru fiecare silabă dată.

7. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) câmp, împărat, îmbrăca, umbrelă, împleti;

b) E timp plăcut. Stăm la umbră.

Andrei e mic. Umblă mereu. Se împiedică. Cade la pământ.

Punctaj: 10 puncte (1 p. pentru fiecare scriere corectă a literei m înainte de b sau p).

8. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Cuvintele cu grupurile mb sau mp. Subliniază-le!

simplu, schimbă, combină, împădurit, îmbătrâni, plimbare, îmbelşugate, îmblânzit, împacheta, împletea.

9. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Adună cuvintele pentru a forma cuvinte care conţin grupurile mb sau mp:

Scanned with OKEN Scanner

îm + puşcă = împuşcă, împuşcat, împuşcătură;
îm + pădure = ... îm + podoabă = ...
îm + pânză = ... îm + prieten = ...
Sarcină de lucru: câte 1-3 cuvinte pentru fiecare "adunare".

10. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Compune cuvinte, adăugând silabe potrivite:

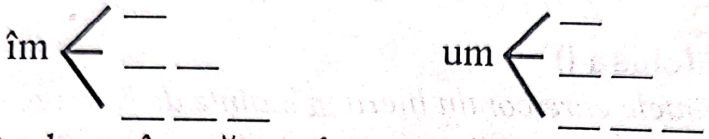

Model: îm-brac, îm-pă-rat, îm-pre-u-nă, um-plu-se-ră.
Sarcină de lucru: câte 1-3 cuvinte pentru fiecare rând de linioare.

11. Fişă de recuperare (clasa a III-a)

Jocul Completează cuvintele, cu litere potrivite:
î_bracă, câ_pie, î_pletește, î_puşcă, î_prietenit, î_brânci.

12. Fişă de autocontrol (clasa a II-a)

Înlocuieşte linioara, cu litera care lipseşte:
câ_pie, pli_bare, î_lemnit, î_bobocit, î_părăţie, î_bolnăvit, î_blânzită, î_brobodi, î_pinge, î_tinde.
Timp de lucru: 5-7 minute.
Verificare: câmpie, plimbare, înlemnit, îmbobocit, împărăţie, îmbolnăvit, îmblânzită, îmbrobodi, împinge, întinde.
Punctaj: 10 puncte: 1 p. x 8 situaţii de folosire a literei m;
1 p. x 2 situaţii de scriere cu litera n.

13. Fişă de control (clasa a II-a)

Dictare

E primăvară. Plecăm împreună la plimbare. Copacii se împodobesc cu flori. Câmpul înverzeşte. E împânzit de iarbă.

Umblăm pe câmp. Urcăm pe un dâmb. Privim împrejur, fericiţi. Suntem în împărăţia primăverii.

Timp de lucru: 10-12 minute.
Punctaj: 10 puncte (1 p. x 10 situaţii de scriere a literei m înainte de b sau p).

14. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Formează cuvinte, după model:

Scanned with OKEN Scanner

parte – (a) împărți, împărțire,...
pânză – ...
piedică – ...
blând – ...
bătrân – ...
bolnav – ...

15. Fișă de creație (clasa a III-a)

Scrie cuvinte care conțin litera m înainte de b și p; construiește propoziții cu ele.

Sarcină de lucru: 4-8 cuvinte (propoziții).

16. Fișă de creație (clasa a III-a)

Scrie un text cu titlul Vara, în care să folosești cuvintele:

câmpie, umbră, umblă, împreună, împodobit, împrejur, îmbelșugată.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

17. Fișă de creație (clasa a III-a)

Alcătuiește un text cu titlul În pădure, în care să folosești cuvinte care conțin litera m înainte de b sau p.

Sarcină de lucru: 6-10 cuvinte (propoziții).

18. Fișă de control (clasa a III-a)

a) Barează litera nepotrivită din cuvânt:

îm/nbujorat, îm/npletește, în/mblânzi, în/mbătrâni, îm/npușcătură, sân/mburi, îm/npărăție, cân/mpie, în/mpunge, um/nple.

b) Dictare

Marin și Paul s-au împrietenit. Într-o zi au plecat împreună după plante medicinale.

Câmpul era împânzit de mușețel. Unele flori abia erau îmbobocite. Copiii priveau împrejur fericiți. Au umplut sacoșele cu flori de mușețel. Apoi, îmbujorați și obosiți, s-au așezat la umbra unui copac de pe un dâmb.

Timp de lucru: 10-15 minute.

Punctaj: 20 puncte: itemul a – 10 puncte (1 p. x 10 situații de folosire a literei m înainte de b sau p); itemul b – 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte scrise cu grupul mb sau mp).

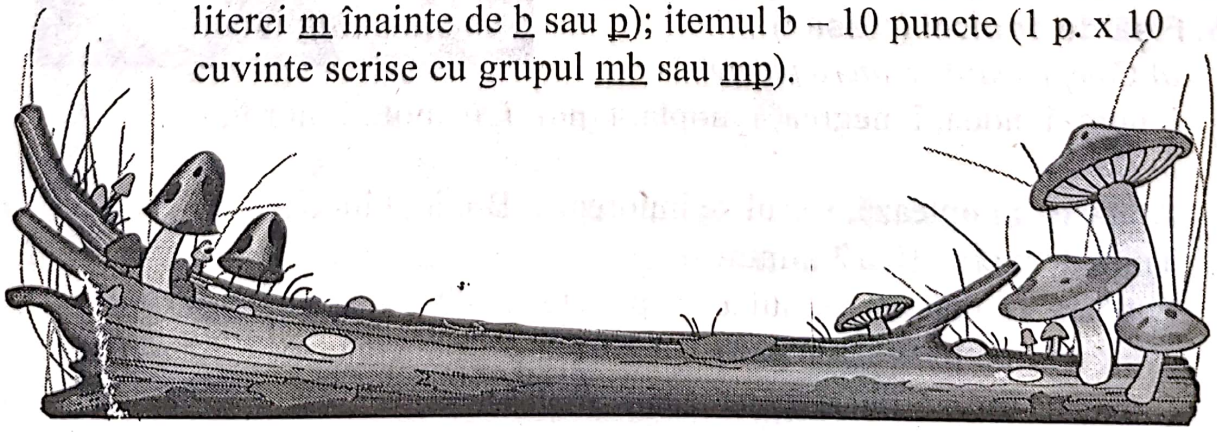

Scanned with OKEN Scanner

Scrierea cu litera dublă nn

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie și se pronunță
- nn: în cuvinte formate cu particula în: înnoi (în + nou), înnoda (în + nod), înnora (în + nor), înnegri (în + negru);
- n: în cuvinte care nu se formează din altele prin adăugarea particulei în: înota, îneca, înăbuși, înalt, înainte, înapoi.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie cuvintele și subliniază grupul nn:

a) înnora, înnegri, înnoi, înnopta, înnoda, înnămoli;

b) înapoi, înainte, înăbuși, îneca, înalt.

3. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Formează cuvinte

în ← noda, nora, nopta

î ← not, nec, nalt

4. Fișă de creație (clasa I)

Jocul Formează propoziții, folosind cuvintele:

înnorează, înoată, înnoptează, îneacă.

Sarcină de lucru: 1-2 propoziții cu fiecare cuvânt.

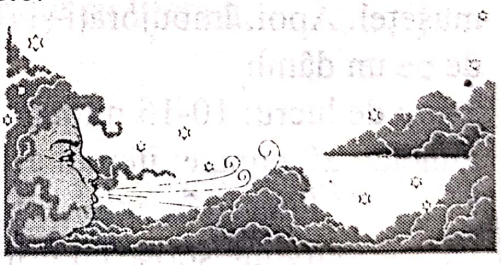

5. Fișă de control (clasa I)

a) Completează cu litera potrivită:

î_nora, î_noda, î_negrea, î_nopta, î_noi, î_nămoli, î_noroi;

b) Dictare

Afară se înnoptează. Cerul se înnorează. Bunicul înnoadă o plasă.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 7 puncte (1 p. x 7 cuvinte în care se completează litera n); itemul b – 3 puncte (1 p. x 3 cuvinte în care se folosește consoana dublă nn).

Scanned with OKEN Scanner

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Grupează cuvintele subliniate, pe două coloane, după model:

Dan a plecat la <u>înot</u>. El e bun <u>înotător</u>. Se <u>înalță</u> cu curaj deasupra valurilor. <u>Înoată</u> pe râu <u>înainte</u> și <u>înapoi</u>.

Deodată, cerul se <u>înnorează</u>. Pădurea din jur se <u>înnegrește</u>. Se <u>înnoptează</u>. Dan se grăbește spre casă, pentru a nu se <u>înnoroi</u> la balta de lângă râu.

<u>nn</u>	<u>n</u>
înnorează	înot
...	...

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul <u>Descoperă consoana care lipsește</u>, formând cuvinte:

noi	colo
nora	coace
î_ noroi	î_ ceată
nebuni	dată

8. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul <u>Găsește cuvinte cu același înțeles!</u>

apar nori – se înnorează — face un nod – _____

se face noapte – _____ — intră în nămol – _____

se face negru – _____

9. Fișă de creație (clasa a II-a)

Alcătuiește propoziții cu cuvintele găsite la exercițiul anterior (nr. 8)

10. Fișă de control (clasa a II-a)

a) Completează spațiile libere cu litera <u>n</u> sau cu grupul <u>nn</u>:

Paul e pasionat de î_ot. Duminica stă la râu până se î_optează. Azi s-a î_orat. Oglinda apei s-a î_egrit.

b) Dictare

înot, înnopta, înalt, înnegrită, înapoi, înnoadă.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a –4 puncte (1 p. x4 aplicații corecte); itemul b – 6 puncte (1 p. x 6 cuvinte scrise, cu litera <u>n</u> sau grupul <u>nn</u>).

11. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Jocul <u>Descompune cuvintele</u> (în componentele lor):

Scanned with OKEN Scanner

înnoda = în + nod
înnopta = _ + ____
înnegura = _ + ____

înnegri = _ + ____
înnoroi = _ + ____
înnămoli = _ + ____

12. Fișă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Compune cuvinte, "adunând" pe cele date:

în + nou = (a) înnoi, înnoit, înnoiește;
în + nod = ...
în + negru = ...
în + nor = ...

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

13. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Familia cuvântului

Găsește cuvinte care se formează de la cuvântul dat:

înalt – înălța, înălțat, înălțător, înălțime;
înot – ...
înec – ...

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

14. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Jocul Formează cuvinte (care conțin consoana dublă nn, plecând de la cuvintele date):

nod = (a) înnoda
nor = ...
nou = ...
negru = ...
năмol = ...
nebun = ...

15. Fișă de creaţie (clasa a III-a)

Formează un text cu titlul "Zi de vară", folosind cuvintele date sau altele care se formează de la acestea:

înnora, înnopta, înnoi, înnegri, înainte, înapoi, înalt.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

16. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

Barează varianta greșită a cuvântului:

înalt / înnalt
înoda / înnoda
înnora / înora
înnota / înota
înopta / înnopta
înapoi / înnapoi

Timp de lucru: 4-6 minute.

Autoverificare: cuvinte corecte: înalt, înnoda, înnora, înota, înnopta, înapoi.

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 cuvinte barate corespunzător).

17. Fișă de control (clasa a IV-a)

a) Scrie cuvinte cu înțeles opus cuvintelor date:

Scanned with OKEN Scanner

înseninat – _____ înălbit – _____
învechit – _____

b) Formează verbe, de la substantivele:

nor – _____ noapte – _____
nod – _____ nămol – _____

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 6 puncte (2 p. x 3 cuvinte cu înțeles opus);
itemul b – 4 puncte (1 p. x 4 transformări adecvate cerinței).

Scrierea cu i, ii sau iii la sfârșitul unor cuvinte

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:	Se verifică:
i: oameni, cai, copaci, elevi, pomi, cercei; ii: oamenii, caii, copacii, elevii, pomii, cerceii;	Se constată potrivirea cuvântului niște (câțiva): (niște) oameni, (niște) cai, (câțiva) copaci, ... Se constată potrivirea cuvântului toți: (toți) oamenii, (toți) caii... Se observă că aceste cuvinte capătă o silabă în plus: cai – ca-ii, pomi – po-mii, oa-meni – oa-me-nii, co-paci – co-pa-cii
ii: fii, copii, geamgii, barcagii, vizitii, hangii, cazangii; iii: fiii, copiii, barcagiii, vizitiii, hangiii, cazangiii	Se constată potrivirea cuvântului niște (câțiva): (niște) fii, (niște) copii, (niște) geamgii, ... Se constată potrivirea cuvântului toți: (toți) fiii, (toți) copiii, (toți) geamgiii, ... Se observă că aceste cuvinte capătă o silabă în plus: fii – fi-ii, co-pii – co-pi-ii geam-gii – geam-gi-ii

Scanned with OKEN Scanner

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Un - niște - toți. Completează cuvintele, după model:

un	niște	toți
pom	pomi	pomii
lup	_____	_____
bătrân	_____	_____
inginer	_____	_____

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Desparte în silabe și compară perechile de cuvinte:

pui – puii
pisoi – pisoii
cocoși – cocoșii
fragi – fragii
copaci – copacii
ghiocei – ghioceii

4. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Separă silabele cuvintelor. Observă numărul de silabe din fiecare cuvânt:

fiu	fii	fiii
copil	copii	copiii
geamgiu	geamgii	geamgiii
cafegiu	cafegii	cafegiii

5. Fişă de autocontrol (clasa I)

Completează cu i sau ii spațiile libere:

un	niște	toți
cal	ca_	ca_
școlar	școlar_	școlar_
român	român_	român_
puișor	puișor_	puișor_

Timp de lucru: 5-7 minute.

Autoverificare: la coloana a doua ("niște") se completează cu i;
la coloana a treia ("toți") se completează cu ii.

Punctaj: 16 puncte (câte 2 puncte pentru fiecare cuvânt corect).

6. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Un - mulți - toți. Completează tabelul, după model:

un	mulți	toți
dac	daci	dacii
român	_____	_____
țăran	_____	_____
arbore	_____	_____

Scanned with OKEN Scanner

7. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Modifică forma cuvântului, pentru a avea o silabă în plus:

cai – ca-ii
lupi – __-__
pomi – __-__
co-paci – co-pa-cii
şco-lari – __-__-__
zi-dari – __-__-__

8. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Un - niste

francez – francezi
englez – _____
chinez – _____
suedez – _____
olandez – _____
finlandez – _____

9. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul De-a propozitiile. Construieşte propoziţii, folosind cuvintele:
muncitorii, inginerii, medicii, tipografii, ţăranii.
Sarcină de lucru: 1-2 propoziţii cu fiecare cuvânt.

10. Fişă de control (clasa a II-a)

Dictare

a) oameni, arbori, oamenii, fii, fiii, nori, copiii, arborii, norii, copii;
b) Toamna, pomii sunt plini de roade. Oamenii culeg fructele. Copiii le dau o mână de ajutor. Culegătorii muncesc bucuroşi.
Timp de lucru: 10-12 minute.
Punctaj: 16 puncte: itemul a – 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte scrise cu numărul de i corespunzător);
itemul b – 6 puncte (1 p. x 6 cuvinte scrise cu numărul de i corespunzător).

11. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Completează coloanele, după model:

hazliu	hazlii	hazliii
zglobiu	_____	_____
grijuliu	_____	_____
durduliu	_____	_____

12. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Mulţi - toţi

mulţi	toţi
nori cenuşii	norii cenuşii
munţi argintii	_____

Scanned with OKEN Scanner

fluvii aurii _____
băieți zglobii _____

13. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Transformă propoziția, la forma plural, după model:

singular	plural
Ce copil zglobiu!	Ce copii zglobii!
Ce bunic grijuliu!	_____
Ce inel auriu!	_____
Ce palat argintiu!	_____
Ce purcel grăsuliu!	_____

14. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Modifică forma cuvintelor, inversând ordinea lor. Construiește propoziții cu cuvintele obținute:

bunici buni – bunii bunici
oameni harnici – _____
elevi politicoși – _____
pomi înalți – _____

15. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Singular - plural

singular	plural
obraz	obraji
viteaz	_____
treaz	_____
breaz	_____

16. Fișă de creație (clasa a III-a)

Formează propoziții cu cuvintele:

elev	muncitor	fiu	copil
elevi	muncitori	fii	copii
elevii	muncitorii	fiii	copiii

17. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

Completează spațiile libere cu i, ii sau iii:

Pe cer au apărut nor_ cenuș_.
Copac_ se leagănă în vânt.
Prin grădin_ zboară flutur_ alb_.
Cop_ se joacă voioș_.
Timp de lucru: 6-8 minute.

Scanned with OKEN Scanner

Autoverificare: cuvinte completate corect: nori, cenușii, copacii, grădini, fluturi (fluturii), albi, copiii, voioși.
Punctaj: 16 puncte (2 p. x 8 cuvinte completate corect).

18. Fișă de control (clasa a III-a)

Dictare

a) Afară, învățătorii și învățătoarele își strigau premianții și copiii spuneau poezii.

(M. Preda – Morometii)

b) Copiii bat din palme ...

Obrajii bunicului erau roșii și calzi, iar ochii surâdeau de fericire.

(B. Ștefănescu-Delavrancea – Bunicul)

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 18 puncte: itemul a – 8 puncte (2 p. x 4 cuvinte care se termină cu ii sau iii, scrise corect);
itemul b – 10 puncte (2 p. x 5 cuvinte care se termină cu i, ii sau iii, scrise corect).

19. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Alcătuiește un text în care să folosești cuvintele date, dar care să se termine cu ii sau iii:

copil, fiu, zglobiu, auriu.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

20. Fișă de autocontrol (clasa a IV-a)

Scrie forma potrivită pentru cuvintele din paranteză:

Un (copil) se poate plictisi repede. Doi (copil) încep repede jocul. Așa sunt toți (copil), le place jocul. Să îi lăsăm pe (copil) să se joace. Oameni mari, voi ați fost (copil)?

Timp de lucru: 6-8 minute.

Autoverificare: expresii corecte: un copil ..., doi copii ..., așa sunt copiii ..., să îi lăsăm pe copii ..., ... ați fost copii?

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 cuvinte scrise corect).

21. Fișă de control (clasa a IV-a)

Dictare

Prietenii cei noi

Mai toți pomii scoseseră muguri de rouă, ba prunii și cireșii, caișii și piersicii chiar și boboc de floare...

Scanned with OKEN Scanner

— Bunicule, dacă pițigușii, scatiii și sticleții nu mai vin, eu nu mai pun mâncare în balcon și la geam...

(Eugen Jianu – Întâmplările bursucului)

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 16 puncte (câte un punct pentru scrierea corectă a fiecărui cuvânt care se termină cu i, ii sau iii).

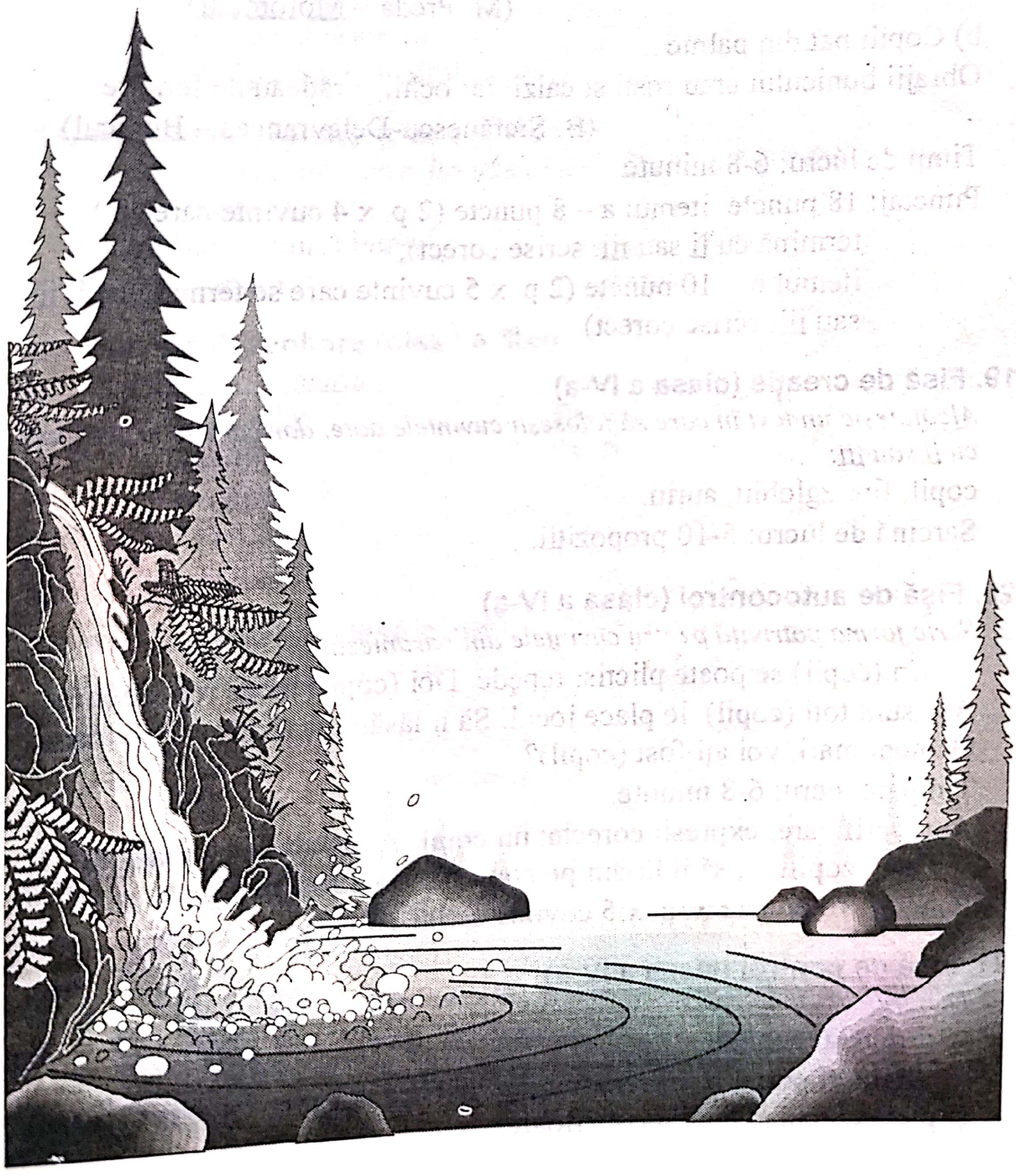

Scanned with OKEN Scanner

III. Grupuri de litere

Grupurile de litere ce, ci

1. Fișă de cunoștințe

Literele c + e (ce) și c + i (ci) se pronunță cu un singur sunet (consoana č):

cer, cireș, Cecilia, pace, recită.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează spațiile libere,cu grupul de litere ce:

a__, ta__, pa__, a__la, __tate, __rere, în__pe.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează spațiile libere,cu grupul de litere ci:

__nă, __neva, ve__nă, __ripește, nu__le.

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Mai multe grupuri de litere ce sau ci, în cuvânt:

Scrie de câte ori se găsește grupul de litere ce sau ci în fiecare cuvânt:

cercei, cerceta, cercevea, cinci, Cici, Cincinat.

5. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Poziția grupului de litere ce (ci) în cuvânt:

a) la început: ceva, ... ; cine, ... ;

b) în interior: acela, ... ; vecină, ... ;

c) la sfârșit: pace, ... ; arici, ...

Sarcină de lucru: câte 3-5 cuvinte.

Scanned with OKEN Scanner

6. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte:

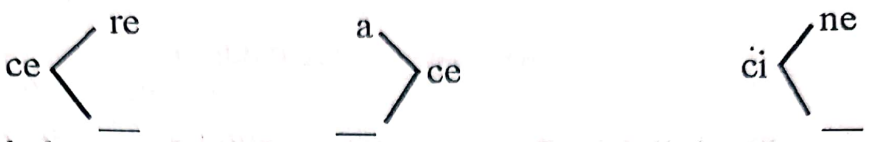

Sarcină de lucru: câte 1-3 cuvinte pentru fiecare linioară.

7. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte:

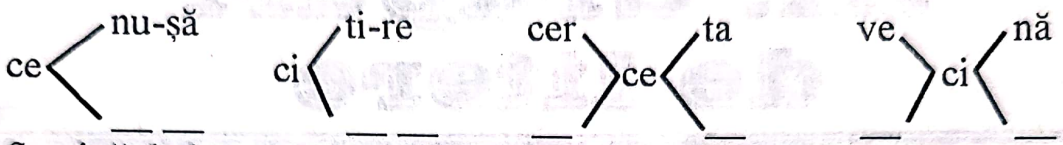

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiacare caz dat.

8. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Completează propoziţia, după model:

Eu duc.	Tu duci.	El duce.
Eu aduc.	...	...
Eu tac.	...	...
Eu coc.	...	...

9. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Cuvinte care contin grupurile de litere ce sau ci, nume de:

fiinţe	lucruri	acţiuni
cerb	cerc	cere
pitici	nuci	circulă
...	...	...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pentru fiecare coloană.

10. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) rece, trece, cercel, cerere, acela, Cernat;

b) Acela e Marcel. Trece cu Cela.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 10 puncte (câte 1 punct pentru fiecare scriere corectă a grupului ce în cuvinte).

11. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) citea, cinema, raci, cinci, aici, Cecilia;

Scanned with OKEN Scanner

b) — Cine mai vine la cină?
— Vecina mea, Cecilia.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 10 puncte (câte 1 punct pentru fiecare scriere corectă a grupului ci în cuvinte).

12. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul ce sau ci, în silabă separată

Desparte cuvintele în silabe şi subliniază grupul de litere ce sau ci:

a) pace, cere, rece, acela, cetate, elice, voce, cântece;

b) cină, vecină, cinema, măcinăm, nucile, cifră, ciripit.

13. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul de litere ce sau ci, într-o silabă cu alte sunete

Desparte în silabe şi subliniază grupurile de litere ce, ci:

a) cerc, cerb, ceartă, cercel, centură, cerneală, ceainic, ceaşcă;

b) ciob, cinci, mici, raci, vecin, ciorap, ciuperci, licurici, arici, cizmă.

14. Fişă de exerciţiu(clasa a II-a)

Completează fiecare coloană a tabelului, după model:

cuvântul	numărul de silabe	numărul de sunete	numărul de litere
rece cerul cetate cireşe vecină aricii	2: re+ce	3: r+e+ce	4: r+e+c+e

15. Fişă de exerciţiu(clasa a II-a)

Scrie nume de persoane care conţin grupul de litere ce sau ci.

Sarcina de lucru: câte 2-4 nume cu fiecare grup de litere.

16. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte, adăugând litere potrivite:

m_ > aci r_ > oci n_ > ici

Sarcină de lucru: 1-2 cuvinte pentru fiecare linioară.

Scanned with OKEN Scanner

17. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea silabei ce, cu silaba cea si invers:

cete – ceată	ceapă – cepe
cefe – ___	ceată – ___
cepe – ___	ceafă – ___
măceșe – ___	măceașă – ___

18. Fișă de recuperare (clasa a II-a)

Completează spațiile libere, cu grupul de litere potrivit:

tă__re, harni__, în__pe, __neva, pa__, __rește, ma__nă, __reale.

19. Fișă de control (clasa a II-a)

Dictare

Cernat și Cecilia au plecat la pădure. Pe cărare au văzut un arici. Era plin de ace.

Copiii au cules multe ciuperci.

Ce zi plăcută au petrecut!

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 cuvinte scrise corect cu grupul ce sau ci).

20. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Jocul Modificarea formei cuvântului pentru a conține grupul de litere ce sau ci.

Caută verbe la timpul prezent, persoana I, numărul singular, care se termină cu sunetul c și modifică-le forma, pentru a conține grupul de litere ce sau ci.

Model: (eu) trec – trece, treci, trecem, treceau;

(eu) fac – face, faci, facem, făceau.

Sarcină de lucru: 3-6 verbe, de la care se vor scrie cuvinte.

21. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Toate cuvintele propoziției contin grupul ce (ci)

Model: Cecilia coace plăcinte.

Cernat citea ceva.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziții.

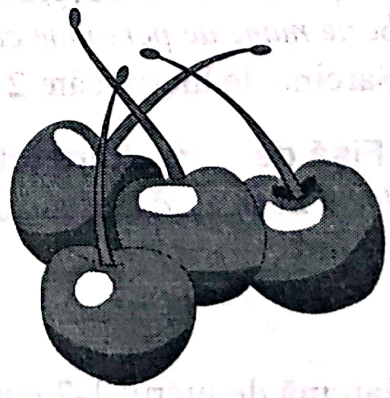

22. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește un text, folosind cuvintele:

cireșe, ciocuri, ciori, plece, încep, plăcere.

Sarcină de lucru: 4-8 propoziții.

23. Fișă de control (clasa a III-a)

a) Autodictare

Scanned with OKEN Scanner

"Ghicitoarea știu că-ți place.
Ce-i ca un burduf de ace?
Ca un pepene cu țepi?
Ia gândește-te! Pricepi?
Și răspunde-n doi, trei timpi,
Cine are mii de ghimpi?"

(Ariciul)

b) Construiește propoziții cu cuvintele care conțin grupul de litere ce sau ci, de la exercițiul anterior.

Timp de lucru: 10-15 minute.

Punctaj: 18 puncte: itemul a – 6 puncte (1 p. x 6 cuvinte care conțin grupul ce sau ci, scrise corect);
itemul b – 12 puncte (2 p. x 6 propoziții aplicative, corect construite).

Grupurile de litere ge, gi

1. Fișă de cunoștințe

Literele g + e (ge) și g + i (gi) se pronunță cu un singur sunet (consoană ğ):

ger, rege, pagină, fragi, inginer.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere ge:

min__, __ne, măr__le, ajun__, Geor__ta, de__te.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere gi:

re_nă, _rafă, mar_ne, gin_e, gălă_e.

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Înlocuiește grupul de litere ce, cu grupul de litere ge, în cuvintele:

cer, rece.

5. Fișă de exercițiu (clasa I)

Înlocuiește grupul de litere ci, cu grupul de litere gi, în cuvintele:

reci, faci, lunci, roci.

Scanned with OKEN Scanner

6. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Un / o - niște

un / o	niște
rege	regi
minge	_____
lege	_____

7. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Cine face acțiunea (El - tu)

El merge.	Tu mergi.
El fuge.	Tu ...
El plânge.	Tu ...
El ajunge.	Tu ...

8. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte, adăugând silabe potrivite:

ge < rul / _____ Ge < lu / _____ Gi < că / _____

Sarcină de lucru: 1-2 cuvinte pentru fiecare coloană.

9. Fișă de control (clasa I)

a) Dictare

Gigel este școlar. Lui îi sunt dragi legendele istorice.
Bunicul George știe multe legende. El îi dă o carte lui Gigel.
— Iată o carte despre regi și domnitori. Citește și vei afla din ce neam ne tragem noi, românii.

b) Construiește propoziții cu cuvintele din textul dictării,care conțin câte două grupuri de litere.

Timp: 8-10 minute pentru dictare; 6-8 minute pentru alcătuirea de propoziții.

Punctaj: 12 puncte: itemul a – 8 puncte (câte un punct pentru fiecare cuvânt în care este scris corect ge sau gi);
itemul b – 4 puncte (câte două puncte pentru fiecare propoziție corect construită).

10. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul ge sau gi, într-o silabă separată

Desparte cuvintele în silabe și subliniază grupul de litere ge sau gi:

a) gene, rege, minge, merge, plânge, degete, cataloage, culege, înțelege;

Scanned with OKEN Scanner

b) girafă, regină, margine, argilă, energie, lungime, ingineră.

11. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul de litere ge sau gi, într-o silabă cu alte sunete

Desparte în silabe și subliniază grupurile de litere ge, gi:

a) ger, gem, geam, mărgea, legendă;

b) gingaș, fagi, dragi, legi, culegi, mergi, crengi, argint, macaragiu.

12. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Părțile cuvântului

Completează coloanele tabelului:

ger, rege, degete, îngeri, regină, fragi, gingie, ajungi.

cuvânt	silabe	sunete	litere
ger rege ...	1: ger 2: re+ge ...	2: ge+r 3: r+e+ge ...	3: g+e+r 4: r+e+g+e ...

13. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte care contin grupuri de litere ge, gi

ființe	lucruri	acțiuni
regină	minge	trage
...	...	...

Sarcină de lucru: 5-10 cuvinte pentru o coloană.

14. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte cu grupuri duble de litere

a) ge + ge: George, ...

b) gi + gi: ...

c) ge + gi: ...

Sarcină de lucru: 1-2 cuvinte pentru fiecare punct.

15. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Completează propoziția, după model:

Eu fug.	Eu merg.	Eu strâng.
Tu fugi.	Tu ...	Tu ...
El fuge.	El ...	El ...

16. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea silabei ge, cu silaba gea

a) gene – geană

b) merge – mergea

Scanned with OKEN Scanner

genți – _____ plânge – _____
gemeni – _____ geme – _____
gemete – _____ ajunge – _____

17. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea literei g, cu grupul gi

a) rug – rugi b) leg – legi
fag – _____ fug – _____
frag – _____ dreg – _____
drag – _____ culeg – _____

18. Fișă de recuperare (clasa a II-a)

Subliniază cu o linie grupul ge și cu două linii grupul gi:

Gina și Gigel sunt la marginea pădurii. Ei culeg fragi.
Gina culege în grabă. Ea se împiedică în rugi:
— Culege încet, Gina! Sunt fragi destui, spune Gigel, cu o fragă în gură.

19. Fișă de autocontrol (clasa a II-a)

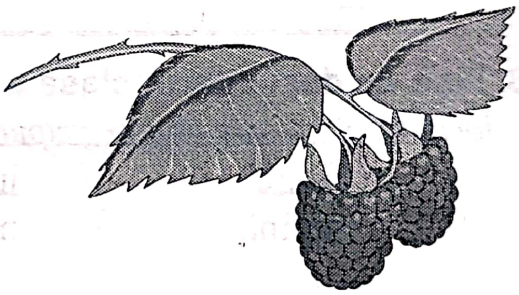

Autodictare

a) În pădurea cea de fagi,
Gelu, Gina și Georgică
Caută prin iarbă fragi.

b) Alcătuiește propoziții cu cuvintele din textul autodictării, care conțin grupurile de litere ge, gi.

Timp de lucru: 12-14 minute.

Punctaj: 20 puncte: itemul a – 10 puncte (2 p. x 5 cuvinte care conțin grupul ge sau gi, scrise corect);
itemul b – 10 puncte (2 p. x 5 propoziții aplicative, construite corect).

20. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Jocul Modificarea formei cuvântului pentru a conține grupul de litere ge sau gi.
Caută verbe la timpul prezent, persoana I, numărul singular, care se termină cu sunetul g și modifică-le forma, pentru a conține grupul de litere ge sau gi.

Model: (eu) înțeleg – înțelegi, înțelege, înțelegem, înțelegeau.

Sarcină de lucru: 3-6 verbe, de la care se vor scrie cuvinte.

21. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Toate cuvintele propoziției conțin grupul ge (gi)

Scanned with OKEN Scanner

Model: George culege fragi.
Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

22. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte un text despre iarnă, folosind cuvintele:
ninge, fuge, George, trage, Gigel, ajunge, ger, margine, degeră.
Sarcină de lucru: 5-10 propoziţii.

Grupurile de litere che, chi

1. Fişă de cunoştinţe

Grupurile de litere ch + e (che) şi ch + i (chi) se pronunţă cu un singur sunet (consoana k'):
chenar, ureche, Costache, chibrit, rochie, învechită.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere che:
ure__, __nar, ra__tă, Ena__, Vasila__, în__iată.

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere chi:
__piu, __tară, ro__e, stra__nă, des__de, înve__tă.

4. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Adaugă grupul de litere potrivit, pentru a scrie cuvinte:

__ < ie, nar, ma

__ < piu, ot, brit

5. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul O - niste. Observă înlocuirea grupului che, cu chi:

O	niste
ureche	urechi
ridiche	_____
pereche	_____

6. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Formează nume noi (care conţin grupul de litere che):

Scanned with OKEN Scanner

Petru – Petrache
Mitru – _____
Ene – _____

Dumitru – _____
Vasile – _____
Costea – _____

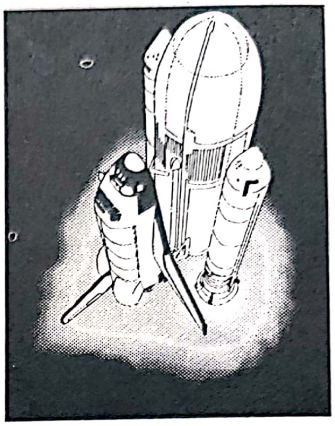

7. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Poziția grupului de litere che (chi) în cuvânt:

a) la început: chenar, ...; chip, ...
b) în interior: rachetă, ...; închide, ...
c) la sfârșit: ureche, ...; unchi, ...

Sarcină de lucru: câte 3-5 cuvinte.

8. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Enache e cu Chiriac. Ei au chef de joacă. Enache închide ochii.

Chiriac se ascunde după un trunchi. După urechi își pune câte o pereche de cireșe.

Copiii scot chiote de bucurie.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte (câte 1 punct pentru fiecare scriere corectă a grupului che sau chi în cuvinte).

9. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Separă și stabilește numărul de silabe, sunete și litere, după model:

a) cheie, chema, buchete, pachet, cheamă;
b) chiote, chibrit, rochie, ochii, urechi.

cuvânt	silabe	sunete	litere
cheie chiote ...	2: che+ie 3: chi+o+te ...	3: che+i+e 4: chi+o+t+e ...	5: c+h+e+i+e 6: c+h+i+o+t+e ...

10. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Scoate dintr-o lectură recentă cuvinte care conțin grupurile de litere che, chi.
Desparte cuvintele în silabe și subliniază fiecare grup de litere che sau chi.

11. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte:

ja — che — tă
u - re — che

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiecare coloană.

12. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul de litere che sau chi, într-o singură silabă.

Desparte cuvintele în silabe şi subliniază grupul de litere che sau chi:

a) cheie, veche, chema, buchete, descheie, pereche, ridiche, ochelari, ureche, Enache;

b) chibrit, chiot, rochie, chipiu, răchită, aşchie, învechită, deschide, smochine.

13. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Grupul de litere che sau chi, într-o silabă cu alte sunete.

Desparte cuvintele în silabe şi subliniază grupurile de litere che, chi:

a) chef, pachet, chem, buchet, cheamă, chei;

b) ochi, unchi, chip, urechi, ridichi, închis, ciorchini.

14. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte cu grupurile de litere che, chi, nume de:

fiinţe	lucruri	acţiuni
Chiriac	rachetă	chiuie
...	...	...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte pe coloană.

15. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea silabei che, cu silaba chea:

ureche – urechea	chema – cheamă
ridiche – _____	închega – _____
pereche – _____	necheza – _____

16. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Toate cuvintele propoziţiei conţin grupul de litere che sau chi

Model: Enache închide ochii.

Sarcină de lucru: 1-3 propoziţii.

17. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Construieşte propoziţii cu nume de persoane care conţin grupul de litere che sau chi.

Sarcină de lucru: 3-5 propoziţii.

18. Fişă de control (clasa a II-a)

a) Dictare

Scanned with OKEN Scanner

Unchiul Ichim e în curte. Taie un trunchi de copac. Aşchiile sar departe.

Apare Costache. Adună câteva aşchii. Apoi scoate un chibrit.

— Nu te juca cu focul, Costache! spune unchiul blând.

Costache îi ascultă sfatul. Pleacă să se joace cu Enache.

2) Desparte în silabe cuvintele care conţin grupurile de litere che, chi, de la exerciţiul anterior.

Timp de lucru: 14-16 minute.

Punctaj: 16 puncte: itemul a – 8 puncte (1 p. x 8 cuvinte care conţin grupul che sau chi, scrise corect);
itemul b – 8 puncte (1 p. x 8 cuvinte despărţite corect în silabe).

19. Fişă de recuperare (clasa a III-a)

Completează spaţiile libere, cu grupurile de litere potrivite:

a) __nar, pa__te, ure__, __amă, în__agă;

b) __pul, o__tă, pere__le, în__de, __ar, un__ul.

20. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte un text, cu titlul Prieteni, folosind cuvintele:

Costache, Tache, jachetă, chip, închide, pachet, chiuie, Ichim.

Sarcină de lucru: 5-10 cuvinte (propoziţii).

Grupurile de litere ghe, ghi

1. Fişă de cunoştinţe

Grupurile de litere gh + e (ghe) şi gh + i (ghi) se pronunţă cu un singur sunet (consoana g'):

ghidon, ghete, înghesuie, ghiocel, înghite, unghie, Gheorghiţă, Anghelina.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere ghe, cuvintele:

_te, ba_tă, în_ţaţă, _retă, An_lina, Gheor_.

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere ghi, cuvintele:

Scanned with OKEN Scanner

_ocel, ne_nă, un_e, _nion, Gheor_ţă.

4. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Mai multe grupuri de litere ghe sau ghi în fiecare cuvânt

Scrie de câte ori se găseşte grupul de litere ghe sau ghi în fiecare cuvânt:

gherghef, gherghină, Gheorghe, Gheorghiţă, Gheorghiu.

5. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează cu grupul de litere potrivit, pentru a forma cuvinte:

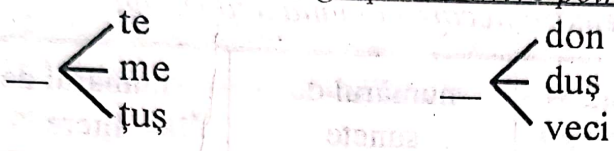

6. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Poziţia grupului de litere ghe (ghi) în cuvânt:

a) la început: ghete, ...; ghimpe, ...

b) în interior: Anghel, ...; înghite, ...

c) la sfârşit: Gheorghe, ...; unghi, ...

Sarcină de lucru: câte 1-3 cuvinte.

7. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte

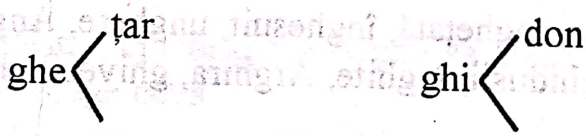

Sarcina de lucru: câte 1-3 cuvinte care conţin grupul ghe sau ghi.

8. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte

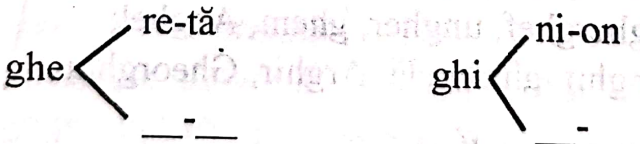

Sarcină de lucru: câte 1-3 cuvinte care conţin grupul ghe sau ghi.

9. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Înlocuieşte grupul de litere ge, cu grupul ghe, pentru a obţine cuvinte noi:

gem, geme, George, lege.

10. Fişă de creaţie (clasa I)

Jocul De-a propoziţiile. Construieşte propoziţii cu cuvintele:

ghete, ghiocel, îngheţată, ghiveci, ghindă.

Scanned with OKEN Scanner

11. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) ghete, ghem, ghindă, gheaţă, neghină, Gheorghiţă;

b) Gheorghe e cu Anghel. Ei au ghete noi.

Au plecat la cules ghiocei.

Punctaj: 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte scrise corect cu grupul ghe sau ghi).

12. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Părţile cuvântului. Completează fiecare coloană a tabelului.

cuvântul	numărul de silabe	numărul de sunete	numărul de litere
ghete unghie ghiocel îngheţată gherghină	2: ghe+te	3: ghe+t+e	5: g+h+e+t+e

13. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul ghe sau ghi, în silabă separată

Desparte în silabe cuvintele şi subliniază grupul de litere ghe sau ghi:

a) ghete, ghemuit, veghe, îngheţată, înghesuit, unghere, Anghelina;

b) ghiocel, ghicitoare, ghiduşii, înghite, Arghira, ghiveci, ghinion, frânghie.

14. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Grupul de litere ghe sau ghi, într-o silabă cu alte sunete .

Desparte în silabe şi subliniază grupurile de litere ghe sau ghi:

a) gheară, îngheaţă, gherghef, ungher, ghem, Anghel;

b) ghindă, ghimpe, înghit, ghirlandă, Arghir, Gheorghiu.

15. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Cuvinte cu grupurile ghe, ghi, nume de:

fiinţe	lucruri	acţiuni
Anghel	ghiveci	îngheaţă
...	...	...

Sarcină de lucru: câte 3-5 cuvinte pentru fiecare coloană.

16. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte, prin completarea linioarelor, cu silabe potrivite:

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiecare linioară (pereche de linioare).

17. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Construieşte propoziţii, folosind cuvintele scrise la exerciţiul anterior.

Sarcină de lucru: 3-6 propoziţii.

18. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea silabei ghe, cu silaba ghea

ghete – gheată lighene – _____

gheţuri – _____

19. Fişă de recuperare (clasa a II-a)

Desparte în silabe cuvintele care conţin grupurile de litere ghe sau ghi:

Anghel şi Gheorghina au plecat în pădure. Ei caută ghiocei.

Gheorghina a găsit un ghiocel. Anghel are ghinion. A dat peste un ghimpe. De necaz înghite în sec.

20. Fişă de control (clasa a II-a)

a) Dictare

E primăvară. Gheorghe şi Arghir se joacă în poiană. Gheorghe se apleacă şi culege ceva.

— Arghir, ghiceşte ce am găsit!

— O ghindă, spune băiatul ghiduş.

— Nu ai ghicit. E un ghiocel. Îl voi pune în ghiveci.

b) Desparte în silabe cuvintele care conţin grupurile de litere ghe sau ghi.

Timp de lucru: 14-16 minute.

Punctaj: 20 puncte: itemul a – 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte care conţin grupul ghe sau ghi, scrise corect);
itemul b – 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte despărţite corect în silabe).

21. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte propoziţii în care cel puţin două cuvinte conţin grupul de litere ghe sau ghi.

Model: Arghir are ghiozdan nou.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

Scanned with OKEN Scanner

22. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Familia cuvântului: Gheorghe.

Model: Gheorghe – Gheorghiu, Gheorghieș, ...

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte.

23. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

a) Autodictare

Ghici, ce e?

Merge, merge – greu ajunge,
Are coarne, dar nu împunge,
E ghebos
Și fricos,
Peste trunchi
Are ghimpi,
Iar când iese la plimbare
Își ia casa în spinare.

b) Construiește propoziții cu cuvintele care conțin grupurile ghe sau ghi.

Timp de lucru: 14-16 minute.

Punctaj: 16 puncte: itemul a – 8 puncte (1 p. x 8 cuvinte cu grupuri de litere scrise corect);
itemul b – 8 puncte (1 p. x 8 propoziții corecte).

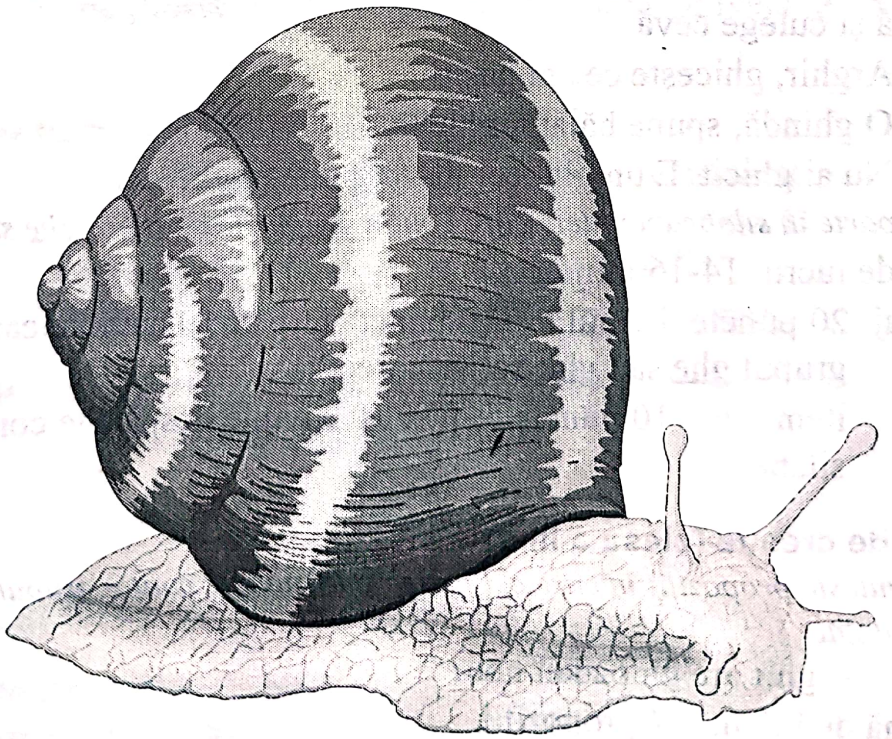

Scanned with OKEN Scanner

IV. Diftongi

Diftongii ea și ia

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie și se pronunță:

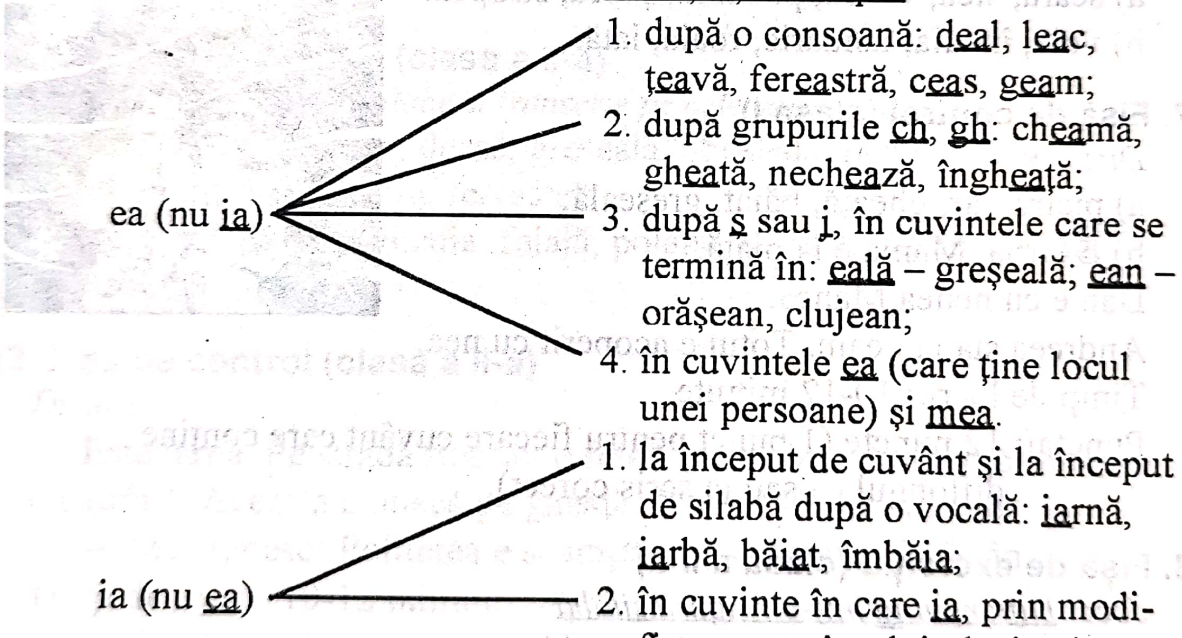

Situații și exemple:

ea (nu ia):
1. după o consoană: deal, leac, țeavă, fereastră, ceas, geam;
2. după grupurile ch, gh: cheamă, gheață, nechează, îngheață;
3. după ș sau j, în cuvintele care se termină în: eală – greșeală; ean – orășean, clujean;
4. în cuvintele ea (care ține locul unei persoane) și mea.

ia (nu ea):
1. la început de cuvânt și la început de silabă după o vocală: iarnă, iarbă, băiat, îmbăia;
2. în cuvinte în care ia, prin modificarea cuvântului, devine ie: piatră (pietre), viață (vieți), piață (piețe), fiarbă (fierbe), încheia (încheie), oaia (oaie);

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează cuvintele cu diftongul ea:

m_, mar_, ven_, d_l, munt_n, viner_, l_c, cr_ngă, orăș_n, bucureșt_n.

Scanned with OKEN Scanner

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Completează cuvintele, cu diftongul ia:

_tă, _rbă, tă_, trebu_, v_ață, ba_, feme_, che_, încu_.

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Subliniază cu o linie diftongul ea și cu două linii diftongul ia:

iaz, perdea, iarnă, podea, iasomie, venea, miaună, greșeală, cafea, locuia, văpaia, curea, mea, cartea, dezmiardă.

5. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Formează cuvinte

ia < tă, lă, pă

ma, sa, za > rea

6. Fișă de creație (clasa I)

Jocul De-a propozitiile

Construiește propoziții cu cuvintele:

a) seară, stea, venea, pădurea, șosea, stropea.

b) voia, încuia, ianuarie, foaia, iată.

7. Fișă de control (clasa I)

Dictare:

a) piatră, iar, gheață, băiat, greșeală;

b) E iarnă. Mama e la piață.

Dan e cu nenea Manea.

Andreea stă la geam. Totul e acoperit cu nea.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 12 puncte (1 punct pentru fiecare cuvânt care conține diftongul ea sau ia,scris corect).

8. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Diftongul ia într-o singură silabă

Desparte în silabe și subliniază grupul ia:

cheia – che-ia	iarnă –
nuia –	băiat –
locuia –	piatră –

9. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Sunetele i și a, alăturate, în silabe diferite

via – vi-a	meseria –

Scanned with OKEN Scanner

caria –
alinia –

soneria –
colivia –

10. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Modificarea cuvântului, pentru a conține diftongul ea

alerg – aleargă
aștept – _____
lucrez – _____

încerc – _____
chem – _____
îngheț – _____

11. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Scrie în locul linioarelor cuvintele potrivite: aceea și aceia. Scrie expresiile obținute și reține scrierea corectă a acestora:

femeia
eleva
inginera
vulpea
găina
___

bărbații
elevii
inginerii
vulpoii
cocoșii
___

Model de lucru: femeia aceea; bărbații aceia.

12. Fișă de recuperare (clasa a II-a)

Desparte cuvintele în silabe și transcrie pe cele care conțin:

a) diftongul ea: măsea, deasă, greșeală, oboseală, pădurea, bea, întâlnea, citea, aseară, fereastră;

b) diftongul ia: baia, locuia, foială, poiana, băiatul, lămâia, mormăia, iarbă.

13. Fișă de control (clasa a II-a)

Dictare

Este iarnă. Pe stradă treceau o fetiță și un băiat. În fața lor mergea o bătrână. Aceasta alunecă pe gheață. Băiatul îi sări în ajutor.

— Mulțumesc! Politețea e scumpă, spuse băiatului bătrâna.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 18 puncte (2 p. x 9 cuvinte scrise cu ea sau ia).

14. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Jocul Numește locuitorul, după localitatea sau regiunea sa:

Iași – ieșean
Cluj – _____
Oradea – _____
București – _____

Făgăraș – _____
Humulești – _____
Viișoara – _____
Moldova – _____

Scanned with OKEN Scanner

15. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Când scriem aceea sau aceia? Completează cu cuvinte potrivite:

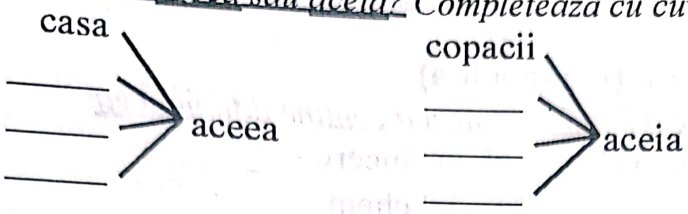

16. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Scrie cuvinte şi construieşte propoziţii cu ele:

a) care încep cu diftongul ia: iarnă,...

b) care se termină cu diftongul ea: stea,...

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte (propoziţii) pentru fiecare situaţie.

17. Fişă de autocontrol (clasa a III-a)

a) Aşază diftongul ea sau ia la locul potrivit:

v_ţă, caf_, p_tră, am_ză, lul_, p_ţă, _rbă, vulp_, fer_stră, nu_.

b) Barează forma nepotrivită:

Aceeaşi/Aceiaşi elevă a luat premiul I.

Aceeaşi/Aceiaşi sportivi au câştigat întrecerea.

În aceiaşi/aceeaşi zi au revenit aceeaşi/aceiaşi oameni.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 18 puncte: itemul a – 10 puncte (1 p. x10 completări corecte a diftongilor);
itemul b – 8 puncte (2 p. x 4 recunoaşteri a cuvintelor corecte).

18. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Scrie cuvintele date, la numărul singular:

vieţi – _____ băieţi – _____

ierburi – _____

19. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Scrie cuvintele date, la numărul singular:

cete – _____	gene – _____	ghete – _____
ceţuri – _____	genţi – _____	gheţuri – _____
ulcele – _____	vergele – _____	lighene – _____

20. Fişă de creaţie (clasa a IV-a)

Jocul Cuvintele propoziţiei conţin diftongul ea sau ia.

Model: Ea venea miercurea seara.
Femeia îndoia foaia.

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

21. Fişă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Completează spaţiile libere, cu cuvinte potrivite, date mai jos:

aceea, aceeaşi, aceia, aceiaşi.

a) fata aceea; aceeaşi fată

prietena _____; _____ prietenă

cartea _____; _____ carte

casa _____; _____ casă

luna _____; _____ lună

b) elevii aceia; aceiaşi elevi

sportivii _____; _____ sportivi

urşii _____; _____ urşi

peştii _____; _____ peşti

copacii _____; _____ copaci.

22. Fişă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Găseşte cuvinte potrivite:

femeia
_____ → aceea
_____

bărbaţii
_____ → aceia
_____

23. Fişă de creaţie (clasa a IV-a)

Construieşte propoziţii cu cuvintele aceea şi aceia.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii cu fiecare cuvânt dat.

24. Fişă de control (clasa a IV-a)

a) Dictare

În aceeaşi zi am revenit din excursie. Aceiaşi copii au cântat şi au spus glume.

Aceiaşi părinţi dragi ne-au aşteptat la autobuz. Tata era de aceeaşi părere cu mine despre frumuseţea locurilor vizitate.

b) Formulează alte propoziţii cu expresiile subliniate.

c) Barează forma incorectă a fiecărei perechi de cuvinte. Verifică formele corecte cu ajutorul "Îndreptarului ortografic, ortoepic şi de punctuaţie".

se aşează – se aşază

aranjază – aranjează

cheamă – chiamă

îngreuiază – îngreuează

cartia – cartea

greşală – greşeală

ciaţă – ceaţă

vergea – vergia

Timp de lucru: 14-18 minute.

Punctaj: 20 puncte: itemul a – 4 puncte (1 p. x 4 expresii corecte);
itemul b – 8 puncte (2 p. x 4 propoziţii aplicative);

Scanned with OKEN Scanner

itemul c – 8 puncte (1 p. x 8 recunoașteri a cuvintelor scrise corect).

Diftongii oa și ua

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:

Situații și exemple:

1. oa (nu ua cum se rostește)
   - a) la început de cuvânt: oaie, oase, oală, oameni, oaste, oaspete;
   - b) după o consoană: coajă, coase, coboară, doarme, înnoadă, înoată, poale, scoate;
   - c) după o vocală, în cuvinte care își modifică forma astfel încât diftongul oa devine o sau sunetul o devine oa: moară (mori), vioară, (viori), sfioasă (sfios), respectuoasă (respectuos), surioară (suriori).

2. ua (nu oa) ——— după o vocală: roua, ziua, oua, plouase, băcăuan, cafeaua, steaua, neaua.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Subliniază diftongul oa:

vioară, oale, bucuroasă, poate, doare, Mioara, Ioana.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Separă silabele!

oale, vioara, roată, Oana, soare, camioane.

4. Fișă de creație (clasa I)

Jocul Formează cuvinte!

oa < se, ___

coa < te, ___

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte pentru fiecare caz dat.

Scanned with OKEN Scanner

5. Fișă de control (clasa I)

a) Desparte în silabe cuvintele:

oare, poate, Ioana, miroase, culoare, macaroane;

b) Dictare

Nenea Toader e olar. Are oale multe. Oana stă aproape. E curioasă.

— Oare cum iese oala?

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 3 puncte (0,50 p. pentru fiecare cuvânt despărțit corect în silabe);
itemul b – 7 puncte (1 p. pentru fiecare scriere corectă a diftongului oa).

Timp de lucru: 12-14 minute.

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Recunoaște diftongul oa. Subliniază-l!

"Șiruri negre de cocoare,
Ploi călduțe și ușoare,
Fir de ghiocel plăpând,
Cântec îngânat în gând,
Sărbătoare."

(Otilia Cazimir – Pentru tine, primăvară)

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Găsește cuvântul lipsă (din proverb):

Prietenul la nevoie se _____.

Lauda de sine nu _____ a bine.

Pisica cu clopoței nu prinde _____.

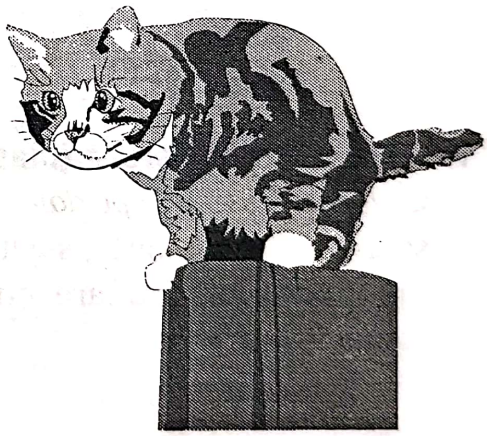

8. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Completează fiecare enunț, după model:

Codrul e frumos și câmpia e frumoasă.

Elevul e politicos și eleva e _____.

Fratele e respectuos și sora e _____.

Drumul e lunecos și cărarea e _____.

9. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Construiește propoziții, folosind cuvintele:

roată, frumoasă, miroase, luminoasă, poartă.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

Scanned with OKEN Scanner

10. Fişă de autocontrol (clasa a II-a)

a) Memorează şi scrie după autodictare:

"Moale, albă şi pufoasă,
Pentru câmp e haină groasă."

b) Barează grupul de litere nepotrivit din cuvinte:

"Când pisica nu-i acasă,
Joa/uacă şua/oarecii pe masă."

Timp de lucru: 8-10 minute.

Verificare pentrŭ punctul b): cuvinte scrise corect: joacă, şoarecii.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 6 puncte (2 p. x 3 cuvinte care conţin diftongul oa, scrise corect);
itemul b – 4 puncte (2 p. x 2 cuvinte aplicative scrise corect).

11. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Schimbarea sunetului o cu diftongul oa

oi – oaie
foi – _____
ploi – _____
flori – _____
culori – _____
viori – _____

12. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Schimbarea diftongului oa cu sunetul o

toarce – torc
coace – _____
roade – _____
şcoală – _____
poartă – _____
doare – _____

13. Fişă de recuperare (clasa a III-a)

Grupează cuvintele pe două coloane şi subliniază diftongii oa şi ua:

soare, a doua, poartă, steaua, coardă, coboară, piua, ziua, frumoasă, luminoase, roua, floare, cocoare, cafeaua, înoată.

oa	ua
soare	a doua
...	...

14. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Jocul Diftongul oa în fiecare cuvânt din propoziţie.

Model: Ioana miroase floarea.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

15. Fişă de autocontrol (clasa a III-a)

Autodictare

Scanned with OKEN Scanner

"Printre ierburi, lunecoasă,
Trece ca un șarpe-o coasă.
Fraga tremură la soare:
— Unde sunt copiii oare?!"

(Grigore Vieru – Fraga)

Timp de lucru: 6-8 minute.
Punctaj: 8 puncte (2 p. pentru fiecare scriere corectă a diftongului oa).

16. Fișă de control (clasa a III-a)

Barează forma scrisă incorect:
ziua/zioa, floare/fluare, joacă/juacă, uare/oare, a luat/a loat, cafeaua/cafeaoa, viuară/vioară, culuare/culoare, înnoadă/înnuadă, soare/suare, frumuasă/frumoasă.
Model: ziua/~~zioa~~.
Timp de lucru: 4-6 minute.
Punctaj: 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte scrise corect).

17. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Jocul De la masculin, la feminin

a) leu – leoaică
lup – _____
urs – _____
tigru – _____

b) fricos – fricoasă
politicos – _____
sfios – _____
curajos – _____

18. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Compune un text, cu cuvintele:
soare, luminoasă, floare, frumoase, răcoare, ploaie, bucuroasă.
Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

19. Fișă de recuperare (clasa a IV-a)

Jocul Completează cu diftongul potrivit – oa sau ua
plo_, căpri_ră, sfi_să, peri_dă, nea_, _ie, înșe_, înfi_ră, stea_, basma_, _meni, mi_ră, ad_rme.

20. Fișă de control (clasa a IV-a)

a) Dictare

O glumă

— Care este cea mai folositoare pasăre?
— Găina.
— Oare este adevărat?

Scanned with OKEN Scanner

— Da, pentru că ea se poate mânca și înainte de a se naște, dar și dup[illegible]

b) Corectează cuvintele scrise greșit:

oaste, ualã, adoarme, ninsuare, înuată, zioa, motoare, voiuasă, rooa.

Timp de lucru: 14 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 4 puncte (1 p. x 4 cuvinte cu grupul oa, scrise corect);
itemul b – 6 puncte (1 p. x 6 cuvinte corectate).

Verificare cuvinte corectate: oală, ninsoare, înoată, ziua, voioasă, roua.

Diftongul ie și sunetele e si ee

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie: — Situații și exemple:

1. ie (se pronunță ie):
   a) la începutul unor cuvinte: iepure, ieri, ierta, ied, ieșire, ierna;
   b) la început de silabe care urmează după o vocală: caiet, cuie, pâraie, zmeie, greiere, fluier;
   c) după unele consoane (m, p, f, v): miel, piesă, fier, vierme.

2. e (se pronunță ie):
   a) eu, el, ei, ele, ești, este, e, eram, erai, era, erați, erau, meu, mea;
   b) aer, aerisire, aeroport, aeroplan;
   c) poet, poezie, poem.

3. ee (se pronunță eie) — idee, alee, licee, creez, agreez.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Recunoaște și subliniază diftongul ie:

caiet, paie, miere, nevoie, cuiere, piersică, poiene, oaie.

Scanned with OKEN Scanner

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Separă silabele !

Subliniază silaba în care se află diftongul ie:

a) paie, cuie, baie, ierbar, voie, pierde, claie, voie, păstaie;

b) ie, roşie, cenuşie, patrie, castanie, obligaţie, prietenie.

4. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Completează spaţiile libere,cu diftongul ie :

_se, cu_, statu_, m_re, p_le, gutu_.

5. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Compune cuvinte, completând cu silabe potrivite:

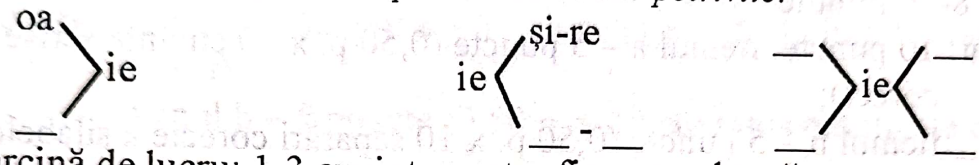

Sarcină de lucru: 1-3 cuvinte pentru fiecare coloană.

6. Fişă de creaţie (clasa I)

Jocul De-a propoziţiile. Construieşte propoziţii cu cuvintele:

iepure, caiete, paie, poiene, gutuie.

7. Fişă de control (clasa I)

Dictare

a) miere, pietre, ieri, oaie, caiete;

b) E seară. Ariciul iese pe cărare. Suie anevoie pe un pietroi. Pare acoperit cu cuie.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte (1 p. x 10 cuvinte cu diftongul ie, scrise corect).

8. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Grupează cuvintele după cum se pronunţă diftongul ie sau sunetele i şi e:

femeie, prieten, ieşire, cutie, greiere, piedică, sanie, pălărie, recreaţie.

ie	i-e
(într-o silabă)	(în silabe separate)
femeie	prieten
...	...

9. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Transcrie cuvintele şi subliniază prima silabă a cuvântului:

a) iese, iepure, ieşire, ieduţ, ieşean;

b) era, emoţie, erou, economie, elev.

Scanned with OKEN Scanner

10. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Schimbarea diftongului ia, cu diftongul ie

piatră – pietre
viață – _____
piață – _____
poiană – _____
amiază – _____
nuia – _____

11. Fișă de control (clasa a II-a)

a) Dictare:

caiete, scriere, vie, ierburi, prietenie, pietroaie, cuiere, ronțăie, glie, poezie.

b) Desparte în silabe cuvintele scrise după dictare.

Timp: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (0,50 p. x 10 cuvinte scrise corect);
itemul b – 5 puncte (0,50 p. x 10 separări corecte a silabelor).

12. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Scrie forma de plural a cuvintelor:

cheie – chei
scânteie – _____
văpaie – _____
oaie – _____
baie – _____
bătaie – _____

13. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Adună cuvintele, pentru a obține câte un singur cuvânt:

aer + navă = aeronavă
aer + port = _____
aer + tren = _____
aer + gară = _____
aer + model = _____
aer + drom = _____

14. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește propoziții cu cuvintele:

a) eu, el, ea, ei, ele;
b) este, eram, era, erai.

Sarcină de lucru: 1-2 propoziții cu fiecare cuvânt dat.

15. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Separă silabele cuvintelor:

a) trebuie, nevoie, iedul, pierde, miercuri, iepure;
b) aer, poet, aeroport, poezie, eram, erați, aeroplan, poem.

16. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

a) Barează cuvintele scrise greșit:

Scanned with OKEN Scanner

epure, caiet, statuie, iepure, caet, gutue, gutuie, statue, aer, aier;
b) Completează cuvintele cu diftongul potrivit:
__dul a __șit pe poartă.
Pe statu__ stă o m__rlă.
__ri, am __șit la plimbare.
Emil a p__rdut un ca__t.
Gre_rele stă prin _rburi.
Timp de lucru: 10-12 minute.
Verificare: a) cuvinte scrise corect: caiet, statuie, iepure, gutuie, aer;
b) cuvinte completate corect: iedul, ieșit, statuie, mierlă, ieri, ieșit, pierdut, caiet, greierele, ierburi.
Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (1 p. x 5 cuvinte recunoscute corect);
itemul b – 5 puncte (0,50 p. x 10 cuvinte completate corect).

17. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)
Jocul Singular - plural

a) liceu – licee
clișeu – _____
muzeu – _____
mausoleu – _____

b) alee – alei
idee – _____
moschee – _____
orhidee – _____

18. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)
Transformă propozițiile, după model:

1. — Ai vizitat muzee?
— Da, am vizitat toate muzeele.
2. — Ai văzut atenee?
.....
3. — Ai făcut turnee?
.....
4. — Ai fost prin licee?
.....

19. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)
Jocul Cuvinte cu înțeles opus

educat – needucat
editat – _____
existent – _____
examinat – _____
expediat – _____
echipat – _____

20. Fișă de creație (clasa a IV-a)
Scrie cuvinte care se formează de la cuvântul aer și construiește propoziții cu ele.
Model: Dimineața, aerisesc camera.
Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte (propoziții)

Scanned with OKEN Scanner

21. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Construiește propoziții cu cuvintele:

a) creez, creezi, să creeze, creează;

b) mă recreez, se recreează.

22. Fișă de control (clasa a IV-a)

a) Barează cuvintele scrise greșit:

Eri/ieri am cumpărat caiete/caete de la librărie.

Prin erburi/ierburi cântă greierii/greerii.

Dimineața, el/iel aierisește/aerisește camera.

Epurii/Iepurii zburdă prin poiene/poene.

b) Completează cu diftongul sau litera potrivită:

m_re, p_să, po_zie, _pure, ca_te, gre_re, a_r, _ram, a_roport, recre_re;

c) Scrie cuvintele din paranteză la forma potrivită:

Mă (a se recrea) când citesc o carte.

Duminică, ei pleacă la munte să se (a se recrea).

El (a agrea) această poezie.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 2 puncte;
itemul b – 5 puncte;
itemul c – 3 puncte.

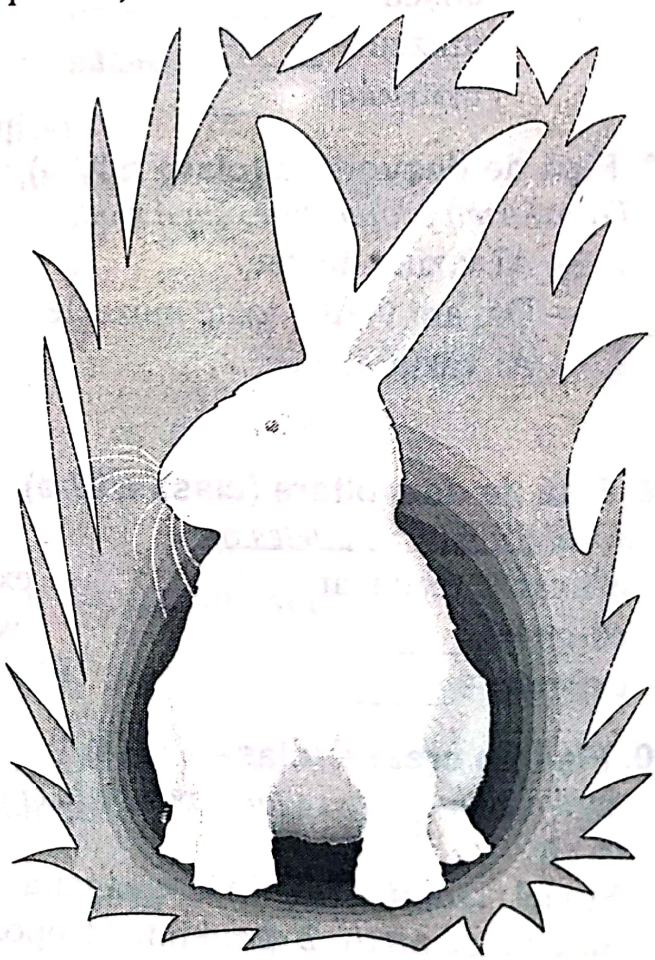

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

V. Cuvinte cu cratimă sau fără cratimă

Cuvintele sa și s-a

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:	Se verifică dacă e corect:
1. sa: mama sa; cartea sa; viața sa; pălăria sa;	1. sa este un singur cuvânt; sa poate fi înlocuit cu cuvântul lui sau ei: mama sa (lui, ei);
2. s-a: s-a jucat; s-a apropiat; s-a luminat; s-a înveselit.	2. a) s-a este format din două cuvinte (se + a) care se rostesc împreună; s-a nu poate fi înlocuit cu cuvântul lui sau ei; b) cuvântul a (din s-a) are înțeles împreună cu cuvântul care urmează după el: s-a plimbat; s-a întâlnit.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie propozițiile și subliniază cuvintele sa și s-a:

Ioana a sosit la bunica sa. Nepoata sa este premiantă.

Ea s-a bucurat mult.

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Construieşte expresii, adăugând forma potrivită, sa ori s-a:

sora
camera → sa
ţara

s-a ← bucurat
aşezat
supărat

Model: sora sa; s-a bucurat.

4. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Înlocuirea cuvântului sa, cu cuvântul lui sau ei

Sora sa este elevă. În palma sa a căzut un fulg.

A plecat la teatru cu prietena sa.

5. Fişă de control (clasa I)

Dictare

Mihai s-a dus în camera sa. Nu s-a mai jucat cu el.

Sora sa s-a supărat pe el.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 cuvinte scrise corect cu sa ori s-a).

6. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Recunoaşterea cuvintelor sa şi s-a. Subliniază-le cu culori diferite:

Cerul s-a înnorat. Soarele s-a ascuns. Unde e strălucirea sa?

O picătură de apă s-a desprins dintr-un nor. În căderea sa ameţitoare s-a întâlnit cu alte picături. S-a lăsat apoi pe o petală de trandafir.

7. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Completează cu sa ori s-a spaţiile libere:

Cerul ___ întunecat. Soarele ___ acoperit de nori. Strălucirea ___ a dispărut. ___ pornit ploaia. Perdeaua ___ de picături a întunecat pământul.

8. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziţia!

Vacanţa s-a ... Irina s-a ...

Vremea s-a ... Andrei s-a ...

9. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziţia!

Mama sa ... Camera sa ...

Prietena sa ... Cartea sa ...

Scanned with OKEN Scanner

10. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Construieste propozitii, cu cuvinte date:

s-a întâlnit, colega sa, s-a jucat, mingea sa, bucuria sa.

Sarcină de lucru: 4-8 propoziții.

11. Fișă de control (clasa a II-a)

Barează cuvântul nepotrivit:

Vacanța mare sa/s-a terminat. Paul s-a/sa întors de la bunici. Sora sa/s-a va deveni școlăriță. Ea sa/s-a pregătit cu grijă. Se gândește cu bucurie la prima s-a/sa carte, abecedarul. O va primi în prima sa/s-a zi de școală.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 cuvinte sa ori s-a, aplicate corect).

12. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Alege forma potrivită a cuvintelor din paranteză:

Mihai (s-a, sa) sculat de dimineață. Casa (s-a, sa) e lângă pădure. Împreună su sora (s-a, sa) a plecat la fragi. (Sa, s-a) întors seara, târziu. Din sacoșa (s-a, sa) a scos un borcan cu fragi. Mama (sa, s-a) (sa, s-a) bucurat.

13. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Scrie cuvintele date, cu cratimă:

se ← a dus
se ← a jucat
se ← a luptat

Model: s-a dus.

14. Fișă de creație (clasa a III-a)

Scrie cuvinte potrivite pentru sa și s-a și construiește propoziții:

bucurat → s-a _____
_____ → s-a _____
_____ → s-a _____

cartea → _____ sa
_____ → _____ sa

Sarcină de lucru: 3-5 cuvinte (propoziții) cu fiecare dintre cuvintele sa și s-a.

15. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Cuvântul sa are o strânsă legătură cu cuvântul din fața lui, iar cuvântul s-a are legătură cu cuvântul care-i urmează. Subliniază cuvintele sa și s-a, împreună cu cuvintele aflate în strânsă legătură cu acestea:

Scanned with OKEN Scanner

Azi e duminică. Mihai nu s-a dus la școală. Bicicleta sa e nouă. La ușa sa a apărut Dana, verișoara sa. Mihai s-a bucurat mult. În privirea sa se citea fericirea.

Model de lucru: s-a dus; bicicleta sa.

16. Fișă de control (clasa a III-a)

a) Dictare

Fapta sa a bucurat pe doamna învățătoare. Ea s-a apropiat de el. A luat în mână palma sa mică. După ce s-a gândit puțin, a spus:

— S-a dovedit că ești un copil bun. Fiecare om se cunoaște prin purtarea sa.

b) Completează spațiile libere, cu cuvintele sa ori s-a:

Marina _____ întors acasă. Privirea _____ era neliniștită. Nu știa ce a făcut cu cartea _____. Când _____ dus la prietena ei o avea.

Timp de lucru: 10-12 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 6 puncte (1 p. x 6 situații aplicative pentru cuvintele sa și s-a);
itemul b – 4 puncte (1 p.x 4 aplicații corecte).

17. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Scrie forma potrivită, după timpul când se petrece acțiunea:

acum (azi)	atunci (altădată)
se spală	s-a spălat
se culcă	_____
se întoarce	_____
se gândește	_____
se întâmplă	_____

18. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Transcrie textul, arătând că acțiunea se petrece înainte de momentul vorbirii:

Se luminează de ziuă. Paul se trezește. Se scoală devreme astăzi. Se spală și se îmbracă repede.

Tata se bucură. Se gândește la promisiunea făcută băiatului. Apoi se duce împreună cu Paul la pescuit.

Model de lucru: Se luminează de ziuă. S-a luminat de ziuă.

19. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Alcătuiește un text despre activitățile făcute într-o zi de către un prieten, în care să folosești cuvintele sa și s-a.

Sarcină de lucru: 3-6 propoziții cu fiecare dintre cuvintele date.

Scanned with OKEN Scanner

20. Fișă de control (clasa a IV-a)

a) Dictare

Maria s-a dus la cinema cu prietena sa, Irina. Dan s-a supărat. S-a mirat că sora sa a uitat de el.

b) Barează cuvintele s-a și sa nepotrivite în text:

Alina s-a/sa pus pe gânduri. Mama sa/s-a sa/s-a supărat pe ea. Ieri sa/s-a dus la învățătoarea sa/s-a. S-a/Sa interesat cum învață fetița s-a/sa. Nota aceea mică a s-a/sa era pentru că nu sa/s-a gândit la problemă și la rezolvarea s-a/sa.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (1 p. x 5 cuvinte scrise corect cu sa ori s-a);
itemul b – 5 puncte (0.50 p. x 10 aplicații corecte ale cuvintelor sa și s-a).

Cuvintele sau și s-au

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:	Se verifică dacă e corect:
1. sau: Dan sau Andrei...; Mergi sau rămâi?	1. sau este un singur cuvânt; sau poate fi înlocuit cu cuvântul ori: Dan ori Andrei...; Mergi ori rămâi?
2. s-au: s-au întâlnit, s-au jucat, s-au bucurat.	2. a) s-au este format din două cuvinte (se + au) care se rostesc împreună; s-au nu poate fi înlocuit cu cuvântul ori; b) cuvântul au (din s-au) are înțeles împreună cu cuvântul care urmează după el: s-au dus, s-au bucurat.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie propozițiile și reține cu ce cuvânt poate fi înlocuit cuvântul sau:

Mă întâlnesc cu Mihai sau cu Ioana.

Scanned with OKEN Scanner

Mă întâlnesc cu Mihai ori cu Ioana.
— Dane, rămâi sau pleci?
— Dane, rămâi ori pleci?

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie propozițiile și reține cum se scriu cuvintele subliniate:

Copiii s-au bucurat.
Frunzele copacilor s-au îngălbenit.
Păsările călătoare s-au pregătit de plecare.
Strugurii din vii s-au culeș.

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Construiește expresii cu cuvintele:

mergi, citești, întrebi → sau ← rămâi, scrii, taci

s-au ← jucat, grăbit, înveselit

Model: mergi sau rămâi; s-au jucat.

5. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Formează propoziții!

După amiază, citesc sau/ori desenez.
Mâine va ploua sau/ori va ninge.
Duminică merg la teatru sau/ori la cinema.

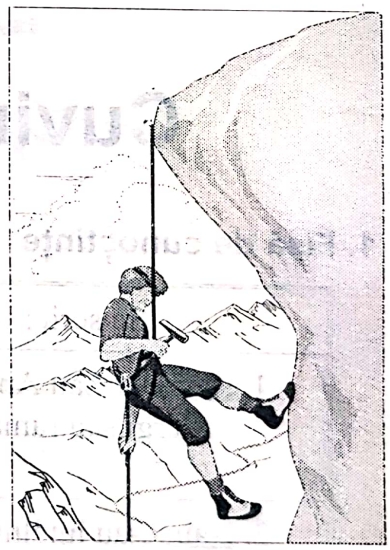

6. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Astăzi va ploua sau va ninge.
Ei s-au sculat devreme. S-au dus în excursie.
Vor sosi mâine sau poimâine.
Timp de lucru: 10-12 minute.
Punctaj: 10 puncte (2,5 p. x 4 cuvinte scrise corect cu sau ori s-au).

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziția, cu cuvântul lipsă:

Orele de școală _____ terminat. Ușile claselor _____ închis. Elevii _____ dus la casele lor. Sălile de clasă parcă _____ întristat.

8. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziția, cu cuvântul lipsă:

Scanned with OKEN Scanner

În fiecare zi, dimineaţa _____ seara, bunicul e în grădină. Plivește _____ udă florile. Trandafiri _____ lalele, bujori _____ margarete, toate zâmbesc la soare.

9. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziţia!

Albinele s-au ...
Florile s-au ...
Copiii s-au ...
Păsărelele s-au ...

10. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Jocul Completează propoziţia!

Îl aştept pe Paul sau ...
Va veni cu trenul sau ...
Apoi va pleca la munte sau ...
Va sta acolo o zi sau ...

11. Fişă de control (clasa a II-a)

a) Dictare

Sandu şi Adrian s-au dus în pădure. S-au jucat în poiană. Apoi s-au odihnit. La umbră sau la soare, în pădure e plăcut.

b) Completează propoziţiile, cu cuvintele care lipsesc:

Zilele _____ micşorat.
Frunzele _____ îngălbenit.
_____ copt fructele.
Pe ogoare _____ cules roadele toamnei.

Timp de lucru: 13-15 minute.

Punctaj: 20 puncte: itemul a – 10 puncte (2,50 p. x 4 cuvinte sau ori s-au scrise corect); itemul b – 10 puncte (2,50 p. x 4 completări corecte cu cuvintele s-au).

12. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Modifică forma cuvintelor, pentru a folosi liniuţa de unire:

se ← au plimbat / au ascuns / au liniştit

13. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Adaugă cuvinte potrivite lângă sau şi s-au şi construieşte propoziţii cu expresiile obţinute:

copii _____ / _____ → sau ← bătrâni _____ / _____

s-au ← aşezat _____ / _____

Scanned with OKEN Scanner

14. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte un text cu titlul Primăvara, folosind expresiile:
s-au încălzit, s-au întors, s-au pregătit, s-au bucurat.

15. Fişă de autocontrol (clasa a III-a)

Barează forma nepotrivită a cuvintelor sau ori s-au:

Elevii sau/s-au pregătit pentru excursie.

S-au/Sau urcat voioşi în autocar.

Pe drum, s-au/sau oprit în fiecare sat s-au/sau oraş. Fiecare băiat s-au/sau fată îşi nota impresii despre cele văzute. Mâine sau/s-au în altă zi, vor scrie câte o compunere despre această excursie.

Timp de lucru: 5-7 minute.

Autoverificarea cuvintelor potrivite corect: s-au pregătit, s-au urcat, s-au oprit, sat sau oraş, băiat sau fată, mâine sau în altă zi.

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 situaţii aplicative pentru sau şi s-au).

16. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Scrie forma potrivită, după timpul când se petrece acţiunea:

acum (azi)	atunci (altădată)
se joacă	s-au jucat
se întâlnesc	_____
se împrietenesc	_____
se ceartă	_____

17. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Transcrie textul, arătând că acţiunea se petrece înainte de momentul vorbirii:

Zilele se micşorează. Se coc fructele.

Frunzele se îngălbenesc. Pe ogoare se culeg roadele toamnei.

Model de lucru: Zilele se micşorează. Zilele s-au micşorat.

18. Fişă de creaţie (clasa a IV-a)

Construieşte propoziţii, adăugând şi alte cuvinte la cele de mai jos:

s-au ← întâlnit, plimbat, bucurat, împrietenit

19. Fişă de creaţie (clasa a IV-a)

Scrie un text despre iarnă, în care să foloseşti cuvintele sau şi s-au.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziţii.

Scanned with OKEN Scanner

20. Fișă de control (clasa a IV-a)

a) Dictare

Dimineață, s-au pregătit pentru școală.
S-au grăbit să ajungă primii în clasă.
La lecții, s-au întrecut cu ceilalți colegi.
După ore s-au întors voioși acasă.
S-au întâlnit la joacă cu prietenii lor.

b) Barează forma nepotrivită a cuvintelor din paranteză:

Zilele (s-au, sau) încălzit. Gâzele (sau, s-au) trezit la viață. Mugurii (s-au, sau) ivit pe ramuri. Pe pământ (s-au, sau) în văzduh, viețuitoarele (sau, s-au) pregătit pentru o nouă viață.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 10 puncte: itemul a – 5 puncte (1 p. x 5 cuvinte s-au scrise corect);
itemul b – 5 puncte (1 p. x 5 aplicații corecte ale cuvintelor sau și s-au).

Cuvintele ia și i-a

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:	Se verifică dacă e corect:
1. ia: Dan ia caietul. Tata îl ia în excursie.	1. ia este un singur cuvânt; ia poate fi înlocuit cu a luat: Dan ia (a luat) caietul.
2. i-a: Învățătoarea i-a întrebat pe elevi. ... i-a cerut; ... i-a răspuns.	2. a) i-a este format din două cuvinte (i + a) care se rostesc împreună; i-a nu poate fi înlocuit cu cuvântul a luat; b) cuvântul a (din i-a) are înțeles împreună cu cuvântul care urmează după el: i-a văzut, i-a adus; i-a dăruit.

Observație: 1. Alături de cuvântul "luat", i-a se scrie cu liniuță: i-a luat un cadou; i-a luat cu mașina.
2. Ia poate arăta o acțiune (a luat), dar poate fi și un cuvânt care atrage atenția: Ia fii atent! Ia privește acolo!

Scanned with OKEN Scanner

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Copiază și observă scrierea cuvintelor ia și i-a:

Andrei ia cartea.
Nina ia stiloul.
Băiatul i-a dat un penar.
Fetița i-a mulțumit.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Construiește expresii, adăugând forma potrivită, ia ori i-a:

ia ← floarea, creioanele, o jucărie

i-a ← adus, spus, anunțat

Model: ia floarea, i-a adus.

4. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Înlocuirea cuvântului ia, cu cuvântul a luat

Mihai ia cartea de citire.
Tata ia ziarul.
Elevul ia note bune.
Pescarul ia undița.

5. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Dana i-a împrumutat stiloul. El i-a mulțumit.
Viorel ia note bune. În fiecare an ia premiul întâi.
Timp de lucru: 10-12 minute.
Punctaj: 10 puncte (2,50 p. pentru fiecare cuvânt ia sau i-a, scris corect).

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Compară cuvintele ia și i-a

Subliniază cu o linie cuvântul ia și cu două linii cuvântul i-a:

Învățătorul i-a dat o carte. Apoi i-a spus:
— Ia cartea aceasta. Ia seama la ceea ce scrie despre strămoși.
El o ia cu grijă. Nimeni nu i-a mai împrumutat o carte de istorie.

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Completează cu ia ori i-a, spațiile libere:

Anca ___ spus Danei:
— ___ penarul meu. ___ un creion din el.
Dana ___ mulțumit. Apoi ___ dat un măr prietenei sale.

8. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Construiește propoziții, cu cuvinte date:

i-a dat, ia mingea, i-a auzit, ia alune, i-a povestit.
Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

Scanned with OKEN Scanner

9. Fișă de autocontrol (clasa a II-a)

Barează cuvântul nepotrivit:

George ia/i-a mingea. Bunica ia/i-a dat o prăjitură.

Tata i-a/ia un ziar. Anca i-a/ia mulțumit.

Timp de lucru: 6-8 minute.

Verificarea cuvintelor scrise corect: ia mingea, ia ziarul, i-a dat, i-a mulțumit.

Punctaj: 10 puncte (2,50 p. x 4 cuvinte ia ori i-a, aplicate corect).

10. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Completează spațiile libere, cu ia sau i-a:

— ___ uite ce vreme frumoasă e! ___ spus Mioara colegei sale.

— E ziua mamelor! Fiecare să ___ pentru mama sa câte un dar, propune Irina.

Anca ___ o carte. Dana ___ un album cu vederi din țară.

Andrei e mic. El ___ dat mamei sale o floare.

11. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Construiește propoziții, după model:

Tata — ia / a luat / va lua — un ziar.

Bunicul — ia / _____ / _____ — ochelarii.

Andrei — ia / _____ / _____ — undița.

12. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Înțelesul cuvântului ia

Construiește propoziții, înlocuind, pe rând, cuvântul ia, cu câte un cuvânt potrivit, din paranteză:

Ana, Paul, Dorina, Mama, George — ia — note bune, o carte, un stilou, micul dejun, tramvaiul

(a luat, circulă, cumpără, servește)

Scanned with OKEN Scanner

13. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Jocul Completează propoziţia!

Elevul ia ...
Fetiţa ia ...
Pescarul ia ...
Învăţătoarea ia ...

14. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Jocul Completează propoziţia!

Învăţătorul i-a...
Ieri, Alin i-a...
Pentru că a luat premiu, mama i-a...
Mioara i-a ...

15. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte propoziţii cu cuvintele ia şi i-a.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii cu fiecare cuvânt dat.

16. Fişă de autocontrol (clasa a III-a)

Alege forma potrivită a cuvântului din paranteză (ia sau i-a):

1. Unchiul (ia, i-a) dat bani nepotului să (i-a, ia) o îngheţată.
2. Când (i-a, ia) cartea de poveşti, Ana îşi aminteşte de colega care (ia, i-a) dăruit-o.
3. După ce (ia, i-a) ascultat sfatul, Aurel (i-a, ia) mereu note bune.

Timp de lucru: 5-7 minute.

Autoverificarea cuvintelor potrivite corect: i-a dat, ia o îngheţată, ia cartea de poveşti, i-a dăruit-o, i-a ascultat, ia note.

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 aplicaţii corecte ale cuvintelor ia şi i-a).

17. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Scrie forma potrivită, după model:

Acum (azi)	Atunci (altădată)
îi spune	i-a spus
îi arată	_____
îi aduce	_____
îi oferă	_____

18. Fişă de recuperare (clasa a IV-a)

Construieşte propoziţii, folosind cuvintele de mai jos:

i-a ← dat, citit, explicat, mulţumit

Scanned with OKEN Scanner

19. Fișă de recuperare (clasa a IV-a)

Adaugă cuvinte potrivite pentru ia și i-a, după model:

ia ← cartea, _____, _____

i-a ← mulțumit, _____, _____

20. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Scrie un text cu titlul În clasă, în care să folosești cuvintele ia și i-a.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

Cuvintele la și l-a

1. Fișă de cunoștințe

Se scrie:	Se verifică dacă e corect:
1. la: Iulia merge la școală. Trenul vine de la Cluj.	1. la este un singur cuvânt care face legătura între alte cuvinte: merge la școală; vine de la Cluj.
2. l-a: l-a întâlnit, l-a lăudat, l-a găsit, l-a întrebat.	2. a) l-a este format din două cuvinte (l + a) care se rostesc împreună, într-o singură silabă; b) cuvântul a (din l-a) are înțeles împreună cu cuvântul care urmează după el: l-a adus; l-a căutat; l-a îmbrățișat.

Observație: Cuvântul la poate denumi și o notă muzicală: nota La.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Copiază și observă scrierea cuvintelor la și l-a:

Dinu e la mare. Stă la soare.

El l-a luat în brațe. L-a sărutat. Apoi l-a lăsat jos cu grijă.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Construiește expresii, adăugând forma potrivită, la ori l-a:

la ← școală, librărie, munte

l-a ← trimis, lăsat, prins

Scanned with OKEN Scanner

Model de lucru: la școală, l-a trimis.

4. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Tata a plecat la pescuit. L-a luat și pe Sorin.

La râu, Sorin l-a întâlnit pe Victor, colegul său de serviciu.

Timp de lucru: 8-10 minute.

Punctaj: 9 puncte (3 p. x 3 cuvinte la și l-a, scrise corect).

5. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Subliniază cu o linie cuvântul la și cu două linii cuvântul l-a:

Învățătoarea l-a chemat pe tata la școală.

Tata l-a certat pe Marin. Nu l-a mulțumit nota lui la matematică.

L-a sfătuit să învețe mai mult. George l-a întrecut la învățătură.

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Expresii cu cuvântul la

Model: la școală, la scăldat.

Sarcină de lucru: 4-8 expresii.

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Expresii cu cuvintele l-a

Model: l-a întrebat, l-a trimis.

Sarcină de lucru: 4-8 expresii.

8. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Construiește propoziții cu cuvintele date :

a) la munte, la librărie, la bunici; b) l-a așteptat, l-a chemat, l-a înțeles.

9. Fișă de autocontrol (clasa a II-a)

Barează cuvântul nepotrivit:

a) De la/l-a mare până l-a/la munte,
Picură stele mărunte.

b) La/L-a certat și l-a/la întrebat,
Dar nimic nu a aflat.

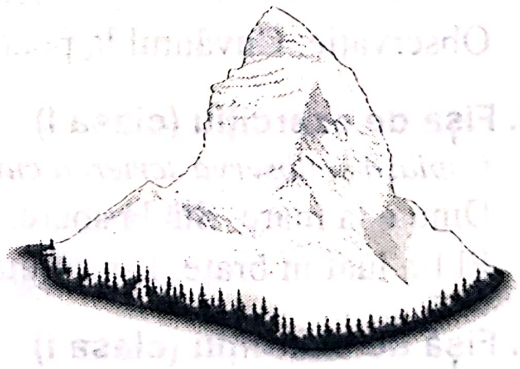

Timp de lucru: 6-8 minute.

Autoverificarea cuvintelor folosite corect: la mare, la munte, l-a certat, l-a întrebat.

Punctaj: 10 puncte (2,50 p. x 4 aplicații ale cuvintelor la și l-a).

Scanned with OKEN Scanner

10. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Completează propozițiile, cu cuvinte potrivite:

Dimineața, Alin pleacă __ școală.
Pe drum, el __ întâlnit pe Daniel.
__ lecții, prietenul său a luat note bune.
După ore, Alin __ lăudat.

11. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește propoziții cu cuvintele la și l-a.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziții cu fiecare cuvânt dat.

12. Fișă de creație (clasa a III-a)

Alcătuiește un text cu titlul La mare, în care să folosești cuvintele:

la gară, l-a luat, l-a întâlnit, la soare, la întoarcere.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

13. Fișă de autocontrol (clasa a III-a)

Autodictare

a) "Roiul, cum de l-a zărit
C-a intrat, l-a copleșit..."
(Tudor Arghezi – Tâlharul pedepsit)

b) "De la arat, un plug
Venea încet spre casă,
Iar la un bou, pe jug,
O muscă se-așezasă..."
(Alexandru Donici – Musca la arat)

Timp de lucru: 8-12 minute.

Punctaj: 10 puncte (2,50 p. x 4 aplicații corecte – cuvintele la și l-a).

14. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Scrie forma potrivită, după model:

Acum (azi)	Atunci (altădată)
îl aude	l-a auzit
îl roagă	_____
îl întreabă	_____
îl învață	_____
îl învinge	_____

15. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Schimbă forma unor cuvinte din propoziție, după model:

Scanned with OKEN Scanner

Acum (azi)	Atunci (altădată)
Mama îl cheamă.	Mama l-a chemat.
Învățătoarea îl laudă.	...
Colegul îl ajută.	...
Prietenul îl sfătuiește.	...

16. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Completează cuvinte și formează propoziții:

la ← teatru _____ _____

l-a ← rugat _____ _____

17. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Scrie un text cu titlul La scăldat, în care să folosești cuvintele la și l-a.

Sarcină de lucru: 5-10 propoziții.

18. Fișă de autocontrol (clasa a IV-a)

Autodictare

"... Unde-i oul?" a-ntrebat
Gospodina. "L-a mâncat!"...
Și i-a dat un ou fierbinte,
Dar de cum l-a îmbucat,
Zdreanță l-a și lepădat
Și-a-njurat cu un lătrat.

(Tudor Arghezi – Zdreanță)

Timp de lucru: 6-10 minute.

Punctaj: 10 puncte (2,50 p. pentru fiecare scriere corectă a cuvintelor l-a și i-a).

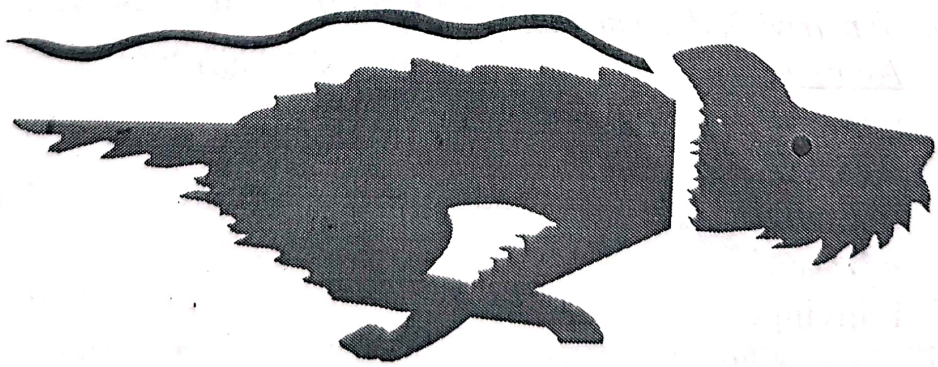

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

VI. Reguli de scriere a unor cuvinte

Despărțirea cuvintelor în silabe

1. Fișă de cunoștințe

Silaba
- parte a cuvântului rostită printr-o singură deschidere de gură: ța-ră, ma-ca-ra, va-can-ță, om;
- conține cel puțin o vocală (V); poate avea și una sau mai multe consoane (C): om, măr, pri-e-ten, trac-tor.

Ordinea unor sunete în cuvânt	Despărțirea corectă în silabe
1. vocală urmată de o consoană: VCV	1. V-CV: consoana trece la silaba următoare: a-pă, ța-ră, a-pa-re, tro-ți-ne-ță;
2. vocală urmată de două sau mai multe consoane: VCCV, VCCCV	2. VC-CV, VC-CCV: prima consoană rămâne la prima silabă, iar celelalte trec la silaba următoare: car-te, mun-că, in-tră, as-pru; Observație: Dacă prima consoană este b, c, d, f, g, h, p, t sau v, iar a doua este l sau r, ambele consoane trec la silaba următoare: ta-blă, ca-pră, ne-gru, se-cre-tar.

3. două vocale alăturate: VV	3. V-V: Prima vocală aparţine silabei de dinainte, iar a doua,celei următoare: a-ur, a-ici, du-el, ne-on, re-al; Observaţie: grupurile de sunete ia, ea, ie, oa, ai, oi, ua, âi, ioa, oai, eau rămân fiecare în câte o silabă: oa-ie, sea-ră, ro-uă, nu-ia, vo-ioa-să, le-oai-că, câi-ne, mai-că, poi-mâi-ne, ve-deau.

Observaţie: Cuvintele compuse se despart în cuvinte din care s-au format: ast-fel, de-spre.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Recompune cuvinte !

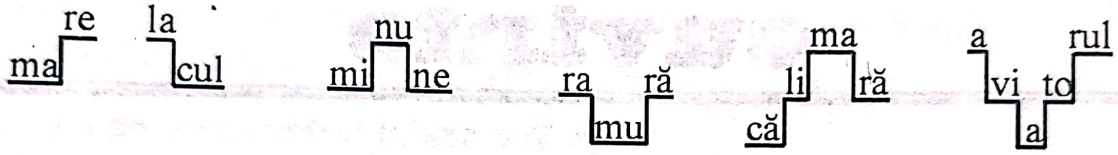

3. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Formează cuvinte

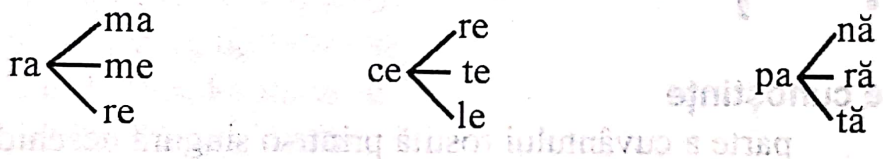

4. Fişă de recuperare (clasa I)

Desparte în silabe:

a) rama, case, alun, teren, carte, intră;

b) cameră, pădure, colorat, avion, cineva, colorat;

c) sonerie, prietena, împreună, românească.

5. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Ordonează silabele în cuvinte !

să, ca – casă

lă, şcoa – _____

să, pa, re – _____

mu, ră, ra – _____

e, ten, pri – _____

reas, fe, tră – _____

ri, pă, e, lă – _____

ma, ră, li, că – _____

6. Fişă de control (clasa I)

Desparte în silabe cuvintele ghicitorii:

"Moale, albă şi pufoasă,
Pentru câmp e haină groasă."

Scanned with OKEN Scanner

Timp de lucru: 4-6 minute.
Punctaj: 16 puncte (1 p. pentru fiecare silabă recunoscută).

7. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Desparte în silabe cuvintele, după model:

literă, animale, matematică, primăvară, învăţătoare, excursie, tipografie, interesante, propoziţie.

Model: li- lite- ; a- ani- anima- .
teră ră nimale male le

8. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Tabelul cuvintelor pe silabe

livadă, râu, televizor, soare, rochie, păsărele, bunic, fiecare, ceas, bomboane, iarbă, compunere, lan, luminoasă, ochi, fagi, ploaie, ogoare, auriu.

o silabă	două silabe	trei silabe	patru silabe
râu ...	soare ...	livadă ...	televizor ...

9. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul Ultima silabă a cuvântului. Subliniaz-o!

albă, veselă, începe, el, poveste, patrie, caiet, frig, oameni, anotimp, frumuseţe, blocuri, învăţătoare, crengi, scrisoare.

Model: albă, veselă.

10. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formează cuvinte, folosind prima silabă a cuvântului dat :

copil: cocor, copac, coleg, colivie; bunicul: ...

alună: apă, animal, ... învăţător: ...

Sarcină de lucru: 2-4 cuvinte pentru fiecare cuvânt dat.

11. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Propoziţia cu cuvinte din câte o silabă

Model: El e un om bun.

Sarcină de lucru: 2-4 propoziţii.

12. Fişă de control (clasa a II-a)

Desparte în silabe cuvintele din proverbe:

Graba strică treaba. Înţeleptul tace şi face.

Scanned with OKEN Scanner

Vorba dulce mult aduce. Buturuga mică răstoarnă carul mare.
Timp de lucru: 5-7 minute.
Punctaj: 18 puncte (0,50 p. pentru fiecare silabă recunoscută).

13. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Vocala (vocalele) fiecărei silabe

mere, cocoş, silabă, dictare, soare, vântişor, bucurie, frunză, toamnă, scrisoare.

Model de lucru: me-re, soa-re.

14. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Cuvinte dintr-o silabă

a) care se termină în consoană: nuc, cuib, ...

b) care se termină în i pronunţat scurt (semivocală): mari, munţi, ...

Sarcină de lucru: 5-10 cuvinte pentru fiecare caz.

15. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Silabele cuvintelor cu vocale alăturate

vie, aer, aici, poet, mie, idee, duel, alcool, ştiind, linia, Andreea.

Model de lucru: vie – vi-e ; aer – a-er.

16. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Silabele cuvintelor cu o consoană între două vocale

vară, masă, clasă, lume, numere, alună, capac, bucuros, lumină, minute.

Model de lucru: vară – va-ră ; clasă – cla-să.

17. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Silabele cuvintelor cu două sau mai multe consoane între două vocale

a) carte, barcă, şapte, cântec, tractor;

b) aspru, întâmplare, fereastră, umbrelă.

Model de lucru: carte – car-te.

18. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Silabele cuvintelor care contin grupuri de sunete

a) ea: marea, gheaţă, ieşean, fereastră;

b) ia: nuia, băiat, iarnă, viaţă;

c) ie: baie, cheie, iepure, pietre;

d) oa: oare, coase, poartă, adoarme;

e) ua: ziua, neaua, cafeaua, mantaua;

f) uă: rouă, nouă, plouă, amândouă;

Scanned with OKEN Scanner

g) eau: soseau, vedeau, loveau.
Model de lucru: marea = ma-rea ; nuia = nu-ia ; soseau = so-seau.

19. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Jocul Ghicitoarea pe silabe!

"Sunt cinci frați, frați pitici,
Dar cu toții sunt voinici.
Cât sunt toți de mititei,
Poți lucra cu ei ce vrei."

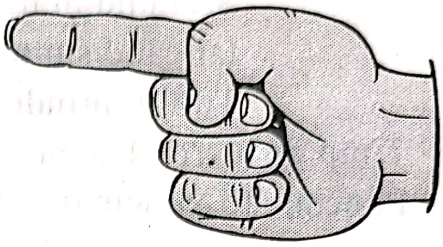

20. Fișă de creație (clasa a III-a)

Jocul Silaba repetată, la începutul cuvintelor din propoziție

Model: Viorel vine vinerea viitoare.
Sarcină de lucru: 2-4 propoziții.

21. Fișă de control (clasa a III-a)

Desparte în silabe cuvintele date. Explică, cu ajutorul fișei de cunoștințe, regula cunoscută:

a) vară, supă, vișină;
b) luptă, munte, aspru;
c) aer, duel, poezie;
d) oare, aceea, femeie.

Timp de lucru: 5-7 minute.
Punctaj: 10 puncte: 7 puncte pentru recunoașterea silabelor (0,25 p. x 28 silabe); 3 puncte pentru recunoașterea regulilor de despărțire în silabe.

22. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Subliniază consoanele dintre vocale și desparte cuvintele în silabe. La care silabă trec consoanele?

a) apă, alun, pară, secară;
b) armă, bancă, luptă, vulpe;
c) aspru, umblă, întreb.

23. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Subliniază vocalele alăturate și desparte cuvintele în silabe. Cum se împart vocalele subliniate?

aur, noul, aici, poet.

24. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Subliniază grupurile de litere care notează o singură consoană și observă cum se face despărțirea în silabe a cuvântului dat:

a) rece, rege, veche, veghe;
b) reci, regi, vechi, unghi.

Scanned with OKEN Scanner

25. Fișă de control (clasa a IV-a)

Separă silabele cuvintelor din ghicitoare:

"Albă, neagră, pestricioară,
Sforăind în mustăcioară,
Iar când simte-un șoricel,
Tup! îl prinde sprintenel."

Timp de lucru: 4-6 minute.

Punctaj: 15 puncte (0,50 p. pentru recunoașterea fiecărei silabe).

Scrierea unor cuvinte compuse

1. Fișă de cunoștințe

Cuvântul compus se formează prin îmbinarea a două sau mai multe cuvinte.

Compunerea cuvintelor

1. prin alăturare:
   a) prin pauză albă (fără liniuță de unire): de la; față de; de dimineață; Baia Mare; Ștefan cel Mare;
   b) prin liniuță de unire: câine-lup; floarea-soarelui; nord-est; după-amiază; alb-gălbui; Ana-Maria; Harap-Alb;
2. prin contopire (sudare): cuminte (cu + minte); devreme (de + vreme); niciodată (nici + o + + dată); untdelemn (unt + de + lemn);. Câmpulung (câmpul + lung);
3. prin prescurtare: Rompres (Rom + pres); Tarom (t + a + rom).

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie nume compuse ale unor personaje din povești:

Moș-Martin, Rică-Iepurică, Rilă-Iepurilă, Harap-Alb, Albă-ca-Zăpada, Făt-Frumos, Spaima-Zmeilor.

Scanned with OKEN Scanner

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie nume de sărbători:

Anul Nou, Ziua Copilului, 1 Decembrie.

4. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Scrie nume compuse de persoane.

Sarcină de lucru: 3-5 nume.

Model de lucru: Ana-Maria, Dan-Andrei.

5. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Transcrie nume de localități și reține cum se scriu:

a) Baia Mare, Gura Humorului, Cetatea Neamțului;

b) Eforie-Nord, Târgu-Mureș, Bistrița-Năsăud.

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Formează cuvinte compuse, folosind liniuța de unire:

a) Ana + Maria = Ana-Maria

Alin + Daniel = _____

Mircea + Vodă = _____

Moș + Crăciun = _____

b) floarea + soarelui = _____

ciubotica + cucului = _____

regina + nopții = _____

gura + leului = _____

7. Fișă de creație (clasa a II-a)

Construiește propoziții cu nume compuse de personaje din povești:

Făt-Frumos, Ileana-Cosânzeana, Păunașul codrilor, Albă-ca-Zăpada.

8. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie, cu litere, numeralele:

a) de la unsprezece la nouăsprezece;

b) formate numai din zeci: 20, 30, ... 90.

9. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie, cu litere, numeralele formate din:

a) sute: 100, 200, ... 900;

b) mii: 1000, 2000, ... 9000;

c) milioane: 1000000, 2000000, ... 9000000.

Scanned with OKEN Scanner

10. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Scrie nume compuse de culori, folosind liniuţa de unire:

Sarcină de lucru: 4-6 cuvinte.

Model: verde-albăstrui.

11. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Adună cuvintele, pentru a forma cuvinte compuse:

ori + cine = oricine

ori + ce = _____

ori + şi + care = _____

ori + şi + când = _____

12. Fişă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul Separă părţile cuvântului compus !

bunăvoie = bună + voie

untdelemn = ...

deînmulţit = ...

dreptunghi = ...

13. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte propoziţii cu cuvintele:

orişicine, orişicând, orişicui, orişicât.

14. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Subliniază cuvântul comun care este component al cuvintelor compuse:

altceva, altădată, altcineva, altfel, alteori.

15. Fişă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Jocul Compune cuvinte, prin contopirea celor date:

a) bine + înţeles / voitor

b) bine + facere / cuvântare

Model: bine + înţeles = bineînţeles

16. Fişă de creaţie (clasa a IV-a)

Formează cuvinte şi construieşte propoziţii cu ele:

o, în, deo, câteo + dată

17. Fişă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Reţine înţelesul şi modul de scriere al cuvintelor date.

Alcătuieşte propoziţii cu fiecare înţeles al cuvintelor:

o dată: timpul producerii unui eveniment istoric;

o dată: element al unei probleme;

Scanned with OKEN Scanner

odată
- mai de mult; cândva, într-o bună zi;
- în același moment, simultan.

18. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Reține înțelesul și modul de scriere al cuvintelor compuse.
Alcătuiește propoziții cu fiecare înțeles al cuvintelor:

altădată
- demult, cândva, odată, în trecut;
- cândva, în viitor;

altă dată
- a unei probleme;
- calendaristică;
- cu altă ocazie, în altă împrejurare, în alt rând.

19. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Construiește propoziții cu fiecare înțeles al cuvintelor:

demult
- odinioară, altădată;
- când?

de mult
- de multă vreme; de când?
- în formulări ca: așa de mult efort.

20. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Construiește propoziții, folosind fiecare înțeles al cuvintelor compuse:
într-una – fără întrerupere, mereu, permanent, tot timpul.
într-una – în una (din două sau mai multe).

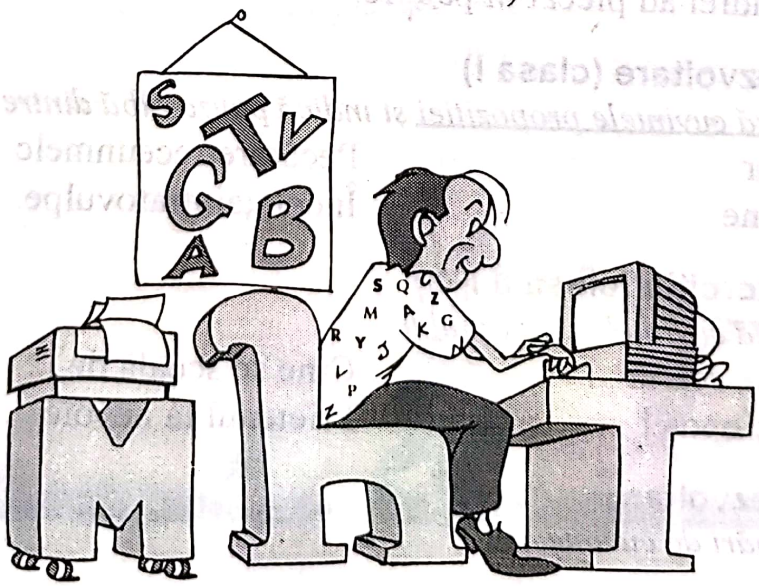

Scanned with OKEN Scanner

VII. Semne ortografice

Blancul (pauza albă)

1. Fişă de cunoştinţe

Pauza albă este spaţiul liber (nescris, gol) dintre cuvintele unui şir scris.

Model: de_la, nici_unul, în_loc_de, mi_se_pare, ţi_le_dau, douăzeci_şi_cinci.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Indică, printr-o linioară orizontală, fiecare pauză dintre cuvintele scrise:

A venit vara.
Florile zâmbesc le geam.
Dana şi Andrei au plecat în pădure.

3. Fişă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Separă cuvintele propoziţiei şi indică pauza albă dintre cuvinte.

Danepescar.
Alinarealune.
Pecăraretreceunmelc.
Încoteţaintratovulpe.

4. Fişă de exerciţiu (clasa a II-a)

Completează cuvintele proverbului:

Când doi se ceartă ...
Pisica cu clopoţei ...
Cine se scoală de ...
Prietenul la nevoie ...

5. Fişă de dezvoltare

Scrie îmbinări de cuvinte:

Scanned with OKEN Scanner

mi
ți → se pare
i

ni
vi → le dau
i

Model: mi se pare.

6. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Explică înțelesul perechilor de cuvinte, cu ajutorul dicționarului. Reține importanța pauzei albe:

cucuie – cu cuie
coșmare – coș mare
cuvânt – cu vânt
deseară – de seară
deger – de ger
secară – se cară

7. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Explică înțelesul perechilor de cuvinte, cu ajutorul dicționarului. Construiește propoziții cu ele:

odată – o dată
demult – de mult
deloc – de loc
devreme – de vreme
niciodată – nici o dată
oarecare – oare care
deoparte – de o parte
dealtfel – de altfel

8. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Caută în dicționar înțelesul cuvintelor din fiecare pereche. Construiește propoziții cu ele:

înscris – în scris
botgros – bot gros
bunăstare – bună stare
cuminte – cu minte

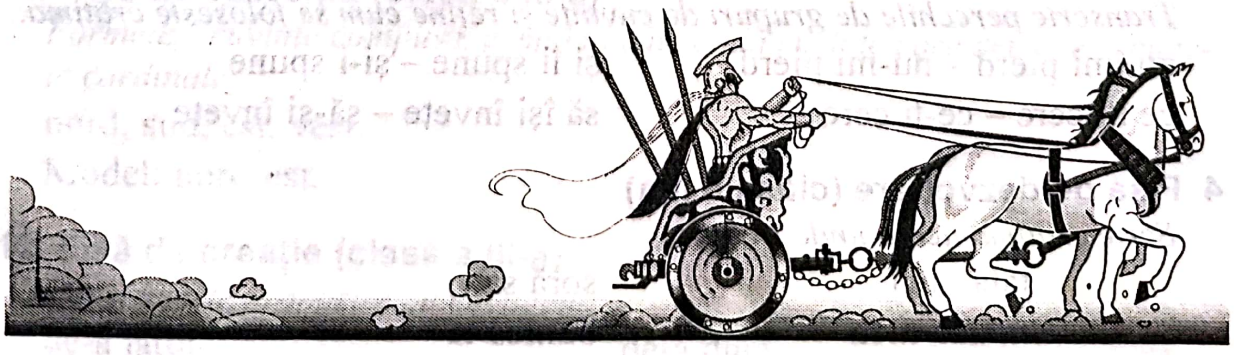

Scanned with OKEN Scanner

Cratima

1. Fișă de cunoștințe

Folosirea cratimei (ca semn ortografic)

1. la scrierea unor cuvinte compuse: floarea-soarelui, mama-mare, baba-oarba, verde-gălbui, nou-născut, ieri-dimineață, după-amiază, astă-iarnă, Ana-Maria, Cuza-Vodă, Moș-Martin, Albă-ca-Zăpada;
2. la scrierea cuvintelor care fac corp comun în rostire: mi-a spus, s-au jucat, i-au prins, ne-a dat, ți-e frică, lasă-mi, lăudându-l, s-o văd, vine-ndată, soră-mea;
3. la despărțirea cuvintelor în silabe: ca-să, școa-lă, scri-soa-re, punc-taj, drept-unghi;
4. la abrevieri ale unor pronume sau formule de politețe: d-ta (dumneata), d-sa (dumneasa), D-ta (Domnia ta), D-sa (Domnia sa).

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie nume care se scriu cu cratimă:

Rilă-Iepurilă	Albă-ca-Zăpada
Moș-Martin	Zâna-Zorilor
Harap-Alb	Spaima-Zmeilor
Făt-Frumos	Păsări-Lăți-Lungilă

3. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Transcrie perechile de grupuri de cuvinte și reține cum se folosește cratima:

nu îmi pierd – nu-mi pierd	și îi spune – și-i spune
ce îți cere – ce-ți cere	să își învețe – să-și învețe

4. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Scrie cratima acolo unde trebuie:

tată meu	soră sa
mamă mea	bunică ta
unchiu său	mătușă mea

Scanned with OKEN Scanner

Model: tată meu – tată-meu.

5. Fișă de creație (clasa a II-a)

Construiește propoziții cu cuvintele:

ne-a chemat, le-ai dat, ce-a adus.

6. Fișă de creație (clasa a II-a)

Construiește propoziții cu următoarele nume:

Mircea-Vodă, Baiazid-Fulgerul, Moș-Crăciun.

7. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie cuvinte compuse, folosind cratima:

ieri ← dimineață, seară, noapte

8. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie cuvintele în ordine inversă, cu ajutorul cratimei:

ai spus – spus-ai

voi cere – ...

au lucrat – ...

am dat – ...

9. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie nume de plante, care conțin cratimă. Construiește propoziții cu ele.

Model: floare-de-colț. Floarea-de-colț împodobește culmile unor munți.

10. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie nume de locuri, care conțin cratimă:

a) orașe: Cluj-Napoca, ...

b) sate: Domnești-Sat, ...

c) județe: Caraș-Severin, ...

11. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Formează cuvinte compuse, grupând câte două cuvinte care denumesc punc-te cardinale:

nord, sud, est, vest.

Model: nord-est.

12. Fișă de creație (clasa a III-a)

Construiește propoziții cu cuvintele:

de-a latul

de-a dreptul

de-a dura

de-a v-ați ascunselea

Scanned with OKEN Scanner

13. Fișă de creație (clasa a III-a)

Potrivește cuvintele și scrie propoziții:

Pe el
Pe ei → am chemat.
Pe ele

Pe mine
Pe noi → a lăudat.
Pe ei

Model: Pe el l-am lăudat.

14. Fișă de creație (clasa a III-a)

Potrivește grupurile de cuvinte și construiește propoziții cu fiecare:

mă: a văzut, a strigat, a rugat, a întrebat

Model: m-a văzut.

15. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Scrie corect grupurile de cuvinte, cu ajutorul unui dicționar ortografic al limbii române:

bună: credință, cuviință

bună: purtare, seamă

bună: voie, voință

16. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Inversează ordinea cuvintelor, folosind cratima:

o scapă – scap-o!
o lasă – ...
o așază – ...
o citește – ...
o subliniază – ...
o trimite – ...

17. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Schimbă ordinea cuvintelor, folosind cratima:

a spus mie – mi-a spus
să spun ție – ...
mi se pare – ...
ți le scrie – ...

18. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Transformă după model:

Eu am scris tema. Tu n-ai scris-o.
Eu am văzut grădina. ...
Eu am desenat casa. ...
Eu am servit cina. ...

Scanned with OKEN Scanner

19. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Răspunde, pe scurt, folosind cratima:

A adus creionul? — Ați reparat ceasul?

A întâlnit prietenii? — Au citit cățile?

Model: A adus stiloul? L-a adus.

20. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Scrie grupurile de cuvinte, cu cratimă și construiește propoziții cu ele:

nu apare – n-apare — că a trimis – ...

să asculte – ... — lângă un om – ...

Punctul

1. Fișă de cunoștințe

Folosirea punctului (ca semn ortografic)

1. după anumite cuvinte prescurtate:
   a) nume de persoane: I. Creangă = Ion Creangă; Șt.O. Iosif = Ștefan Octavian Iosif;
   b) nume de întreprinderi, de instituții: C.E.C. = = Casa de Economii și Consemnațiuni; C.F.R. = Căile Ferate Române; O.N.U. = = Organizația Națiunile Unite;
   c) alte denumiri uzuale: p. = pagina; m. = = masculin; subst. = substantiv; înv. = învățător; mat. = matematică; ex. = exemplu;
2. după litere sau cifre, în enumerări:
   Semne de punctuație învățate: a. punctul;
   b. semnul întrebării...
   Jocul Numește ființe: 1. care au patru picioare;
   2. care înoată.

Observație: Nu se pune punct după prescurtările pentru:

a) unități de măsură: kg, dl, mm, t;

b) puncte cardinale: N, S, V, E;

c) substanțe diferite: O (oxigen), H (hidrogen), Au (aur).

2. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Transcrie cuvintele scrise prescurtat:

Scanned with OKEN Scanner

gramatică = gram.
matematică = mat.
muzică = muz.
geografie = geogr.
geometrie = geom.
botanică = bot.

3. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Reține scrierea prescurtată a unor cuvinte:

masculin = m.
feminin = f.
neutru = n.
singular = sg.
plural = pl.
substantiv = subst.
adjectiv = adj.
numeral = num.
verb = vb.

4. Fișă de dezvoltare (clasa a III-a)

Jocul <u>Prenumele complet al scriitorului</u>

M. Sadoveanu = Mihail Sadoveanu;
O. Goga = ...
N. Labiș = ...
V. Alecsandri = ...

5. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Scrie denumirea completă a cuvintelor:

C.F.R. = ...
C.E.C. = ...
O.N.U. = ...

6. Fișă de dezvoltare (clasa a IV-a)

Scrie denumirea completă a meseriilor:

înv. = învățător
prof. = _____
ing. = _____
dr. = _____

7. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Construiește propoziții în care să folosești cuvintele scrise prescurtat:

p. = pagina
ex. = exemplu
ș.a. = și altele
a.c. = anul curent

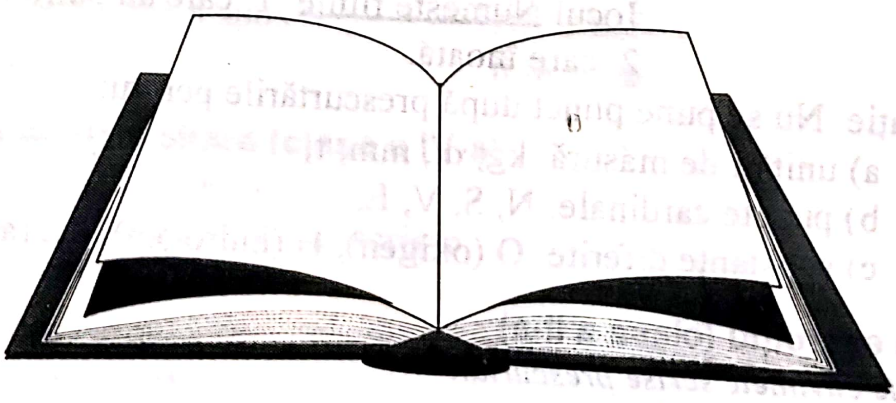

Scanned with OKEN Scanner

VIII. Semne de punctuație

Punctul

1. Fișă de cunoștințe

Folosirea punctului (ca semn de punctuație)

1. la sfârșitul unui enunț care prezintă un fapt sau o părere a cuiva:
   a) Graba strică treaba.
   b) Merg și eu, și tu să vii,
   Mergem împreună.
   (G. Coșbuc – Concertul primăverii)
   c) — Te-ai însurat? Ai copii?
   — Nu.
2. La sfârșitul unui enunț care prezintă, indirect, o întrebare a cuiva:
   Învățătoarea i-a întrebat pe elevi dacă vor să meargă în excursie.

Observație: Nu se folosește punct:

a) după titluri de cărți, de opere literare, de capitole, de sarcini de lucru: Amintiri din copilărie, de I. Creangă; Matematica (manual); Substantivul (capitol din gramatică); Lucrare de control; Dictare;

b) după formulele de adresare din scrisori (unde se folosește virgula sau semnul exclamării):

Scanned with OKEN Scanner

Iubiți părinți.; Dragul meu nepot!

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Subliniază semnul de punctuație folosit la sfârșit de propoziție:

E noapte. În cameră e plăcut. Dorina doarme adânc. Are chipul plăcut.

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Joc-ghicitoare. Ghicește și transcrie textul ghicitorii:

Eu sunt mic de felul meu,
Cei ce scriu mă pun mereu,
Iar acel care citește,
După mine se oprește.

4. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Descoperă proverbul! Ordonează cuvintele proverbului și pune semnul de punctuație potrivit,la sfârșit:

treaba, graba, strică
dulce, aduce, mult, vorba
nevoie, prietenul, cunoaște, se, la

5. Fișă de creație (clasa I)

Jocul Continuă propoziția, punând punct la sfârșit:

Soarele ...
Frunzele copacilor ...
Vine ...

6. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Este seară. Suntem la cină. Afară bate un vânt rece. În casă este plăcut. Toată familia este acasă.

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 aplicații corecte ale punctului).

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Transcrie și încercuiește semnul de la sfârșitul fiecărei propoziții:

Razele soarelui sunt mai palide. Nopțile devin mai răcoroase. Zilele încep să se micșoreze. Peste pământ stăpânește toamna.

8. Fișă de creație (clasa a II-a)

Construiește propoziții cu cuvintele, folosind punctul la sfârșitul fiecăreia:

elevul, primăvara, copacii, bunicul, fluturii.

Scanned with OKEN Scanner

9. Fișă de creație (clasa a II-a)

Alcătuiește un text despre primăvară, folosind punctul la sfârșit de propoziție.

Sarcină de lucru: 4-6 propoziții.

10. Fișă de control (clasa a II-a)

Scrie în paranteze semnul de punctuație potrivit:

Avem un sat mare( ) Prin mijlocul lui trece o șosea( ) Aceasta este largă și dreaptă( ) Din șosea pornesc mai multe ulițe( )

Casele sunt construite din cărămidă( ) Au pereți curați și ferestre luminoase( ) Oamenii sunt harnici( ) Trăiesc în bună înțelegere( )

Punctaj: 16 puncte (2 p. x 8 situații aplicative pentru punct).

11. Fișă de recuperare (clasa a III-a)

Răspunde la întrebare, punând semnul de puctuație potrivit:

— Cum te numești?

— ...

— În ce clasă ești?

— ...

— În ce oraș (sat) locuiești?

— ...

— Îți plac desenele animate?

— ...

13. Fișă de creație (clasa a III-a)

Jocul Anotimpul preferat. Alcătuiește un text despre anotimpul care îți place mai mult, folosind punctul după fiecare propoziție.

Sarcină de lucru: 4-8 propoziții.

14. Fișă de control (clasa a III-a)

Dictare

Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme.

Bunicul stă pe prispă. Se gândește. La ce se gândește? La nimic. Numără florile care cad.

. . . . . .

Ce fericiți sunt! Băiatul a încălecat pe un genunchi și fata pe altul. Bunicul îi joacă. Copiii bat din palme.

Punctaj: 16 puncte (2 p. x 8 aplicații corecte ale punctului).

Scanned with OKEN Scanner

Semnul întrebării

1. Fișă de cunoștințe

Folosirea semnului întrebării

1. după propoziții, grupuri de propoziții, cuvinte sau grupuri de cuvinte care sunt întrebări:
   a) Ce face elevul la școală?
   b) Cum îi spune celui care pune trenul în mișcare?
   c) Cine vine la cină? Când? Cum?...
   d) Dar lecțiile? Le-ai terminat?
2. în dialog, când o persoană, în loc de răspuns, arată prin mimică o nedumerire:
   — De ce ai întârziat?
   — ?
   — Te-ai sculat târziu?
   — Da.
3. după un titlu care exprimă o întrebare directă:
   Ce-ai în pumni, ce ții în mână?
   de Nichita Stănescu

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie și încercuiește semnul pus la sfârșit de propoziție:

Luca, ai alune?
Cine vine la noi?
Ce anotimp a sosit?
Când pleci la mare?

3. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Înlocuirea semnului de punctuație. Înlocuiește punctul de la sfârșit de propoziție, cu semnul întrebării și citește cu intonație potrivită:

Mama e la fabrică. Mama e la fabrică?
Tata e pe șantier. ...
Ei admiră copacii falnici. ...

4. Fișă de creație (clasa I)

Scrie propoziții care au la sfârșit semnul întrebării.

Sarcină de lucru: 3-5 propoziții.

Scanned with OKEN Scanner

Model de lucru: Ce faci dimineața? Câți frați ai?

5. Fișă de control (clasa I)

Scrie semnul potrivit la sfârșit de propoziție:

Când începe vacanța
Ce fac școlarii
Unde vei pleca
Cu cine te joci
Care este prietenul tău

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 situații aplicative pentru folosirea semnului întrebării).

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Pune semnul potrivit!

În ce anotimp suntem
Cum este vremea
Ce fac păsărelele
Dar animalele

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Formulează răspunsul!

Cine explică lecția?
Cine învață?
Cine povestește?
Cine latră?
Cine miaună?
Cine cântă?

8. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Formulează întrebarea (potrivită pentru răspuns)!

a) — ...
— Primăvara a sosit.
b) — ...
— Copacii înmuguresc.
c) — ...
— Soarele încălzește.
d) — ...
— Mieii zburdă pe câmpii.

9. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Construiește propoziții, formulând o întrebare către o persoană:

Model: Ioane, unde pleci?

Sarcină de lucru: 3-5 propoziții.

10. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Termină propoziția începută!

Cine . . . . . ?
Cum . . . . . ?
Unde . . . . . ?
De ce . . . . . ?

11. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Formulează întrebări despre:

pădure, meserie, copii, poveste, anotimp.

Scanned with OKEN Scanner

12. Fișă de control (clasa a II-a)

Dictare

— Ce faci? Nu vii odată?
— Nu pot. Am încă de scris.
— Tocmai acum ți-ai găsit să scrii? Ai uitat că peste trei zile avem concursul? Cum vrei să câștigăm?

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 aplicații corecte ale semnului întrebării).

13. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Formulează întrebări despre prietenul tău (prietena ta):

Cine . . . . . ?
Ce face . . . . . ?
Cum . . . . . ?
De ce . . . . . ?

14. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Scrie ghicitori care au semnul întrebării la sfârșit.

Model: "Care gospodină
Strânge pentru cină
Zahăr din grădină?"

Sarcină de lucru: 2-4 ghicitori.

15. Fișă de creație (clasa a III-a)

Compune ghicitori simple pentru fiecare răspuns, folosind semnul întrebării:

a) . . . . . (câinele)
b) . . . . . (pisica)
c) . . . . . (ursul)
d) . . . . . (vulpea)

Model: 1) Cine latră?
2) Cine păzește casa?
3) Care animal e cel mai credincios omului?

16. Fișă de control (clasa a III-a)

Dictare

— Tată moșule, zise fetița, de ce zboară păsările?
— Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul sorbind-o din ochi.
— Păi, rațele n-au aripi?... De ce nu zboară?...
— Tată moșule, da cocorii un' se duc când se duc?
— În țara cocorilor?
— În țara cocorilor!
— Da!

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 aplicații corecte ale semnului întrebării).

Scanned with OKEN Scanner

17. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Construiește propoziții interogative, pentru care se răspunde cu proverbele:

"Prietenul la nevoie se cunoaște."

"Cine se scoală de dimineață departe ajunge."

"Buturuga mică răstoarnă carul mare."

Model de lucru: Cine se cunoaște la nevoie?

Când se cunoaște prietenul bun?

18. Fișă de recuperare (clasa a IV-a)

Pune, între paranteze, semnul de punctuație potrivit:

— Oare cum voi trece strada( ) parcă se întreabă bătrânica, privind către Dănuț și Ioana.

Băiatul îi sare în ajutor.

— E bunica ta( ) îl întreabă Ioana.

— Nu.

— E mama ta( )

— Nu.

— E o mătușă sau o cunoștință( )

— Nici atât. E o bătrână. Aceasta nu e de ajuns( )

19. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Compune o convorbire telefonică imaginară, cu un coleg, în care să folosești semnul întrebării după cuvinte și grupuri de cuvinte.

Sarcină de lucru: 4-8 cuvinte sau grupuri de cuvinte prin care se întreabă ceva.

20. Fișă de control (clasa a IV-a)

Dictare

— Da ce-a fost aici, copile?

— Ce să fie mămucă? Ia, cum te-ai dus dumneata de-acasă...

— Cine? Cumătru-meu? El, care s-a jurat pe părul său că nu mi-a speria copilașii niciodată?

(Ion Creangă — Capra cu trei iezi)

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 aplicații corecte ale semnului întrebării).

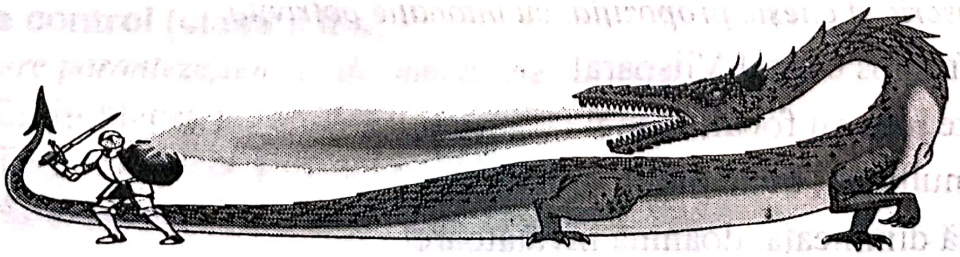

Scanned with OKEN Scanner

Semnul exclamării

1. Fişă de cunoştinţe

Folosirea semnului exclamării

1. după propoziţii, grupuri de propoziţii, cuvinte sau grupuri de cuvinte care exprimă o emoţie sau un sentiment:
   a) o exclamare:
      Ce plăcut e să mergi vara prin pădure!
   b) o mirare:
      Ce frumoşi sunt Munţii Carpaţi!
   c) o durere:
      Aoleu! piciorul meu!
2. după o propoziţie imperativă:
   a) o poruncă:
      Treci în casă, Dănuţ!
   b) un îndemn:
      Vino să facem exerciţiile împreună!
   c) o rugăminte:
      Împrumută-mi, te rog, cartea ta!
3. după cuvinte care arată stări sufleteşti sau care imită zgomote din natură:
   a) Au! Ei! Ah! Văleu!
   b) Zum! Bâzz! Cri! Sss! Ga! Pleosc! Zvârr!
4. după un titlu cu caracter exclamativ:
   Câţi ca voi! de George Topârceanu.

2. Fişă de exerciţiu (clasa I)

Jocul Recunoaşte semnul de punctuaţie de la sfârşitul propoziţiei!

Transcrie şi citeşte propoziţia, cu intonaţie potrivită:

Ce frumos e satul Viişoara!

Nu te juca cu focul, Ioane!

La mulţi ani, bunicule!

Bună dimineaţa, doamnă învăţătoare!

Scanned with OKEN Scanner

3. Fișă de dezvoltare (clasa I)

Jocul Înlocuirea semnului de punctuație. Înlocuiește punctul de la sfârșit de propoziție, cu semnul exclamării și citește cu intonația potrivită:

Cartea de povești este frumoasă. Cartea de povești este frumoasă! Sania alunecă repede la vale. ...

E bine să ai un prieten. ...

4. Fișă de creație (clasa I)

Scrie propoziții care au la sfârșit semnul exclamării.

Sarcină de lucru: 3-5 propoziții.

Model de lucru: Tată, Lică ară!

Ce bună este înghețata!

5. Fișă de control.(clasa I)

Scrie,între paranteze,semnul de punctuație potrivit:

Vai, ce motan rău( ) Ajunge( ) Încetați cearta( )

Cot-cot-cot( ) Bravo, copii( )

Ce acrobate( ) Ce agere sunt( )

Punctaj: 14 puncte (2 p. x 7 situații aplicative pentru folosirea semnului exclamării).

Timp de lucru: 6-10 minute.

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Jocul Semnul de punctuație potrivit (la sfârșit de propoziție)

Nu fi supărat, Radule Respectați regulile de circulație

Bună seara, voinice Marine Marine Marine Fii cuminte

A venit primăvara A a a mă doare măseaua

7. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Propoziția exclàmativă. Construiește propoziții care să exprime: o exclamare, o mirare, o bucurie, folosind semnul de punctuație potrivit.

8. Fișă de creație (clasa a II-a)

Jocul Propoziția imperativă. Construiește propoziții care să exprime: o poruncă, un îndemn, o strigare, o urare.

9. Fișă de control (clasa a II-a)

Scrie,între paranteze,semnul de punctuație potrivit:

— Ei, îți place( )...

— Tare-mi place( ) strigai eu înflăcărat.

— Atuncea mai hai o dată, măi Tudoriță( )...

Scanned with OKEN Scanner

— Staţi măi( ) Acum se cheamă că Tudoriţă dă examen la sanie( ) Ia să vedem( )...

— Bravo, măi Tudoriţă( ) striga Vasile Pânzaru. Ţi-am pus nota zece( )

(Mihail Sadoveanu – La sănius)

Punctaj: 16 puncte (2 p. x 8 situaţii aplicative pentru semnul exclamării).

10. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Jocul Schimbarea semnului de punctuaţie: semnul întrebării, cu semnul exclamării:

Radule, ai luat nota zece?	Radule, ai luat nota zece!
În pădure au apărut ghioceii?	...
Mergi la şcoală, Andrei?	...
Toţi să lucrăm în livadă?	...
Cât de înalţi sunt brazii aceştia?	...
Este atât de rece afară?	...

11. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Continuă propoziţia:

Ce frumoasă ...!	Bună ziua, ...!
Trăiască ...!	Ah ...!
Dane, ...!	O, ...!

12. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Alcătuieşte un text cu titlul La sănius, folosind semnul exclamării la sfârşitul unor cuvinte, propoziţii sau grupuri de propoziţii.

Sarcină de lucru: 4-8 propoziţii cu semnul exclamării.

13. Fişă de control (clasa a III-a)

Dictare

— Tu eşti Pui-de-Om? îl întrebă călăreţul cel falnic.

— Eu!

— Da pe mine mă ştii cine sunt?

— Nu.

— Eu sunt împăratul acestei ţări!

— Să fii sănătos!

— Măi neobrăzatule, aşa se vorbeşte cu mine?

— Eu nu sunt neobrăzat! răspunse Pui-de-Om... Eram neobrăzat dacă-ţi spuneam: "Să fii beteag!" Dar eu ţi-am spus: "Să fii sănătos!"

Scanned with OKEN Scanner

— Bine, bine! i-o reteză scurt împăratul.

(Victor Eftimiu – Fluierul ciobănașului)

Punctaj: 14 puncte (2 p. x 7 situații aplicative pentru semnul exclamării).

14. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Pune în locul parantezelor semnele de punctuație potrivite:

— Iată gimnastica( )... Aș vrea când s-o întoarce tata să găsească lemnele tăiate; ce mulțumit aș fi( ) Dar ce m-ar bucura mai mult, ar fi s-o văd pe mama sănătoasă. Iacă și carul cu butuci( ) La muncă, băiete( ) Acum nu mai pot sta de vorbă cu tine. Să ne vedem sănătoși, pe mâine( )...

— Ferice de tine( ) strigă el încă o dată.

— Nu, Coretti, nu( ) Tu ești mai fericit...

(Edmondo de Amicis – Coretti)

15. Fișă de control (clasa a IV-a)

Dictare

"— Ei, ei! Acum scoate, lupe, ce-ai mâncat! Cu capra ți-ai pus în cârd? Capra ți-a venit de hac!

— Văleu, cumătră, talpele mele! Mă rog, scoate-mă, că-mi arde inima-n mine!

— Ba nu, cumătre, c-așa mi-a ars și mie inima după iezișorii mei!"

Punctaj: 12 puncte (2 p. x 6 situații aplicative pentru semnul exclamării).

Timp: 10-12 minute.

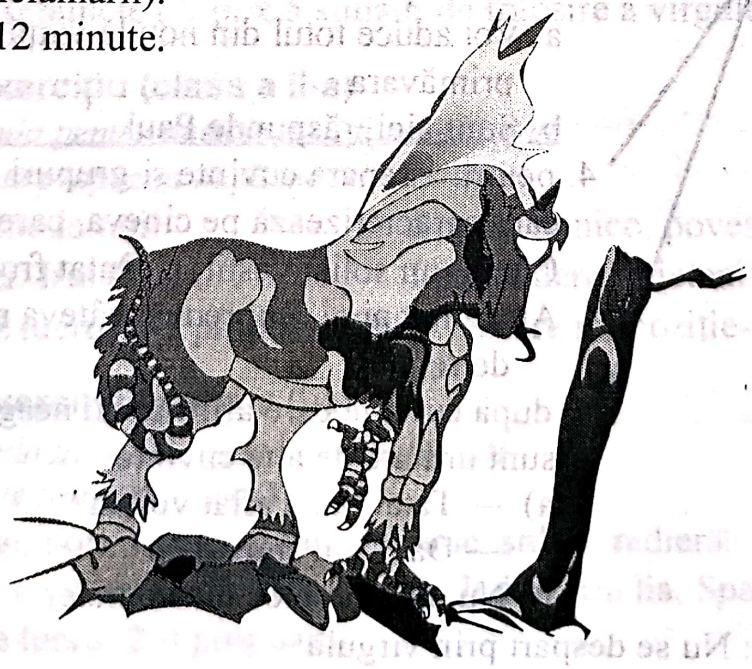

Scanned with OKEN Scanner

Virgula

1. Fișă de cunoștințe

Folosirea virgulei

1. pentru a despărți cuvintele din cadrul unei enumerări (redate prin părți de propoziție de același fel):
   a) George, Alina, Paul și Anca au plecat după fragi.
   b) Copiii cântă, râd, sar și bat din palme.
   c) Făt-Frumos era tânăr, frumos, voinic, puternic și bun la suflet.
   d) Prin fața ferestrei trec în goană case, copaci, câmpuri.
2. pentru a separa de restul propoziției numele unei ființe care este strigată sau cuvintele care arată o strigare:
   a) Adina, ai luat note azi la școală?
   b) Ei, cine e acolo?
3. pentru a separa cuvinte și grupuri de cuvinte care completează vorbirea cuiva:
   a. Voi aduce totul din nou la viață, își spuse primăvara...
   b. Sunt aici, răspunde Paul.
4. pentru a separa cuvinte și grupuri de cuvinte care caracterizează pe cineva, care explică ceva:
   Cucul, un solist vestit, a cântat frumos.
   Au cântat apoi, împreună, câteva mierle, artiste de renume.
5. după cuvinte care afirmă sau neagă ceva, când sunt urmate de alte cuvinte:
   a) — Tatăl tău a aflat vestea?
   — Da, i-am spus-o eu.
   b) Nu, nu mai plec în excursie.

Observație: Nu se despart prin virgulă:

Scanned with OKEN Scanner

a) niciodată: subiectul de predicat:
Petre desenează.
b) de regulă: cuvintele din cadrul enumerări, dacă se folosesc cuvintele "și" ori "sau":
Ioan, Maria și Alin au plecat în excursie.

2. Fișă de exerciţiu (clasa I)

Transcrie și reține când e folosită virgula în propoziție:

a) Luca, ai alune?
Ce carte e, Paule?
b) Irina, Aurica, Maricica, Sandu, Costel cântă cu noi.
Uite o vulpe, un lup, un arici, un pelican, o pitulice.

3. Fișă de creaţie (clasa I)

Folosește virgula în cadrul unor propoziții care enumeră:

a) nume de copii;
b) nume de animale;
c) nume de jucării.
d) nume de flori.

Model de lucru: Maria, Ioana, Alin și Geta au plecat la cules ciuperci.

4. Fișă de control (clasa I)

Dictare

Marcela, Ina, Angela trec pe stradă.
— Ce faci acolo, Corina?
— Stropesc trandafirii, lalelele, bujorii și macii.
Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 situaţii de folosire a virgulei).

5. Fișă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul <u>Virgula pentru numele unei ființe chemate</u>

Construiește propoziții după model:

Andrei, vino la noi!
Unde pleci, Irina?
Spune, bunico, povestea!
La revedere, prieteni!

Sarcină de lucru: 1-2 propoziții după fiecare propoziție-model.

6. Fișă de exerciţiu (clasa a II-a)

Jocul <u>Virgula între cuvintele unei enumerări</u>

Construiește propoziții după model:

În ghiozdan port: cărți, caiete, creioane, stilou, radieră.
Tatăl meu a vizitat multe țări: Franța, Italia, Anglia, Spania.
Sarcină de lucru: 2-4 propoziții.

Scanned with OKEN Scanner

7. Fișă de dezvoltare (clasa a II-a)

Jocul Așază virgula la locul ei!

Dan Ana Ion Andrei se joacă în curtea școlii.

În fiecare vară culegem fructe de pădure: fragi căpșuni zmeură mure.

8. Fișă de creație (clasa a II-a)

Completează propoziția,cu alte cuvinte, folosind virgula la locul potrivit:

În vacanța mare vom pleca: la munte, ...

În pădure trăiesc: lupi, ...

Cocorii, ... au plecat în țările calde.

9. Fișă de control (clasa a II-a)

Dictare

Paul, Anca, Alina și Marin au plecat după ciuperci. Ei aveau coșuri, sacoșe și pungi de hârtie.

— Paul, unde ești?

— Aici, Alina!

— Atenție, copii, la urzici!

Punctaj: 14 puncte (2 p. x 7 situații aplicative de folosire a virgulei).

10. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

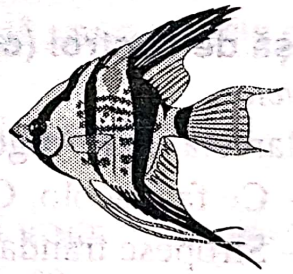

Pune virgula acolo unde este necesar:

Paul a plecat cu bunicul său la pescuit.

Pe drum îl întreabă:

— Bunicule ce animale trăiesc în apă?

— Sunt multe animale: pești melci de apă raci broaște șerpi și alte gângănii mărunte.

11. Fișă de exercițiu (clasa a III-a)

Folosește virgula,în răspunsurile date la întrebări:

Care sunt prietenii tăi?

Ce activități faci în vacanța mare?

Ce păsări trăiesc în curtea oamenilor?

12. Fișă de creație (clasa a III-a)

Alcătuiește un text cu titlul În vacanță, construind propoziții în care să fie mai multe virgule.

13. Fișă de control (clasa a III-a)

Autodictare

Ce duh ai și ce putere

Scanned with OKEN Scanner

Să-mpletești ceară cu miere,
De la floarea din grădină,
Ostenită de albină?
Tu aduni de pe meleaguri,
Pentru stupi și pentru faguri,
Pulberi, rouă, stropi și leacuri,
Poate că de mii de veacuri.

(Tudor Arghezi – Fetica)

Punctaj: 14 puncte (2 p. x 7 situații aplicative pentru virgulă).

14. Fișă de exercițiu (clasa a IV-a)

Pune virgula la locul potrivit în text:

— Aș putea domnule să-ți dau îndată lămurire răspunse ursuzul... Țara iubite domnule nu se servește cu declarații de dragoste ci cu muncă cinstită și la nevoie cu jertfă. Munca cinstită viața curată iubirea de semeni împlinirea datoriilor pe care le avem – adică faptele – acestea înseamnă patriotism nu vorbele.

(Mihail Sadoveanu – Drapelul)

15. Fișă de control (clasa a IV-a)

Autodictare

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorii, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
. . . . . .
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,
Viața în vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

(Mihai Eminescu – Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie)

Punctaj: 16 puncte (1 p. x 16 situații aplicative pentru folosirea virgulei).

Scanned with OKEN Scanner

Două puncte

1. Fișă de cunoștințe

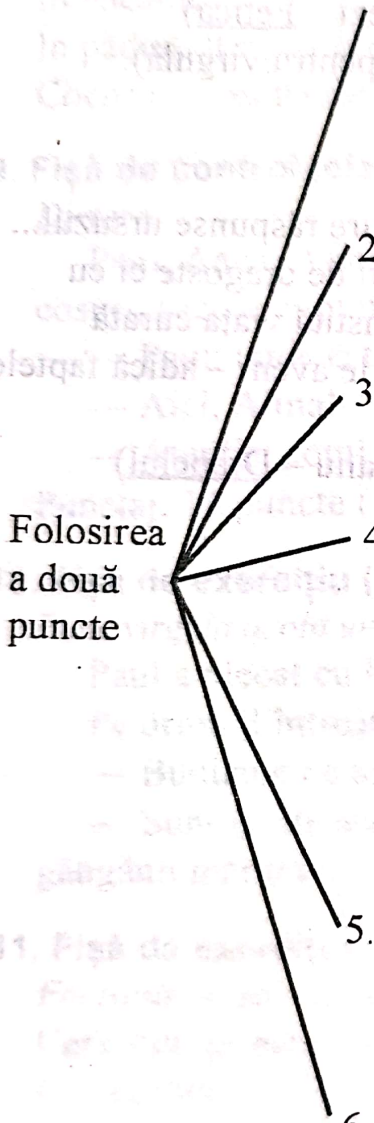

1. înaintea unei vorbiri directe:
   Baiazid, privind la dânsul, îl întreabă cu dispreț:
   — Ce vrei tu?
   (Mihai Eminescu – Scrisoarea a III-a)
2. înaintea unei enumerări:
   Bunica are în casă multe plante medicinale: floare de tei, mușețel, mentă, sunătoare.
3. înaintea unei explicații:
   Jucau hora? Nu: ciopleau săgeți, ...
   (Dumitru Almaș – Condeiele lui Vodă)
4. înaintea citării unui text,a unui proverb, a unei zicale:
   a) Alexandru Vlahuță arată, prin Vrâncioaia, cum prețuiau oamenii pe domnul lor: "Am șapte feciori, frumoși și voinici, și mi-s dragi ca lumina ochilor... ai tăi sunt, doamne."
   b) Vorba ceea: Milă mi-i de tine, dar de mine mi se rupe inima.
5. după cuvinte ca: (de) exemplu, astfel, iată model, care anunță explicații sau exemplificări la ceea ce s-a spus mai înainte:
   Scrie cuvinte din două silabe. Model: casă.
6. după cuvântul care redă un zgomot sau un sunet:
   Din ceas se aude un cântecel: Tic-tac, tic-tac.

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Folosirea a două puncte pentru redarea unui sunet sau a unui zgomot

Transcrie propozițiile:

a) Pe roată cade apa:
   Taca, taca, tac!

Scanned with OKEN Scanner

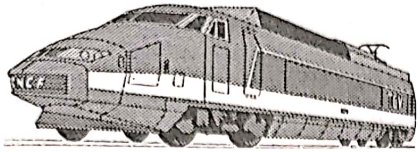

b) Dan ia jucăria: vâj! vâj!

c) Trece trenul:
U-u-u!

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Folosirea a două puncte pentru redarea cuvintelor cuiva. Transcrie propozițiile:

a) Mama îi spune:
— Să nu întârzii!

b) Bunicul adaugă:
— Decebal era un mare viteaz.

c) Învățătoarea îl laudă:
— Ai răspuns bine astăzi!

4. Fișă de exercițiu (clasa I)

Jocul Folosirea a două puncte pentru enumerări. Transcrie propozițiile:

a) În pădure trăiesc multe animale: lupi, vulpi, urși, veverițe.

b) În livadă sunt multe fructe gustoase: cireșe, vișine, piersici, caise.

c) Iarna ne aduce multe bucurii: zăpadă pentru schi, gheață pentru patinaj, pârtie pentru săniuțe.

5. Fișă de control (clasa I)

Dictare

a) Dinu îmi spune:
— Vino să ne jucăm împreună.

b) Barbu bate bucuros toba: bum! bum!

c) Curtea bunicilor e plină de păsări: găini, rațe, curci, gâște.

Punctaj: 12 puncte (4 p. x 3 situații de folosire a două puncte).

6. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Încercuiește semnul două puncte și explică folosirea sa în propoziție:

a) Bunicul mi-a spus cu mândrie:
— Suntem neam de daci și de romani!

b) Lui Moș-Martin îi plac mult: zmeura, mura și mierea.

c) Din iarbă, se auzea un țârâit plăcut: cri! cri! cri!

7. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Pune două puncte la locul potrivit:

a) Învățătoarea ne-a spus
— Caietul este oglinda elevului.

Scanned with OKEN Scanner

b) Ştefan cel Mare a glăsuit
— Moldova este a urmaşilor noştri.

8. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Răspunde la întrebări, folosind două puncte:

Care sunt prietenii tăi? Ce cărţi ai citit în vacanţa mare?
Ce jocuri de iarnă îţi plac? Ce filme ai văzut?

9. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Completează, după două puncte, cu cuvintele sau propoziţia potrivită:

a) În pădure cresc copaci falnici: ...
b) Bătrânul întreabă:
— ...
c) Micul şcolar din clasa I s-a oprit din scris: ...

10. Fişă de control (clasa a II-a)

Dictare

Mircea-Vodă se bucură văzând hărnicia şi voia bună a oamenilor. Întrebă pe un băieţandru:
— Ce faci aici, flăcăoaşule?
— Păi, ce să fac? Condeie!...
— Dar... cerneală aveţi?
Băieţandrul s-a gândit o clipă şi a zis, răspicat:
— Avem:dragostea de ţară care izvorăşte în călimara inimii noastre.

(Dumitru Almaş – Condeiele lui Vodă)

Punctaj: 12 puncte (4 p. x 3 aplicaţii pentru semnul două puncte).

11. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Pune două puncte la locul potrivit:

Ion, rândaşul, s-a mâniat şi a început a mormăi
— Iar ţi-au venit hachiţele, Ianoş afurisit?
Măgarul dădu din cap de sus în jos
— Da, mi-au venit...
— Hai să ducem mai degrabă la curte cărucioara cu cartofe...
Ianoş îşi scutură capul la dreapta şi la stânga
— Nu vreau!
Atunci, pe Ion îl cuprinse iar mânia
— Ei, dacă-i vorba pe-aşa, măi, jupâne, stăi tu!

(Mihail Sadoveanu – Ianoş năzdrăvan)

Scanned with OKEN Scanner

12. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Construieşte propoziţii, cu cuvintele date, în care să foloseşti două puncte:

a) pricepuţi, harnici, prietenoşi

b) era primul la învăţătură

c) Cri! cri! cri!

13. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Construieşte propoziţii în care să foloseşti două puncte.

Sarcină de lucru: 3-6 propoziţii.

14. Fişă de control (clasa a III-a)

Dictare

"Domnitorul Alexandru Ioan Cuza îi preţuia pe oameni, nu după ce erau: boieri, târgoveţi sau ţărani, ci după omenia lor.

Într-o zi ajunse în târgul Vasluiului. Şi iată ce văzu: un boier rotofei se răstea la un ţăran, pasămite pentru că nu se dăduse la o parte din calea lui.

Cuza merse până la locul cu pricina şi-i zise boierului cu voce domoală:

— De ce vrei să stea în genunchi omul ăsta?

Boierul răspunse cu dispreţ:

— Iac-aşa, îi zise, pentru că vreau să-mi simtă puterea!"

Punctaj: 12 puncte (3 p. x 4 aplicaţii ale semnului două puncte).

15. Fişă de exerciţiu (clasa a IV-a)

Continuă propoziţia, folosind două puncte la locul potrivit:

a) Daniela sărea în sus de bucurie...

b) Din iarbă se auzea un ţârâit plăcut...

c) Acum a înţeles ce prieten are. Vorba aceea...

d) Nume de persoane,care îmi plac...

16. Fişă de recuperare (clasa a IV-a)

Pune, în locul parantezelor, semnul de punctuaţie omis:

Iedul cel mare şi cu cel mijlociu dau prin băţ de obraznici ce erau, iară cel mic era harnic şi cuminte. Vorba ceea( ) Sunt cinci degete la o mână şi nu samănă unul cu altul.

Într-o zi, capra cheamă iezii de pe afară şi le zice( )

— Dragii mamei copilaşi, eu mă duc în pădure, ca să mai aduc ceva de ale mâncării... Când oi veni eu, am să vă dau de ştire, ca să mă cunoaşteţi, ş-am să vă spun aşa( )

Scanned with OKEN Scanner

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți,
Că mama v-aduce vouă( )
Frunze-n buze...

(Ion Creangă — Capra cu trei iezi)

17. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Alcătuiește un text cu titlul La librărie, în care să folosești semnul două puncte.

Sarcină de lucru: 2-4 situații de folosire a două puncte.

18. Fișă de control (clasa a IV-a)

Dictare

a) Îl chemă la el și, prefăcându-se supărat, îi zise:

— Ia ascultă, voinice: nu crezi că-i păcat de tine să lâncezești aici, la curte?

(Petru Demetru Popescu – Mândricel)

b) Îl auzi într-un târziu venind: tip-tip. Intră gâfâind și se cuibări lângă ea. Apoi mormăi nemulțumit:

— N-a fost decât un iepure!

(Mihail Sadoveanu – Dumbrava minunată)

Punctaj: 12 puncte (3 p. x 4 aplicații a două puncte).

Linia de dialog

1. Fișă de cunoștințe

Linia de dialog indică începutul vorbirii fiecărei persoane care ia parte la o convorbire:

— Cine-i acolo?
— Om bun, răspunse moșul.
— Dacă ești bun, vino aici!

(Ion Agârbiceanu – Darul lui Moș Miron)

2. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie propozițiile și încercuiește linia de dialog:

a) — Ioane, ai mure?
— Nu. Am numai mere.

Scanned with OKEN Scanner

b) — Cine este?
— Eu. Paul.

c) Găinușa a găsit o râmă.
— Cot-cot-cot!
Puișorii vin repede.
— Piu! Piu! Ce bună e râma!

3. Fișă de exercițiu (clasa I)

Transcrie propozițiile și recunoaște cuvintele fiecărui personaj:

a) Radu îl întreabă pe Dinu:
— Când plecăm la vânat?
— Mâine.
— Vom lua și câinele cu noi.

b) Copiii au ajuns lângă cetate.
— Știe cineva de când e zidită cetatea? întreabă Cecilia.
— De vreo cinci sute de ani, o lămurește Cernat.

4. Fișă de control (clasa I)

Dictare

a) Paul citea o carte.
— Ce carte citești? întreabă Gina.
— E o carte despre daci.

b) Primăvara a sosit.
— Voi aduce totul din nou la viață, își spune ea.
— Cip-cirip! Bine ai venit, primăvară! o întâmpină păsările bucuroase.

Punctaj: 12 puncte (3 p. x 4 aplicații ale liniei de dialog).

5. Fișă de exercițiu (clasa a II-a)

Pune în locul parantezelor semnul de punctuație omis:

Și atunci primul pitic spuse:
( ) Cine a stat pe scăunelul meu?
Al doilea urmă:
( ) Cine a mâncat din talerul meu?
Al treilea:
( ) Cine a mușcat din pâinișoara mea?
Al patrulea:
( ) Cine a luat din legumele mele?
Al cincilea:
( ) Cine a umblat cu furculița mea?

Scanned with OKEN Scanner

Al şaselea:
( ) Cine a tăiat cu cuţitul meu?
Al şaptelea întrebă şi el:
( ) Cine a băut din cupa mea?

(Fraţii Grimm – Albă-ca-Zăpada)

6. Fişă de dezvoltare (clasa a II-a)

Scrie cuvinte sau propoziţii în locul punctelor, folosind linia de dialog:

a) Adrian a întrebat:
...

b) Eu i-am spus:
...

c) Cu glasul ei blând, bunica a început povestea:
...

7. Fişă de creaţie (clasa a II-a)

Scrie întrebări scurte, pentru care să formulezi răspunsuri, folosind linia de dialog.

Sarcină de lucru: 2-4 perechi de întrebări şi răspunsuri.

8. Fişă de control (clasa a II-a)

Dictare

— De vânzare ţi-i găinuşa aceea, măi băiete?
— Da, de vânzare, moşule!
— Şi cât ceri pe dânsa?
— Cât crezi şi dumneata că face!

(Ion Creangă – Amintiri din copilărie)

Punctaj: 12 puncte (3 p. x 4 situaţii de folosire a liniei de dialog).

9. Fişă de exerciţiu (clasa a III-a)

Pune semnele de punctuaţie omise din text:

Auzit-aţi ce-am spus eu?
Da, mămucă, ziseră iezii.
Pot să am nădejde în voi?
Să n-ai nici o grijă, mămucă...
Dacă-i aşa, apoi veniţi să vă sărute mama!

(Ion Creangă – Capra cu trei iezi)

10. Fişă de creaţie (clasa a III-a)

Alcătuieşte un text, cu titlul În clasă, în care să foloseşti linia de dialog.

Scanned with OKEN Scanner

Sarcină de lucru: 3-6 situații de folosire a liniei de dialog.

11. Fișă de control (clasa a III-a)

Dictare

a) — Nu cumva ești puricele năzdrăvan?
— Da, eu sunt!
— Purice n-am potcovit încă, dar cred că nu-i chiar așa de greu...
— Dar nici ușor.

(Călin Gruia – Izvorul fermecat)

b) — Tată-moșule, zise fetița, de ce zboară păsările?
— Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul, sorbind-o din ochi.
— Păi, rațele n-au aripi? De ce nu zboară?

Punctaj: 14 puncte (2 p. x 7 aplicații ale liniei de dialog).

12. Fișă de creație (clasa a IV-a)

Imaginează-ți o întâlnire cu un extraterestru și scrie convorbirea avută cu el, folosind linia de dialog.

Sarcină de lucru: 3-6 linii de dialog.

13. Fișă de recuperare (clasa a IV-a)

Scrie semnele de punctuație omise din text:

Bunică, s-au dus toate!...
Cine s-au dus, tu fată?
Florile!
Ce flori, tu copilă?
Luminițele!
Luminițele? Nu știu ce vorbești! Ce luminițe?
Floricelele cele galbene.
Păpădiile?
Copila înclină din cap.

(Ion Agârbiceanu – Păpădia)

14. Fișă de control (clasa a IV-a)

Dictare

a) — N-aș putea oare să vă mântui de vrajă? i-a întrebat ea...
— Mâine, au spus ei, plecăm și nu ne mai putem întoarce decât peste un an...
— Da, da, luați-mă cu voi, a spus Eliza...

(Hans Christian Andersen – Lebedele)

Scanned with OKEN Scanner

b) Se auzea fâșâitul unui câine care alerga prin mirişte și din când în când glasul omului:

— Unde fugi? înapoi, Nero!

Fâșâitul se apropie, uite câinele. A rămas împietrit cu o labă în sus, cu ochii țintă înspre ei.

— Nu vă mișcați, le șoptește prepelița și se strecoară binișor mai departe.

(I.Al. Brătescu-Voinești – Puiul)

Punctaj: 10 puncte (2 p. x 5 aplicații ale liniei de dialog).

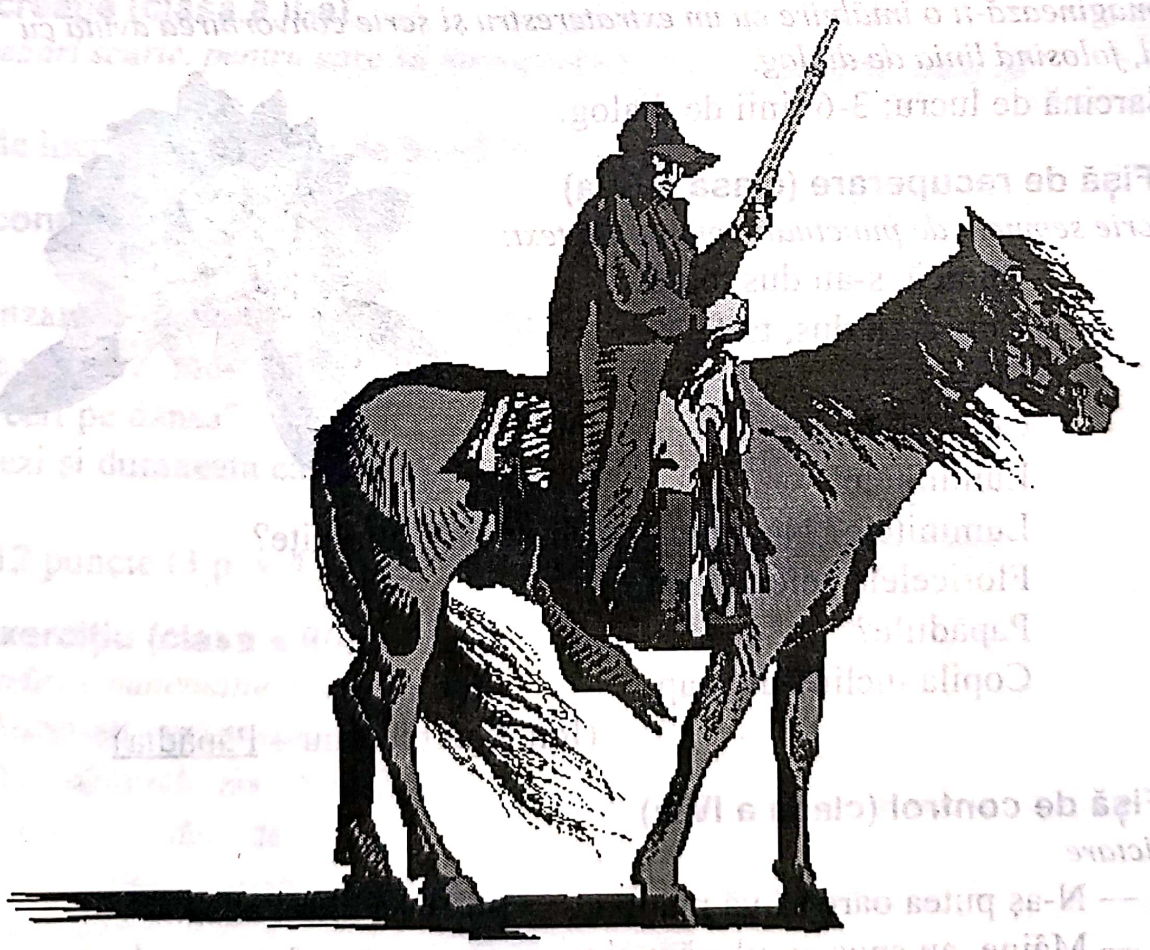

Scanned with OKEN Scanner

IX. Mic dicționar de scriere corectă a unor cuvinte

1. Ortograme

ai (o carte) / *ai* (mei) / *ai*!
al (doilea)
așI (în meseria lor)
ca (la bunici)
cai (albi)
cal (tânăr)
car (cu fân) / *car* (lemne)
căi (ferate)
cea (mică) / *cea*, (Dumane!)
ceai (fierbinte)
cei (trei)
cel (mare)
(să) *dea* (jos)
deal (mare)
ia (un caiet) / *ia*!
iar (vine)
iau (premiu)
ia (școală)

a-i (cere)
a-l (întâlni)
a-și (aminti)
c-a (venit) / *c-a* (ta este)
c-ai (vrut) / *c-ai* (tăi sunt)
c-al (meu)
c-ar (sosi)
că-i (trebuie) / *că-i* (bine)
ce-a (zis)
ce-ai (scris)
ce-i (pasă?) / *ce-i* (acolo?)
ce-l (doare?)
de-a (latul)
de-al (nostru) / *de-a-l* (găsi)
i-a (spus)
i-ar (trebui)
i-au (lăudat)
l-a (întrebat)

Scanned with OKEN Scanner

(om) *laș*
(umeri) *lați*
mai (repede) / (luna) *mai*
(o) *mia* (a oii)
miau!
mii (de copii)
na (cartea)
(am un) *nai*
(are un) *naș*
(fulg de) *nea*
neam (de eroi)
(sora) *sa*
(el) *sau* (ea)
sar (coarda)
(frații) *săi*
ții (la ea)
va (pleca)
var (alb)
(deal cu) *vii* / (pești) *vii* / *vii* (la noi)

l-aș (ruga)
l-ați (văzut)
m-ai (chemat)
mi-a (dat)
mi-au (povestit)
mi-i (aduci)
n-a (venit)
n-ai (cântat)
n-aș (crede)
ne-a (plouat)
ne-am (dus)
s-a (întors)
s-au (jucat)
s-ar (bucura)
să-i (ajute)
ți-i (trimit) / *ți-i* (bine)
v-a (plăcut)
v-ar (opri)
vi-i (dau)

✤

cale (lungă)
dune (de nisip)
(cântă) *întruna*
mie (de lei) / *mie* (îmi dai)
ție (îți dau)
zile (cu soare)

c-ale (mele)
du-ne (acasă)
într-una (din zile)
mi-e (sete)
ți-e (cald)
zi-le (un cântec)

✤

altădată (demult, cândva)

altfel (în alt mod)
câteodată (uneori)

dealtfel (însă, diferit)
decât (numai, în loc de)

altă dată (istorică; a unei probleme)
alt fel (alt tip)
câte o dată (calendaristică; a unei probleme)
de alt fel (de alt tip)
de cât (timp; în ce măsură)

Scanned with OKEN Scanner

defel (deloc)	*de fel* (originar; mod de comportare)
deloc (nicidecum)	*de loc* (originar; de baştină)
demult (altădată)	*de mult* (de multă vreme)
deodată (brusc)	*de o dată* (istorică; a unei probleme)
deoparte (izolat)	*de o parte* (un anumit fragment de ceva)
(pe) *dinafară* (pe de rost)	*din afară* (din exterior)
odată (cândva; brusc)	*o dată* (istorică; a unei probleme)
niciodată (nicicând)	*nici o dată* (istorică; a unei probleme)
numai (doar)	*nu mai* (faci ceva)
totuna (același lucru)	*tot una* (nu mai multe)

2. Cuvinte cu formă corectă și formă greșită

formă corectă	formă greșită
acoladă	arcoladă
(a) adăuga	(a) adăoga
alcool	alcol
(a) apărea	(a) apare
arăt (a arăta)	arat
binoclu	benoclu
biscuit	biscuite
bleumarin	bleumaren
caramelă	caramea
cearșaf	cearceaf
chibrituri	chibrite
citronadă	sitronadă
complet	complect

Scanned with OKEN Scanner

contor	contoar
coperte	coperți
corigent	corijent
(a) crea	(a) creia
culoar	culuar
(a) descheia	(a) deschia
detaliat	detailat
(a) dispărea	(a) dispare
(a) displăcea	(a) displace
(a) exploata	(a) explota
(a) exploda	(a) exploada
fabrici	făbrici
fals	falș
familial (de familie)	familiar
familiar (obișnuit; prietenos)	familial
feminin	femenin
foarfece	foarfecă
fruct	fructă
handbal	hambal
(a) introduce	(a) întroduce
itinerar	intinerar
(a) încheia	(a) închia
întreprindere	intreprindere
(a) jigni	(a) jicni
magaziner	magazioner
maiou	maieu
margini (margine)	mărgini
milieu	mileu
minge	mingie

Scanned with OKEN Scanner

nămol	nomol
(a) nimeri	(a) nemeri
or (însă)	ori
ori (sau)	or
original (care nu e copiat)	originar
originar (în forma de la început, de origine din...)	original
panglică	pamblică
pardesiu	pardisiu
parter	partier
(a) părea	(a) pare
pătrat	patrat
petic	petec
piesă	pesă
(a) plăcea	(a) place
prenume (nume dat copilului la naștere)	pronume
pronume (parte de vorbire)	prenume
prompt	promt
propriu	propiu
pulovăr	plovăr
(a) rămâne	(a) rămânea
repaus	repaos
respectuos	respectos
schi	schiu
(a) scrie	(a) scri
seringă	siringă
(a) traversa	(a) tramversa
(a) trăsni	(a) trăzni
troleibuz	trolebuz
(a) ține	(a) ținea
vehicul	vehicol

Scanned with OKEN Scanner

3. Cuvinte împrumutate recent din alte limbi

best-seller, s.n. (cuvânt englez) – carte, lucrare care are un mare succes.
blue-jean(s), s.m. (cuvânt american, pronunţat blugin) – pantaloni confecţionaţi dintr-un material foarte rezistent.
blues, s.n. (cuvânt american, pronunţat bluz) – cântec popular al negrilor din America şi dans în ritmul acestei muzici.
boutique, s.n. (cuvânt francez, pronunţat butic) – magazin mic unde se vând confecţii sau diferite obiecte cu amănuntul.
camping, s.n. (cuvânt englez, pronunţat chemping) – tabără de turişti, cu căsuţe sau cu corturi.
carting, s.n. (cuvânt englez) – sport practicat cu cartul.
chewing-gum, s.n. (cuvânt englez, pronunţat ciuingam) – gumă de mestecat.
computer, s.n. (cuvânt englez) – calculator electronic.
design, s.n. (cuvânt englez, pronunţat dizain) – disciplină care urmăreşte îmbinarea frumosului cu utilul în crearea produselor industriale.
disc-jokey, s.m. (cuvânt american, pronunţat disc-giochei) – prezentator de muzică pe discuri, de obicei într-o discotecă.
fair-play, s. (cuvânt englez, pronunţat fer-plei) – acceptare sinceră a regulilor (într-un sport).
happy-end, s.n. (cuvânt englez, pronunţat hepiend) – sfârşit fericit.
hobby, s.m. (cuvânt englez, pronunţat hobi) – ocupaţie preferată a cuiva, în afara profesiunii.
jogging, s. (cuvânt englez, pronunţat gioghing) – alergare în scopul întăririi sănătăţii.
karate, s.n. (cuvânt japonez) – metodă de luptă, originară din Japonia, în care se face uz numai de forţele proprii.
kitsch, s.n. (cuvânt german, pronunţat chici) – produs (artistic) de prost gust.
management, s.n. (cuvânt englez, pronunţat menigiment) – ştiinţa conducerii eficiente a întreprinderilor, a instituţiilor.

Scanned with OKEN Scanner

mass-media, s. (cuvânt englez) – totalitatea mijloacelor de comunicare în masă: cartea, ziarul, radioul, cinematograful, televiziunea.

music-hall, s. (cuvânt englez, pronunţat miuzichol) – spectacol de muzică uşoară şi de dans.

nonstop, adj. (cuvânt englez) – fără întrerupere.

OK, adv. (cuvânt american, prescurtare din all correct, pronunţat ochei) – de acord; (foarte) bine.

parking, s.n. (cuvânt englez) – loc de parcare pentru maşini.

pizza, s.f. (cuvânt italian, pronunţat pita) – mâncare italienească pregătită (la cuptor) din aluat garnisit cu şuncă, ciuperci, sos picant etc.

presing, s.n. (cuvânt englez) – sistem de joc (în sport) bazat pe folosirea apărării om la om pe tot terenul, presiune exercitată asupra adversarului.

rock, s.m. (cuvânt englez) – melodie tipică unui dans modern.

science fiction, s. şi adj. (cuvânt american, pronunţat saiănsficşăn) – literatură sau film cu caracter ştiinţifico-fantastic.

shop, s. (cuvânt englez, pronunţat şop) – magazin în care se vând mărfuri, de obicei de lux, pe valută.

show, s.n. (cuvânt englez, pronunţat şou) – recital de muzică uşoară; spectacol de varietăţi susţinut de un singur cântăreţ sau de o formaţie.

spray, s.n. (cuvânt englez, pronunţat sprei) – lichid (parfum, dezodorizant, insecticid) proiectat în picături fine.

star, s.n. (cuvânt englez) – personalitate deosebită în cinematograf, muzică, sport etc.; vedetă, stea.

stress, s.n. (cuvânt englez) – nume dat unui factor care provoacă organismului uman o reacţie anormală.

superman, s.m. (cuvânt englez, pronunţat supermen) – om cu calităţi deosebite, supraom.

top, s.n. (cuvânt englez) – clasament al preferinţelor pentru spectacole, vedete, muzică etc.

video, adj. (cuvânt englez, francez, italian) – care se referă la sistemele de transmitere a imaginii.

videocasetofon, s.n. (cuvânt englez, francez) – aparat de înregistrare/redare a imaginilor, a filmelor înregistrate pe bandă magnetică.

week-end, s.n. (cuvânt englez, pronunţat uichend) – timpul liber de la sfârşitul săptămânii.

Scanned with OKEN Scanner

X. Criterii de evaluare a elevilor

Măsurarea și evaluarea nivelului de pregătire al elevilor are un rol esențial în cadrul metodologiei și strategiei științifice de optimizare a procesului de învățământ.

Lucrările de specialitate și experiența pedagogică recomandă respectarea unor criterii sigure de evaluare care, aplicate la prezenta lucrare, pot fi rezumate astfel:

1. evaluarea să pună accent pe folosirea unor probe și teste, programate ritmic, pe tot parcursul anului școlar și în mod special la început și la sfârșit de etapă (ciclu de învățământ, an și trimestru școlar);
2. conținutul probei de evaluare să se stabilească în acord cu obiectivele programelor școlare și cu materia de învățământ parcursă de elevi;
3. pentru o probă de control să se folosească una sau mai multe fișe ortografice și de punctuație, aparținând aceleiași teme ori unor teme diferite, în funcție de obiectivele evaluării;
4. itemurile[1] pentru evaluare să solicite din partea elevilor operații concret-practice sau intelectuale variate (recunoașterea unor

(1) item – fiecare dintre întrebările sau dintre elementele unei probe de evaluare sau test.

Scanned with OKEN Scanner

date, reproducerea unor cunoştinţe, aplicarea acestora, analiza, sinteza etc.);

5. fiecare item să urmărească atingerea unui obiectiv bine determinat;

6. la probele de control cu grad crescut de dificultate, de tipul dictărilor ori al exerciţiilor de creaţie, să fie selectate obiective prioritare;

7. probele de evaluare să cuprindă pe cât posibil itemuri ce permit răspunsuri scurte, precise, cu posibilităţi de măsurare exactă;

8. să se orienteze activitatea de rezolvare a probei de evaluare prin formularea clară şi simplă a itemurilor;

9. să se folosească unele modele de rezolvare, ca puncte de reper pentru soluţionarea unor întrebări sau sarcini de lucru cu grad sporit de dificultate;

10. să se asigure eşalonarea raţională a efortului elevilor, ordonând itemurile după gradul lor de dificultate, crescând până la jumătatea probei şi descrescând treptat până la sfârşitul ei;

11. să se stabilească şi să se comunice elevilor timpul acordat[1] pentru rezolvarea probei de evaluare, în funcţie de dificultatea întrebărilor, de numărul de aplicaţii necesare, de starea de odihnă a elevilor etc.;

12. pentru aprecierea obiectivă, corectă şi unitară a răspunsurilor, punctajul să fie conceput odată cu elaborarea probei şi să se respecte cerinţele care urmează:

   a) fiecare item să aibă un număr de puncte corespunzător numărului de elemente sau de operaţii implicate în rezolvarea lui;

   b) din punctajul maxim acordat să se scadă punctele corespunzătoare omisiunilor şi soluţiilor eronate, obţinându-se punctajul efectiv realizat de către fiecare elev;

(1) În lucrare, pentru fişele de control şi cele de autocontrol s-au stabilit timpi de lucru care au un caracter orientativ.

Scanned with OKEN Scanner

c) în cazul când punctajul acordat nu coincide cu sistemul de notare şcolară (scara 1-10), cum apare uneori în practică şi în unele fişe din lucrare, transformarea punctajului în notă se face prin regula de trei simplă, după formula:

$$\frac{\text{numărul de puncte obţinut de elev} \times 10}{\text{punctajul maxim al probei}} = \text{nota obţinută}$$

13) evaluarea să se finalizeze cu valorificarea rezultatelor obţinute de elevi, punând accent pe următoarele:

a) să fie informaţi elevii şi părinţii acestora asupra gradului de îndeplinire a obiectivelor stabilite pentru evaluare, precizând greşelile tipice şi cauzele acestora;

b) să se stabilească măsuri şi strategii didactice pentru recuperarea rămânerilor în urmă şi pentru realizarea unui progres constant în activitatea fiecărui elev.

Cerinţele de mai sus sunt orientative, fiecare având libertatea să le adapteze propriului stil de lucru, reformulând sau adăugând alte criterii. Căci metodele, tehnicile, formele şi mijloacele de apreciere şi de evaluare trebuie să parcurgă un proces continuu de perfecţionare şi de inovare, pentru a pune în evidenţă progresul şi randamentul şcolar al elevilor, precum şi pentru a stabili cu exactitate cauzele eşecurilor, luând măsuri eficiente de asigurare a reuşitei şcolare.

Scanned with OKEN Scanner

Bibliografie selectivă

1. Academia Română, Dicționarul explicativ al limbii române (DEX), Editura Academiei, București, 1975.
2. Academia Română, Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM), Editura Academiei, București, 1982.
3. Academia Română, Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație, Ediția a IV-a, Editura Academiei, București, 1987.
4. Agrigoroae, Dan, Abecedar aplicativ, Editura Adan, Piatra-Neamț, 1994.
5. Andrei, M., Ghiță, I., Limba română – fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, exerciții, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
6. Avram, Mioara, Ortografie pentru toți, Editura Academiei Române, București, 1990.
7. Beldescu, G., Ortografie, ortoepie, punctuație, Societatea de Științe filologice, București, 1982.
8. Beldescu, G., Ortografia actuală a limbii române, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.
9. Berca, I., Ionescu Miciora, M.E., Metodica predării limbii române, clasele I-IV, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972.
10. Chițu, Olga, Culegere de exerciții gramaticale pentru clasele a IV-a – a VIII-a, Editura Diacon Coresi, București, 1992.

Scanned with OKEN Scanner

Constantinescu, E., Vărzaru M., Sachelarie, E., Zarescu, E., Teodorescu, I., Limba română. Manual pentru clasa a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.
12. Dimitrescu, F., Dicționar de cuvinte recente, Editura Albatros, București, 1982.
13. Drincu, Sergiu, Semnele ortografice și de punctuație în limba română. Norme și exerciții, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.
14. Duțu, Olga, Exerciții ortografice pentru admiterea în liceu, Editura Europolis, Constanța, 1991.
15. Giurgea, M., Georgescu-Boștină, M., Abecedar, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.
16. Graur, Al., Dicționar al greșelilor de limbă, Editura Academiei, București, 1982.
17. Graur, Al., Mic tratat de ortografie, Editura Științifică, București, 1974.
18. Iliescu, C., Nichita, S., Petrescu, V., Popescu, S., Gramatică și compunere. Manual pentru clasa a IV-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991.
19. Munteanu, Constanța, O gramatică pentru clasele II-IV, Editura Succes, Brăila, 1991.
20. Popa, Ion, Fonetica și vocabularul, Editura Teora, București, 1994.
21. Serdean, I., Dițuleasa, Fl., Paveliu, E., Citire. Manual pentru clasa a III-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991.
22. Suteu, F., Soșa., E., Dicționar ortografic al limbii române, Editurile Vestala și Atos, București, 1993.
23. Vasilache, Gh.N., Probleme teoretice și practice de ortografie în învățământul preuniversitar, Editura Porto-Franco, Galați, 1993.

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Cuvânt înainte 3

Prezentarea generală a cărții 5

Tipuri de exerciții pentru învățarea ortografiei 6

Alfabetul limbii române 7

I. Unele probleme ale ortografiei 8

Sunete, litere, alfabet 8

Scrierea cu majusculă 17

II. Scrierea unor litere 22

Scrierea literelor â și î 22

Scrierea literei x 26

Scrierea literei m înainte de b sau p 30

Scrierea cu litera dublă nn 34

Scrierea cu i, ii sau iii la sfârșitul unor cuvinte 37

III. Grupuri de litere 43

Grupurile de litere ce, ci 43

Grupurile de litere ge, gi 47

Grupurile de litere che, chi 51

Grupurile de litere ghe, ghi 54

IV. Diftongi 59

Diftongii ea și ia 59

Diftongii oa și ua 64

Diftongul ie și sunetele e si ee 68

Scanned with OKEN Scanner

V. Cuvinte cu cratimă sau fără cratimă 73
Cuvintele sa și s-a 73
Cuvintele sau și s-au 77
Cuvintele ia și i-a 81
Cuvintele la și l-a 85
VI. Reguli de scriere a unor cuvinte 89
Despărțirea cuvintelor în silabe 89
Scrierea unor cuvinte compuse 94
VII. Semne ortografice 98
Blancul (pauza albă) 98
Cratima 100
Punctul 103
VIII. Semne de punctuație 105
Punctul 105
Semnul întrebării 108
Semnul exclamării 112
Virgula 116
Două puncte 120
Linia de dialog 124
IX. Mic dicționar de scriere corectă a unor cuvinte 129
1. Ortograme 129
2. Cuvinte cu formă corectă și formă greșită 131
3. Cuvinte împrumutate recent din alte limbi 134
X. Criterii de evaluare a elevilor 136
Bibliografie selectivă 139

Scanned with OKEN Scanner

LUCRĂRI APĂRUTE LA EDITURA *ADAN*

(În folosul elevilor din clasele I-IV, al părinților acestora, precum şi al învățătorilor)

1. **ABECEDAR APLICATIV** pentru manualele alternative - partea I (cu texte, exerciții, teme şi jocuri aplicative pentru învățarea rapidă şi temeinică a citit-scrisului)
2. **ABECEDAR APLICATIV** - partea a II-a (carte de lectură şi de comunicare pentru elevii din clasa I şi a II-a)
3. **DICȚIONARUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR** (cu termeni generali şi pe discipline de învățământ, pentru îmbogățirea vocabularului elevilor)
4. **DICȚIONAR DE NUME PROPRII, cl. I-IV** (cu scurte biografii de personalități, personaje mitologice şi religioase, evenimente istorice, nume geografice etc., de mare utilitate pentru şcolari)
5. **TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ, cl. I** (cu itemi şi bareme în spiritul noilor programe şcolare)
6. **TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ, cl. a II-a**
7. **COMUNICARE ŞI ORTOGRAFIE, cl. a II-a** (îndreptar practic şi culegere de exerciții, după cerințele noilor programe şcolare, pentru formarea unor deprinderi durabile de exprimare şi de scriere corectă în limba română)

Se pot face comenzi pe adresa :

Editura *ADAN*
Str. Dragoş-Vodă, Nr. 36, 5600, Piatra-Neamț,
sau
C.P. 1-105, 5600, Piatra-Neamț

Tel./Fax (033) 216532, Tel. (033) 219729

Scanned with OKEN Scanner

Dascăl cu vocație, iscusit și profund, Dan Agrigoroae scrie o CARTE DE ORTOGRAFIE din care vor avea de învățat nu doar elevii ciclului primar.

Cuprinzătoare, riguroasă, izvorâtă din știință, pasiune și experiență pedagogică directă, aceasta constituie un instrument prin care lesne se poate dobândi îndemânarea de a scrie corect în limba română.

Gh. Țigău
profesor

ISBN 973 - 96380 - 3 - 1

Scanned with OKEN Scanner